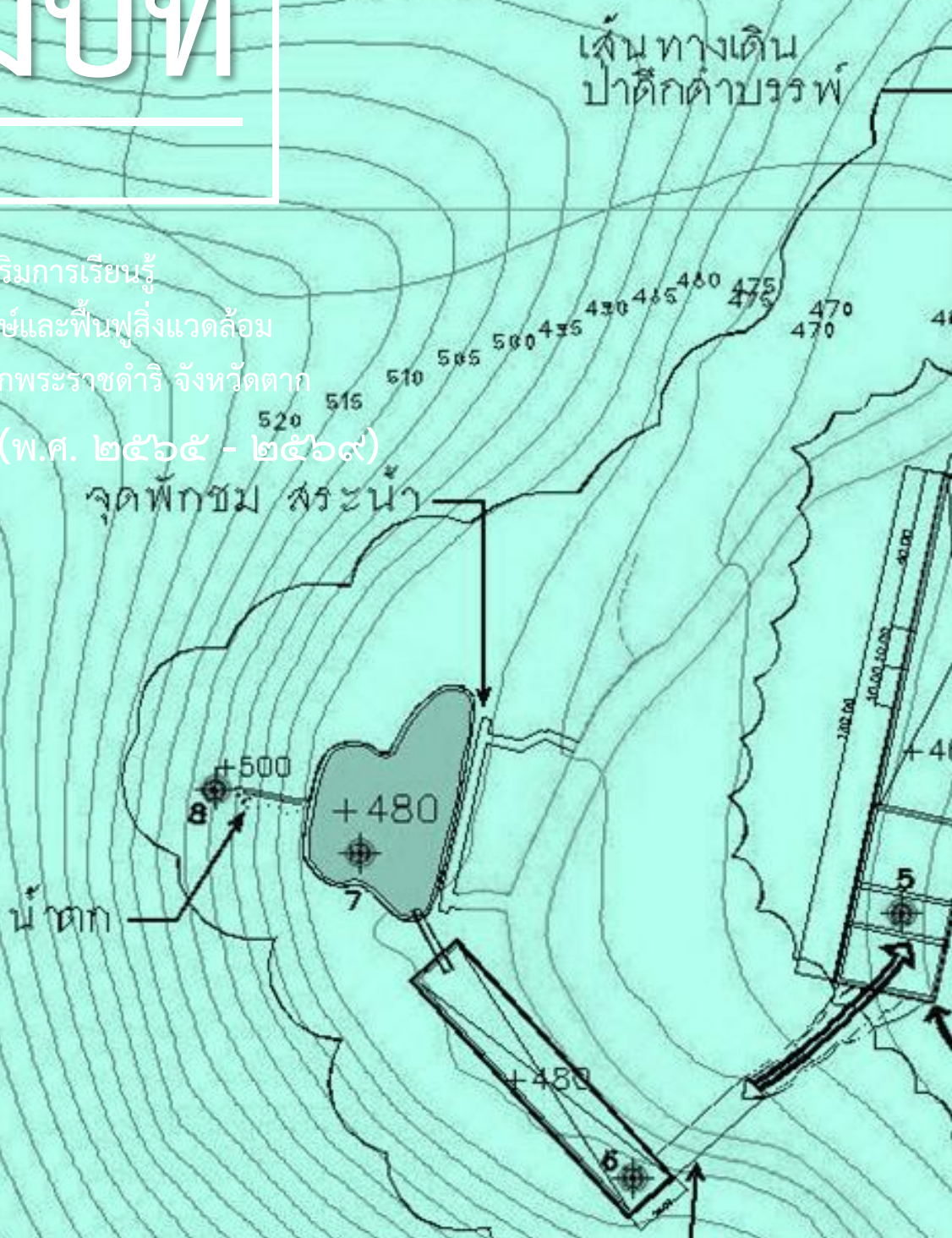

แผน แม่บท

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้
เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก
ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙)

สารบัญ

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร

บทที่ ๑ บทนำ

๑. ความเป็นมา	๑
๒. ข้อมูลทั่วไปของโครงการ	๒
๒.๑ สภาพพื้นที่	๒
๒.๒ การดำเนินงาน	
๒.๒.๑ รูปแบบการดำเนินงานของโครงการ	๔
๒.๒.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๗

บทที่ ๒ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔)

๑. แนวทางการดำเนินงาน	๘
๒. ผลการดำเนินงาน	
๒.๑ ด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑๐
๒.๑.๑ ศูนย์อบรมสัมมนาด้วยการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	
๒.๑.๒ ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้และพืชท้องถิ่น	
๒.๑.๓ ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	
๒.๒ ด้านสวนพฤกษศาสตร์และแหล่งนันทนาการ	๑๒
๒.๒.๑ การจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์	
๒.๒.๒ พิพิธภัณฑ์เหมืองแร่สังกะสีดอยผาแดง	
๒.๒.๓ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและแหล่งนันทนาการ	
๒.๓ ด้านอำนวยการและบริหารโครงการ	๑๓
๒.๓.๑ โครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค	
๒.๓.๒ การส่งมอบพื้นที่และการบริหารจัดการพื้นที่ (Zoning)	
๒.๓.๓ งานอำนวยการและประสานงานโครงการ	
๒.๓.๔ การตรวจสอบสารปนเปื้อนและรับรองความปลอดภัย	
๒.๔ ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต	๑๗

บทที่ ๓ พระราชดำริ และความสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร	
๑.๑ พระราชดำริที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก	๑๘
๑.๒ แนวทางการพัฒนาและฟื้นฟูป่าไม้อันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร	๑๙

	หน้า
๒. พระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี	๒๑
๓. ความสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	
๓.๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable development Goal)	๒๕
๓.๒ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)	๒๗
๓.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)	๒๙
๓.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)	๓๑
บทที่ ๔ กระบวนการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู	
 สิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙)	
๑. แนวทางการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู	
สิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙)	
๑.๑ แนวทางการดำเนินงานในระยะ ๕ ปี	๓๕
๑.๒ ขั้นตอนการจัดทำแผนแม่บท	๓๕
๑.๓ กรอบการจัดทำแผนแม่บท	๓๗
๒. การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการ	
อนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๑	
๒.๑ ขั้นตอนการดำเนินการ	๓๘
๒.๒ ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ	๓๙
๒.๒.๑ ผู้มีส่วนได้เสียและความคาดหวังที่มีต่อโครงการ	
๒.๒.๒ วิสัยทัศน์	
๒.๒.๓ การประเมินสถานภาพและศักยภาพ (SWOT)	
๒.๒.๔ กรอบยุทธศาสตร์หลัก	
บทที่ ๕ วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย พันธกิจ และยุทธศาสตร์	
๑. วิสัยทัศน์	๔๔
๒. วัตถุประสงค์	๔๔
๓. พันธกิจ	๔๔
๔. ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และแนวทางการปฏิบัติงาน	๔๕
๕. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๕๓
บทที่ ๖ แนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์	
๖.๑ แนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์	๕๕
- ระยะที่ ๑ งานฟื้นฟู ศึกษา รวบรวม	
- ระยะที่ ๒ งานโครงสร้างพื้นฐาน	
- ระยะที่ ๓ งานต่อยอด	

	หน้า
ภาคผนวก	
๑. แผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ -๒๕๖๙) จำแนกตามยุทธศาสตร์	๕๙
๒. แผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ -๒๕๖๙) จำแนกตามหน่วยงาน	๗๑
๓. คำสั่งที่เกี่ยวข้องในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก	๙๑
๔. บทสรุปผู้บริหาร รายงานการศึกษาฐานงานด้านการจัดการสวนพฤกษศาสตร์และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ณ สหราชอาณาจักร	๑๑๗
๕. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙)	๑๒๔
บรรณานุกรม	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ ๑	แสดงผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	๑๒
ตารางที่ ๒	แสดงพระราชดำริเกี่ยวกับการฟื้นฟูพื้นที่ป่าและทรัพยากรธรรมชาติ	๒๒
ตารางที่ ๓	แสดงพระราชดำริเกี่ยวกับการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์และรวบรวมพรรณไม้	๒๓
ตารางที่ ๔	แสดงพระราชดำริเกี่ยวกับการบริหารจัดการและการจัดสร้างพิพิธภัณฑ์	๒๔
ตารางที่ ๕	แสดงพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำและการตรวจสอบสารปนเปื้อน	๒๔
ตารางที่ ๖	แสดงความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	๒๖
ตารางที่ ๗	แสดงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๘๐)	๒๘
ตารางที่ ๘	แสดงความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) และให้ใช้ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕	๓๐
ตารางที่ ๙	แสดงความสอดคล้องกับ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	๓๒
ตารางที่ ๑๐	แสดงกรอบระยะเวลาการจัดทำแผนแม่บท	๓๗
ตารางที่ ๑๑	แสดงการวิเคราะห์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและความคาดหวังที่มีต่อโครงการฯ	๓๙
ตารางที่ ๑๒	แสดงการประเมินสถานภาพและศักยภาพที่มีผลต่อการดำเนินงานของโครงการ (SWOT)	๔๑

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ ๑	แสดงขอบเขตพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ	๓
ภาพที่ ๒	แสดงโครงสร้างคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน เพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก	๖
ภาพที่ ๓	แสดงแนวทางการดำเนินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ	๙
ภาพที่ ๔	แสดงแผนปฏิบัติการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓)	๙
ภาพที่ ๕	แผนที่แสดงจุดเก็บตัวอย่างดินในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก	๑๖
ภาพที่ ๖	แสดงแนวพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ	๑๙
ภาพที่ ๗	แสดงความสอดคล้องของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) กับนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	๓๔
ภาพที่ ๘	แสดงขั้นตอนการจัดทำแผนแม่บทโครงการฯ	๓๖
ภาพที่ ๙	แสดงความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์จากการประชุมเชิงปฏิบัติการสู่ยุทธศาสตร์ปัจจุบัน	๔๓
ภาพที่ ๑๐	แสดงยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ	๔๕
ภาพที่ ๑๑	แสดงยุทธศาสตร์ที่ ๒ สวนพฤษศาสตร์และพิพิธภัณฑ์	๔๖
ภาพที่ ๑๒	แสดงยุทธศาสตร์ที่ ๓ ศูนย์กลางทางวิชาการ และศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่	๔๗
ภาพที่ ๑๓	แสดงภาพรวมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙)	๕๔
ภาพที่ ๑๔	แสดงระยะการดำเนินงานในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก	๕๗

แผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙)

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมรับ “โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม” ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองแร่เดิมให้เป็น ศูนย์การพัฒนาและแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ และจากพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในเขตพื้นที่จังหวัดตากระหว่างวันที่ ๑๙-๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ ในการนี้ มีพระราชดำริในพื้นที่โครงการส่งเสริม การเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก สรุปความว่า **“ขอให้ ดำเนินการรวบรวมพรรณไม้และจัดทำสวนพฤกษศาสตร์เพื่อเป็นการอนุรักษ์ และเป็นแหล่งเรียนรู้ของ ชุมชนและผู้สนใจศึกษาต่อไป”** และได้มีพระราชดำริที่เกี่ยวข้องกับโครงการในโอกาสต่อมาอย่างสม่ำเสมอ

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ได้มีการดำเนินการโครงการตามแผนปฏิบัติการ ระยะ ๔ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ซึ่งมีแผนงาน ๔ แผนงาน ได้แก่ ๑) แผนงานด้านการอำนวยการและบริหารโครงการ ๒) แผนงานด้านอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๓) แผนงานด้านสวนพฤกษศาสตร์และแหล่งนันทนาการ และ ๔) แผนงานด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต ภายใต้การดำเนินงาน ๓ ระยะ ได้แก่ ระยะที่ ๑ - การดำเนินการในระยะ เร่งด่วน ระยะที่ ๒ - การดำเนินการระยะปานกลาง ระยะที่ ๓ - การดำเนินการระยะยาว โดยเน้นการ ดำเนินงานในกิจกรรมระยะที่ ๑ และ ๒ ซึ่งมีความก้าวหน้าในการดำเนินการเป็นลำดับ ทั้งในด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านสวนพฤกษศาสตร์ โดยสามารถรวบรวมพันธุ์ไม้พื้นป่าตะวันตก และพันธุ์ไม้หายากในท้องถิ่นซึ่งมีสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ พันธุ์กล้วยไม้ป่า พืชล้มลุก ตลอดจนพืชกลุ่มชิงช้า การพัฒนาการส่งเสริมหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสามารถดำเนินการ ตรวจสอบสารปนเปื้อนในพื้นที่โครงการ และจัดสร้างแหล่งน้ำเพื่อรองรับการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ ในระยะต่อไป

เพื่อให้สามารถดำเนินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ในระยะต่อไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพสมดังพระราชดำริที่ได้พระราชทานไว้ คณะกรรมการบริหาร และคณะอนุกรรมการในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ จึงได้มีมติเห็นชอบ ให้มีการจัดทำแผนแม่บทโครงการ ระยะ ๕ ปี โดยให้มีการระดมความคิดเห็นและจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และองค์กรที่ไม่ใช่ของภาครัฐ (NGO) เข้ามามีส่วนร่วมในจัดทำแผนแม่บทฯ เพื่อหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันและสร้างการยอมรับจาก ทุกภาคส่วน โดยมีสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการและผู้ประสานงานโครงการ ซึ่งได้ถวายรายงานขั้นตอน และกรอบการจัดทำแผนแม่บทโครงการฯ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ และสำนักพระราชวังได้นำความ กราบบังคมทูลทูลทราบบฝ่าละอองพระบาท และนำรายงานดังกล่าวทูลเกล้าฯ ถวายแล้ว เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๓

การดำเนินการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙) ได้รับความร่วมมืออันดีจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานราชการ เอกชน ท้องถิ่น สถาบันการศึกษา ผู้นำชุมชน และภาคประชาสังคม ที่ร่วมกันระดมความคิดเห็นผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนได้วิสัยทัศน์ของโครงการ คือ **“อัญมณีแห่งภูมิปัญญา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของผืนป่าตะวันตก”** โดยมียุทธศาสตร์ ๗ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สวนพฤกษศาสตร์ พิพิธภัณฑ์เหมืองแร่สังกะสี และแหล่งท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ศูนย์กลางทางวิชาการ และศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การใช้พลังงานสะอาดและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์ และยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจ ทั้งนี้ มีการแบ่งการดำเนินการออกเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ งานฟื้นฟู ศึกษา รวบรวม

ครอบคลุมการดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ และยุทธศาสตร์ที่ ๒ สวนพฤกษศาสตร์และพิพิธภัณฑ์ ประกอบด้วยแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ได้แก่ การสำรวจ รวบรวมปลูกและขยายพันธุ์เพื่อรองรับการดำเนินงานของสวนพฤกษศาสตร์ การบำรุงรักษาและการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ทั้งบริเวณพื้นที่ภายในและภายนอกโครงการ ฯลฯ ตลอดจนยุทธศาสตร์ที่ ๓ ศูนย์กลางทางวิชาการ และศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่ ได้แก่ การดำเนินงานของศูนย์การอบรมและศูนย์การเรียนรู้ต่างๆ ประกอบด้วยศูนย์อนุรักษ์พันธุ์พืชกล้วยไม้ป่าและพืชท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และศูนย์อบรมสัมมนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการศึกษา วิจัย ความหลากหลายทางชีวภาพ และยุทธศาสตร์ที่ ๔ การใช้พลังงานสะอาดและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การเก็บข้อมูลเชิงสถิติ และศึกษาการใช้พลังงานสะอาดในพื้นที่โครงการ การเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างใกล้ชิด

ระยะที่ ๒ งานโครงสร้างพื้นฐาน

ประกอบด้วยแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวกับการวางโครงสร้างพื้นฐาน งานสาธารณูปโภค เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เน้นการดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม ได้แก่ การออกแบบและการก่อสร้าง/ปรับปรุงอาคาร การก่อสร้างสวนพฤกษศาสตร์ ไซนซี (อาคารเรือนกระจกหลัก กลุ่มอาคารหอพรรณไม้ ส่วนจัดแสดงพรรณไม้ อาคารพิพิธภัณฑ์เหมืองแร่สังกะสีดอยผาแดง และอาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยว) เส้นทางคมนาคม ระบบไฟฟ้า การจัดหาแหล่งน้ำ การวางระบบบำบัด ระบบสื่อสารภายในโครงการ การวางแผนบุคลากร และงานอำนวยการ

ระยะที่ ๓ งานต่อยอด

เน้นการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์ และยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจ เน้นแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่เป็นการต่อยอดการดำเนินการจากภายในพื้นที่ไปสู่ภายนอกพื้นที่โครงการ และการสร้างการรับรู้ ได้แก่ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และยกระดับคุณภาพชีวิตตลอดจนพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่บริเวณรอบโครงการ

ทั้งนี้ การดำเนินการระยะที่ ๑ งานฟื้นฟู ศึกษา และรวบรวม ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สวนพฤกษศาสตร์และพิพิธภัณฑ์ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ศูนย์กลางทางวิชาการและศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่ และยุทธศาสตร์ที่ ๔ การใช้พลังงานสะอาดและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม จะถือเป็นกิจกรรมเร่งด่วนของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙) ที่สามารถดำเนินงานได้ตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีการดำเนินงานระยะที่ ๒ งานโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม ที่สามารถดำเนินการได้ในลักษณะคู่ขนานกัน และมีการเตรียมความพร้อมของการดำเนินการระยะที่ ๓ งานต่อยอด ซึ่งประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์ และยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจ เพื่อให้สามารถต่อยอดและขยายผลจากการดำเนินงานระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ ได้อย่างต่อเนื่อง ภายใต้อายุ ๗ ยุทธศาสตร์ ๒๒ กลยุทธ์ ๑๒๘ ตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในการนี้ การดำเนินงานในระยะต่อไป จะมีการบริหารจัดการอยู่ในรูปแบบของคณะกรรมการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และมีการแบ่งระยะการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานทั่วไปและการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ โดยเน้นการออกแบบและการดำเนินการที่ประหยัดและเรียบง่ายตามพระราชดำริ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและสอดคล้องกับการพัฒนาโครงการในระยะต่างๆ ตลอดจนมีการสื่อสารและสร้างความเข้าใจให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในพื้นที่ให้ทราบถึงขั้นตอนการพัฒนาพื้นที่ต่างๆ เพื่อให้สามารถพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวให้กลับมามีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ได้สมดังพระราชดำริที่ได้พระราชทานไว้

บทที่ ๑

บทนำ

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ดำเนินโครงการเพื่อสนองแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้และพื้นที่ต้นแบบการฟื้นฟูพื้นที่ที่ผ่านการอนุญาตใช้ประโยชน์จากการทำเหมืองแร่สังกะสีให้เป็นสวนพฤกษศาสตร์ แหล่งเรียนรู้ แหล่งศึกษาธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยว นันทนาการ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตราษฎรในพื้นที่ ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาเป็นพื้นที่ต้นแบบ อีกทั้งเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกและส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้กับราษฎร ชุมชน ในท้องถิ่นต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ตลอดจนการส่งเสริมด้านการฝึกอบรมปลูกจิตสำนึกของเยาวชนให้มีโอกาสได้เรียนรู้ถึงการรักษาและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในระยะต่อไป

๑.ความเป็นมา

๑.๑ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำริเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ กับ นายอาสา สารสิน ราชเลขาธิการ (ในขณะนั้น) สรุปความว่า ให้พิจารณาดำเนินการอนุรักษ์และฟื้นฟูบริเวณเหมืองเมื่อสิ้นสุดการทำเหมืองให้กลับสู่สภาพป่าตามธรรมชาติ และเพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยสร้างงานสร้างอาชีพให้กับคนในพื้นที่เหมือง อีกทั้งยังเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาธรรมชาติต่อไป

๑.๒ พระบาทสมเด็จพระชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมรับ “โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม” ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามหนังสือสำนักราชเลขาธิการที่ รล ๐๐๐๘.๔/๗๓๖๙ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘ ตามที่นายอาสา สารสิน ประธานกรรมการบริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือขอให้แนวความกราบบังคมทูลพระกรุณา กรณิ บริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) ซึ่งได้รับประทานบัตรในการดำเนินการกิจการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่และถลุงโลหะสังกะสี บริเวณเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่สอด ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จะยุติการทำเหมือง ใน พ.ศ. ๒๕๖๐ และพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองแร่เดิมให้เป็นศูนย์การพัฒนาและแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ โดยมีกรมป่าไม้เป็นผู้ดำเนินการหลัก และมีสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เป็นผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป

๑.๓ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรับแนวทางการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองที่ผ่านการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมแล้ว ให้เป็นศูนย์การพัฒนาและแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ ตามที่นายอาสา สารสิน ประธานกรรมการบริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) ได้กราบบังคมทูลเกี่ยวกับการดำเนินการของเหมืองผาแดงซึ่งจะยุติการทำเหมืองในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ พร้อมทั้งขอพระราชทาน

อนุญาตน้อยเกล้าฯ ถวายเรือนรับรองที่ประทับและอาคารโดยรอบ และแนวทางการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมือนที่ผ่านการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมแล้วให้เป็นศูนย์การพัฒนาและแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติอันประกอบด้วยแนวทางต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) ศูนย์อบรมสัมมนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- ๒) ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่าและพืชท้องถิ่น
- ๓) ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- ๔) พิพิธภัณฑ์เมืองแร่สังกะสีดอยผาแดง
- ๕) สถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและแหล่งนันทนาการ
- ๖) ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุ

๑.๓ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินปฏิบัติพระราชกรณียกิจในเขตพื้นที่จังหวัดตาก ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ ในการนี้มีพระราชดำริในพื้นที่โครงการฯ สรุปความว่า “ขอให้ดำเนินการรวบรวมพรรณไม้และจัดทำสวนพฤกษศาสตร์เพื่อเป็นการอนุรักษ์ และเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและผู้สนใจศึกษาต่อไป”

๒. ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

๒.๑ สภาพพื้นที่

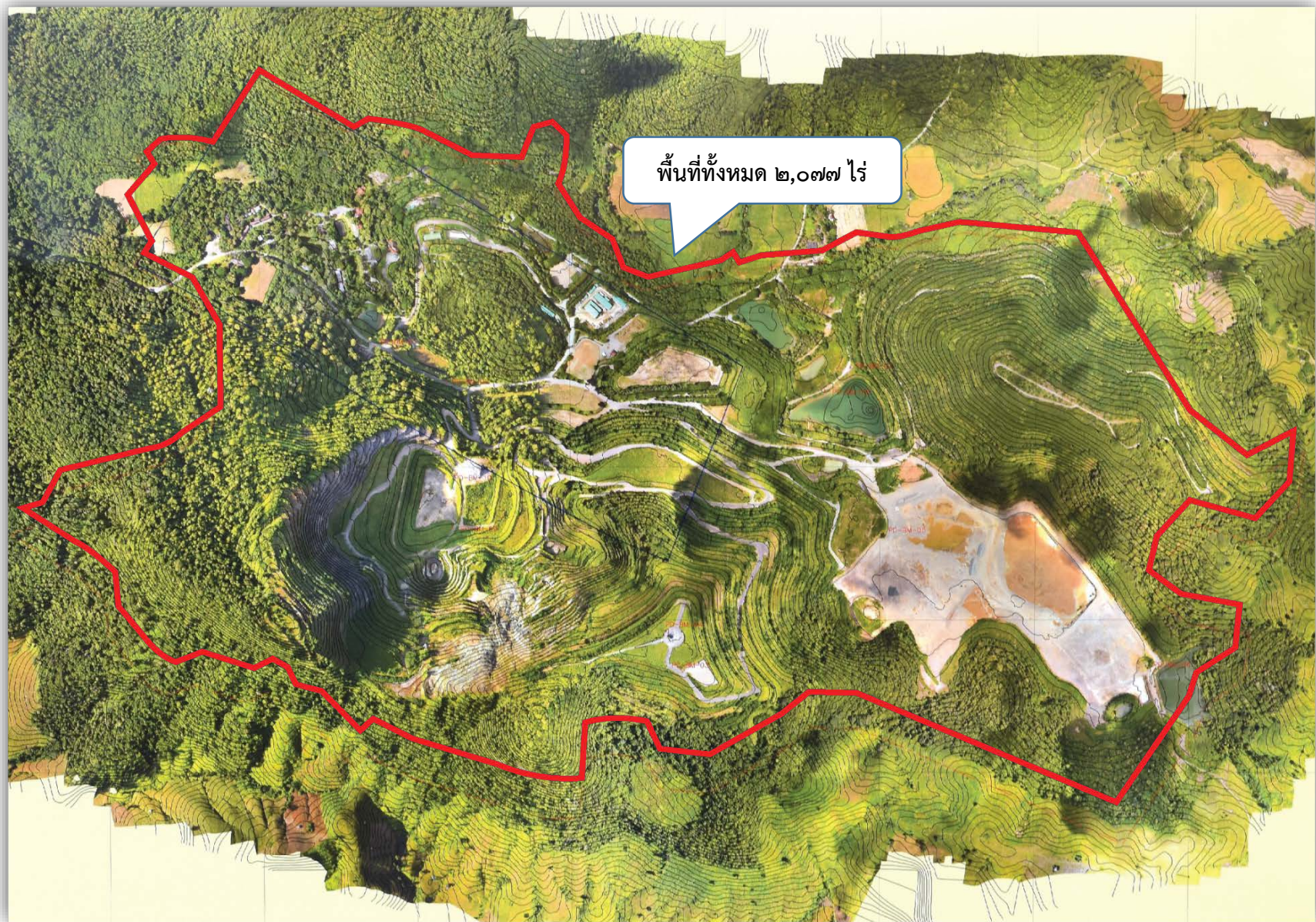
๒.๑.๑ ที่ตั้ง

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ตั้งอยู่ พิกัด UTM ๔๗ Q ๔๖๔๓๒๓ E ๑๘๔๒๑๙๙ N อ้างอิงพื้นหลักฐานทางราบ WGS ๑๙๘๔ ห่างจากอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ประมาณ ๑๗ กิโลเมตร อยู่ในเขตท้องที่หมู่ที่ ๔ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ซึ่งพื้นที่ทั้งหมดตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่สอด และตั้งอยู่ในเขตลุ่มน้ำสาละวิน

๒.๑.๒ พื้นที่/อาณาเขต

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๐๗๗ - ๓ - ๙๘ ไร่ และมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ลำห้วยแม่ดาว และพื้นที่ทำกินของราษฎรบ้านถ้ำเสือ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
ทิศใต้	ติดต่อกับ พื้นที่ทำกินของราษฎรบ้านแม่กุเหนือ ตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ พื้นที่ทำกินของราษฎรบ้านหนองน้ำเขียว ตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่สอด ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ภาพที่ ๑ แสดงขอบเขตพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

๒.๑.๓ ลักษณะภูมิประเทศ

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก มีสภาพพื้นที่ลาดเขาของภูเขายอดโดด มีระดับความสูง ตั้งแต่ ๔๐๐ - ๖๕๐ เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง และมีความลาดเอียงประมาณ ๓-๑๘ องศา พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ลาดภูเขาของภูเขายอดโดด มีลักษณะพื้นที่ป่า ๒ ลักษณะ ได้แก่ ป่าผสมผลัดใบกระจายโดยรอบพื้นที่ส่วนใหญ่ ชนิดพันธุ์ไม้ที่พบ เช่น สัก แดง กระพี้เขาควาย เป็นต้น และป่าดิบแล้งริมห้วย พบค่อนข้างน้อย ชนิดพันธุ์ไม้ที่พบ เช่น ยางนา ยางแดง ตาเสือ มะแฟน เป็นต้น

๒.๒ การดำเนินงาน

๒.๒.๑ รูปแบบการดำเนินงานของโครงการ

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก มีการดำเนินงานในรูปแบบของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านต่าง ๆ สำนักงาน กปร. ในฐานะฝ่ายเลขานุการและผู้ประสานงานโครงการฯ ได้ดำเนินการการแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน ซึ่งนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ลงนามในคำสั่งคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ ๔/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการเพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และได้มีการขอพระราชทานทูลเกล้าฯ ถวายรายงานการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ และสำนักราชเลขาธิการได้นำรายงานดังกล่าวทูลเกล้าฯ ถวายเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐

ปัจจุบัน โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก มีคณะที่ปรึกษา ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ รวมถึงมีคณะกรรมการ อนุกรรมการ และคณะทำงาน อันประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้

๑) คณะที่ปรึกษา ประกอบด้วย

- ๑.๑) นายสุเมธ ตันติเวชกุล
- ๑.๒) นายอาสา สารสิน
- ๑.๓) ดร.วีระชัย ณ นคร
- ๑.๔) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๑.๕) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๑.๖) ปลัดกระทรวงมหาดไทย

๒) คณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ โดยมี เลขาธิการ กปร. เป็นประธานกรรมการ รองเลขาธิการ กปร. ที่ได้รับมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ และ ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓ สำนักงาน กปร. เป็นกรรมการและเลขานุการ

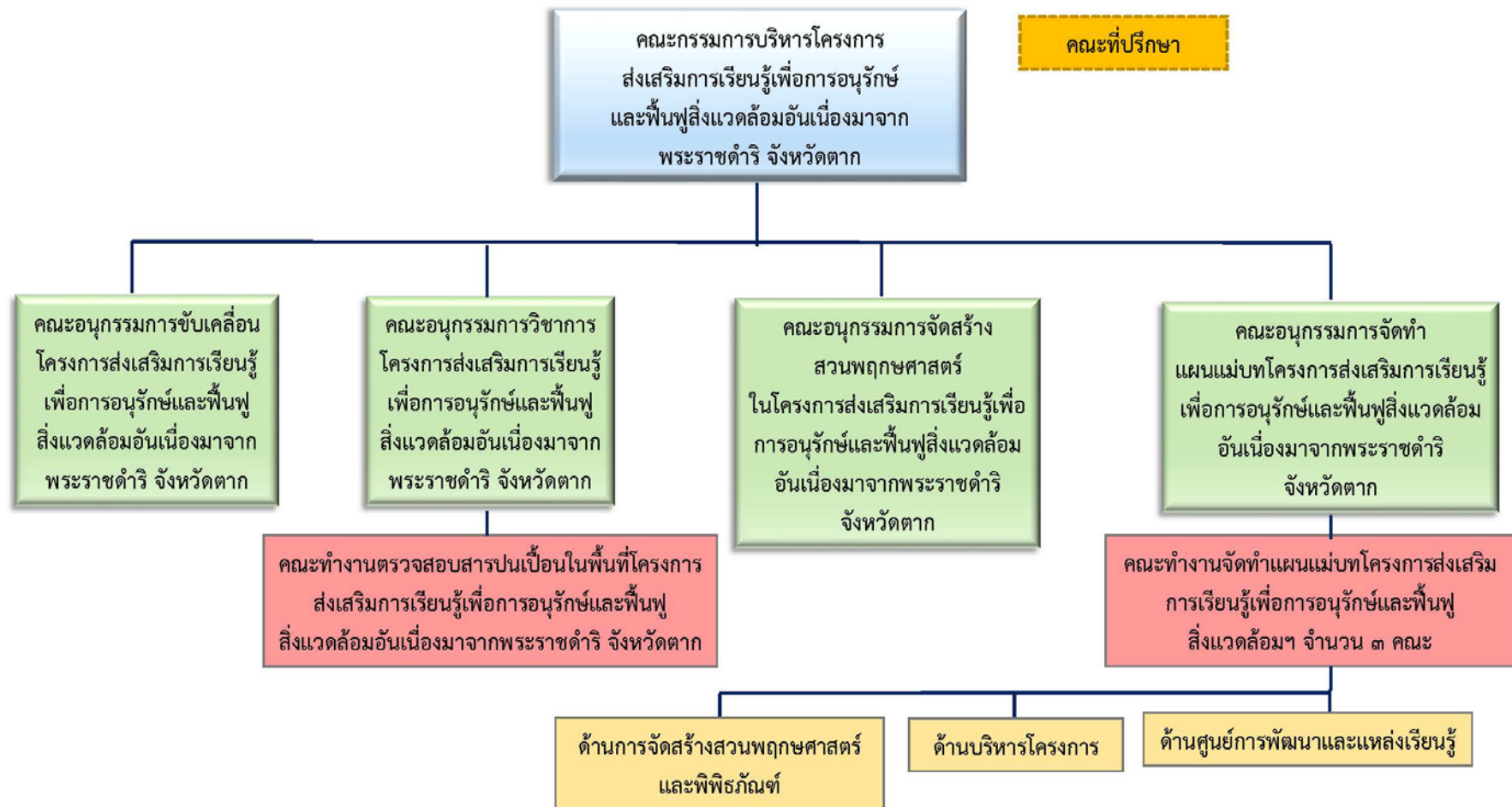
๓) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ โดยมี รองเลขาธิการ กปร. ที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานคณะอนุกรรมการ ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ และ ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓ สำนักงาน กปร. เป็นกรรมการและเลขานุการ

๔) คณะอนุกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ โดยมี รองเลขาธิการ กปร. ที่ได้รับมอบหมาย เป็น ประธานคณะอนุกรรมการ อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็น รองประธานอนุกรรมการ และ ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ เป็น อนุกรรมการและเลขานุการ ทั้งนี้ มีคณะทำงานตรวจสอบสารปนเปื้อนภายในพื้นที่โครงการร่วมขับเคลื่อนการดำเนินการ

๕) คณะอนุกรรมการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ โดยมี รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับมอบหมาย เป็น ประธานคณะอนุกรรมการ อธิบดีกรมป่าไม้ เป็น รองประธานอนุกรรมการ และ ผู้อำนวยการสำนักโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ กรมป่าไม้เป็น อนุกรรมการและเลขานุการ

๖) คณะอนุกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ โดยมี รองเลขาธิการ กปร. ที่ได้รับมอบหมาย เป็น ประธานคณะอนุกรรมการ และ ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓ สำนักงาน กปร. เป็น อนุกรรมการและเลขานุการ ทั้งนี้ ได้มีการจัดตั้งคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทโครงการจำนวน ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์และพิพิธภัณฑ์ ด้านศูนย์การพัฒนาและแหล่งเรียนรู้ และด้านการบริหารโครงการ เพื่อวางแผนทางการดำเนินการโครงการในระยะต่อไป

คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน เพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้
เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

ภาพที่ ๓ แสดงโครงสร้างคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน เพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์ และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

๒.๒.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน วิสาหกิจ ตลอดจนมูลนิธิ ได้แก่ จังหวัดตาก กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน กรมควบคุมมลพิษ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมกิจการผู้สูงอายุ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมอนามัย กรมการท่องเที่ยว สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และบริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) โดย มูลนิธิสังกะสีผาแดง ร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการฯ

บทที่ ๒

การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๔ ปี
(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

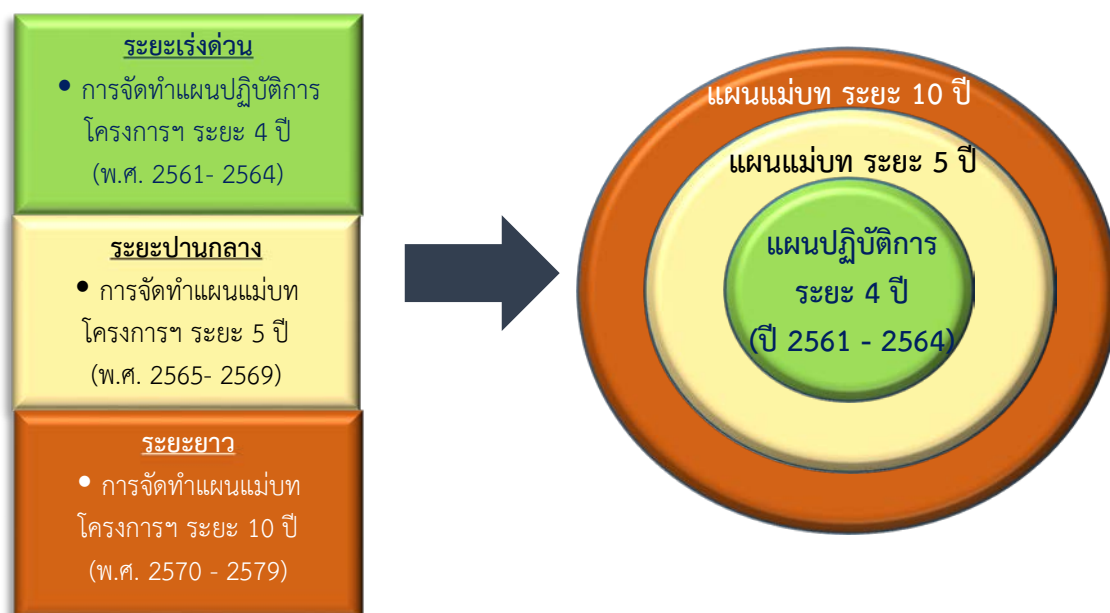
๑. แนวทางการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ จังหวัดตาก

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก มีดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓) ซึ่งเป็นแนวทางที่ได้รับ ความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ในการนี้ เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด-๑๙ (Corona Virus Disease ๒๐๑๙) ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ จึงมีมติเห็นชอบให้ขยายระยะเวลาแผนปฏิบัติการโครงการฯ จากเดิม ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓) เป็น ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) โดยมีการดำเนินงานโครงการ ฯ แบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่

ระยะที่ ๑ การดำเนินการในระยะเร่งด่วน เป็นการดำเนินกิจกรรมเร่งด่วนซึ่งมีกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องได้แก่ การจัดทำโซนนิ่ง จัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ เรือนเพาะชำ ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์พืชกล้วยไม้ป่า และพืชท้องถิ่น การจัดทำแผนแม่บท การสร้างแหล่งน้ำเพื่อเตรียมพร้อมและสนับสนุนโครงการฯ และการ ปรับปรุง ซ่อมแซมเรือนรับรองที่ประทับและอาคารประกอบ

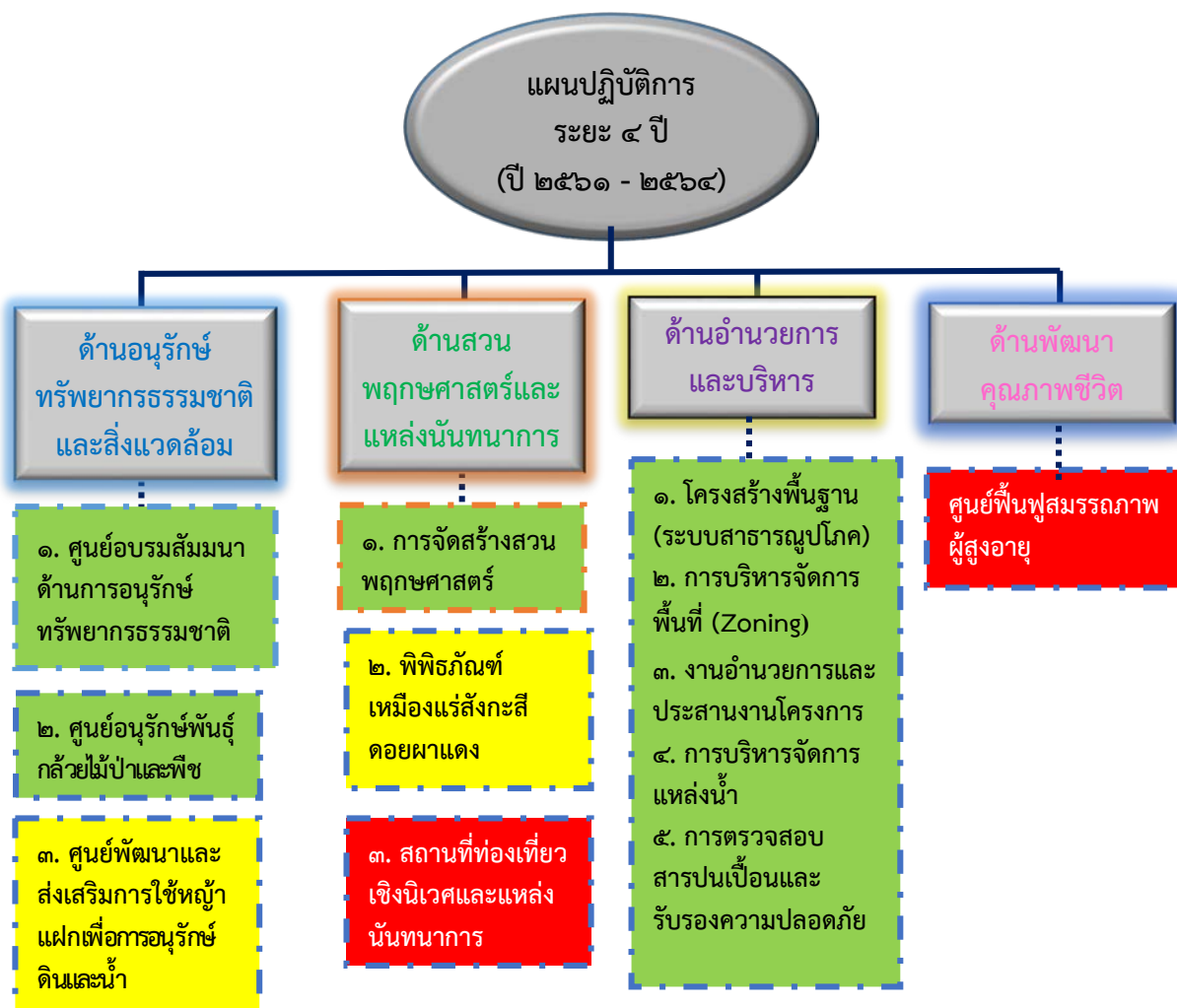
ระยะที่ ๒ การดำเนินการระยะปานกลาง คือ กิจกรรมที่สามารถดำเนินการคู่ขนานไปพร้อมกับ กิจกรรมเร่งด่วนได้ภายหลังจากการโซนนิ่ง และการจัดทำแผนแม่บท ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สดุดีแม่ย่า ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ รวมถึงการคัดเลือกอาคารเดิม และการก่อสร้างอาคารสถานที่ใหม่ในโครงการ

ระยะที่ ๓ การดำเนินการระยะยาว ได้แก่ กิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้ภายหลังจากมีข้อสรุป จากคณะกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ จังหวัดตาก เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัย ได้แก่ ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและแหล่งนันทนาการ

ภาพที่ ๓ แสดงแนวทางการดำเนินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

ทั้งนี้ แผนงาน โครงการ/กิจกรรม ในระยะต่าง ๆ จะอยู่ภายใต้การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓) ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ แผนงาน รายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาพที่ ๔ แสดงแผนปฏิบัติการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓)

๑. แผนงานด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศูนย์อบรมสัมมนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่าและพืชท้องถิ่น และศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ และกรมพัฒนาที่ดิน

๒. แผนงานด้านสวนพฤกษศาสตร์และแหล่งนันทนาการ ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ พิพิธภัณฑ์เหมืองแร่สังกะสีดอยผาแดง สถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และแหล่งนันทนาการ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมป่าไม้ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และบริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) โดย มูลนิธิสังกะสีผาแดง

๓. แผนงานด้านการอำนวยการและบริหารโครงการ ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน (ระบบสาธารณูปโภค) การบริหารจัดการแหล่งน้ำ การบริหารจัดการพื้นที่ (Zoning) การตรวจสอบสารปนเปื้อนและรับรองความปลอดภัย และอำนวยการและประสานงานโครงการ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ กรมป่าไม้ กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมควบคุมมลพิษ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล และกรมพัฒนาที่ดิน

๔. แผนงานด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง คือ ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมกิจการผู้สูงอายุ กรมอนามัย สำนักงานพัฒนาสังคมและมั่นคง มนุษย์จังหวัดตาก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และสาธารณสุขจังหวัดตาก ซึ่งจะสามารถดำเนินการได้ภายหลังมีข้อสรุปจากคณะกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัย

๒. ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔)

สำหรับการดำเนินงานในระยะ ๔ ปีที่ผ่านมา สามารถสรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

๒.๑ ด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๑.๑ ศูนย์อบรมสัมมนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

กรมป่าไม้ ดำเนินการจัดฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ให้แก่เยาวชนในท้องถิ่น อาทิ “ค่ายเยาวชน...รักษ์พงไพร” จำนวนปีละ ๔ รุ่น ค่ายเยาวชน “รักษ์ป่า รักสิ่งแวดล้อม” ครั้งที่ ๑ จำนวน ๑ รุ่น หลักสูตร “การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามศาสตร์พระราชา” จำนวนปีละ ๒ รุ่น หลักสูตร “การเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาชุมชนให้มีส่วนร่วมตามแนวพระราชดำริ” และศึกษาดูงานจำนวน ๑ รุ่น จัดกิจกรรมครูป่าไม้สืบสานแนวพระราชดำริเพื่อให้ความรู้เรื่อง “สวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียน” จำนวน ๒ รุ่น เป็นต้น นอกจากนี้ร่วมเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่สนใจ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๓ ให้กับนักเรียน นักศึกษา จำนวน ๔ หลักสูตรๆ ละ ๑ รุ่นต่อปี ได้แก่ หลักสูตรนักพฤกษศาสตร์รุ่นเยาว์ หลักสูตรเครือข่ายเยาวชนรักษ์น้ำ หลักสูตรเสริมสร้างความรู้ให้กับเยาวชน

ด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า และหลักสูตรเสริมสร้างความรู้ให้กับเยาวชนด้านระบบนิเวศป่าไม้ มีผู้เข้ารับการอบรมรวมทั้งสิ้น ๔๗๘ คน สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ได้มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรเพิ่มเติม จำนวน ๒ หลักสูตรได้แก่ หลักสูตรการขยายพันธุ์และการอนุรักษ์พันธุ์กรรมกล้วยไม้ป่า และหลักสูตรการประดิษฐ์กล้วยไม้อบแห้งเพื่อสร้างมูลค่าให้ชุมชน แต่เนื่องด้วยสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ซึ่งจังหวัดตาก ได้ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด จึงไม่สามารถดำเนินการจัดฝึกอบรมในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ได้

๒.๑.๒ ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่าและพืชท้องถิ่น

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ดำเนินการจัดสร้างศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรมกล้วยไม้ป่าและพรรณไม้ท้องถิ่นหายาก (พืชล้มลุก) เพื่อเป็นสำนักงานโครงการฯ จัดสร้างโรงเรือนกล้วยไม้ ขนาด ๑๖x๓๐ เมตร จำนวน ๔ โรงเรือน โรงเรือนสำหรับรวบรวมพันธุ์ไม้ล้มลุก ขนาด ๒๐x๓๕ เมตร จำนวน ๑ โรงเรือน ปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบในส่วนพื้นที่ที่รับผิดชอบ พร้อมทั้งได้ดำเนินการสำรวจ ศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลพันธุ์กล้วยไม้ป่าและไม้ล้มลุก ตลอดจนพรรณไม้หายาก และใกล้สูญพันธุ์ ในผืนป่าตะวันตก เพื่อเป็นการอนุรักษ์และเป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้สนใจ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- งานสำรวจกล้วยไม้ป่าและพืชล้มลุก ในบางพื้นที่ของกลุ่มป่าตะวันตก เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรด้านตะวันออก เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร ฝั่งตะวันตก เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ตื่น อุทยานแห่งชาติแม่เมย อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ และอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน พบกล้วยไม้จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๐๗ สกุล ๓๒๐ ชนิด พืชล้มลุกสำรวจพบรวมจำนวน ๑๗ วงศ์ ๓๐ ชนิด

- งานรวบรวมเก็บรักษาและขยายพันธุ์ ด้วยวิธีการแยกหน่อแยกกอ ย้ายปลูก ปักชำ และการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ รวบรวมกล้วยไม้ป่า ๘๖ สกุล ๓๐๓ ชนิด ๑๑,๙๖๐ กระถาง เป็นกล้วยไม้อิงอาศัย (EO) ๒๔๑ ชนิด และเป็นกล้วยไม้ดิน (TerO) ๖๒ ชนิด พืชล้มลุกรวบรวมไว้ ๑๗ สกุล ๓๐ ชนิด ๕๐๐ กระถาง

- งานขยายผลกล้วยไม้สู่ชุมชนคืนสู่ธรรมชาติ ได้ดำเนินการในปี งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ บริเวณป่ารอยต่อระหว่างพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก (น้ำตกผาแดง) จนถึงพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ (จุดสกัดบ้านถ้ำเสือ) เนื้อที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่ โดยดำเนินงานร่วมกับผู้นำชุมชน ราษฎร บ้านถ้ำเสือ และเจ้าหน้าที่โครงการฯ จำนวน ๒๐ ชนิด ๒,๒๙๒ ต้น

๒.๑.๓ ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

กรมพัฒนาที่ดิน เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้ดำเนินแผนงานปรับปรุงบำรุงดินและแผนงานอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

ตารางที่ ๑ แสดงผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

แผนงาน/กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน			
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	รวม
๑. แผนงานปรับปรุงบำรุงดิน				
๑.๑ สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด	๒๐ ไร่	๒๐ ไร่	๕๐ ไร่	๙๐ ไร่
๑.๒ สาธิตการใช้น้ำหมักชีวภาพ	๒๐๐ ลิตร	๑,๒๐๐ ลิตร	๒๐๐ ลิตร	๑,๖๐๐ ลิตร
๑.๓ สาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน	๒๐ ตัน	๑๐๐ ตัน	๒๐ ตัน	๑๔๐ ตัน
๒. แผนงานอนุรักษ์ดินและน้ำ				
๒.๑ ปลูกหญ้าแฝก	๑๐๐,๐๐๐ กล้า	๑๐๐,๐๐๐ กล้า	๑๐๐,๐๐๐ กล้า	๓๐๐,๐๐๐ กล้า

นอกจากนี้ กรมพัฒนาที่ดิน โดยสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๙ ยังมีการสนับสนุนการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ด้วยการผลิตดินและปุ๋ยเพื่อใช้ในโครงการ จำนวน ๒๘๗ ตัน

๒.๒ ด้านสวนพฤกษศาสตร์และแหล่งนันทนาการ

๒.๒.๑ การจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์

กรมป่าไม้ ดำเนินการสำรวจ รวบรวมพันธุ์ไม้พื้นป่าตะวันตกและพันธุ์ไม้หายาก เพาะชำกล้าไม้ทั่วไป กล้าไม้มีค่า กล้าไม้ขนาดใหญ่ เตรียมการดูแลรักษาพรรณไม้พระราชทาน และพัฒนางานพืชสมุนไพรและไม้ขนาดเล็ก เพื่อรองรับการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ในระยะต่อไป มีการพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) โดยสามารถค้นพบพืชหายาก (rare species) และพืชเฉพาะถิ่น (endemic species) ค้นพบพืชที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นไม้ดอกไม้ประดับ และค้นพบสิ่งมีชีวิตชนิดใหม่ของโลก (new species) โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- การสำรวจ รวบรวมพันธุ์ไม้พื้นป่าตะวันตก และพันธุ์ไม้หายาก ปัจจุบันรวบรวมพันธุ์แล้ว จำนวน ๙๒ วงศ์ ๓๔๓ สกุล ๖๕๐ ชนิด
- การดูแลรักษาพรรณไม้พระราชทาน ปัจจุบันมีกล้าไม้ที่ดูแล จำนวน ๕๗ วงศ์ ๑๓๑ สกุล ๒๔๓ ชนิด
- เพาะชำกล้าไม้ทั่วไป ดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔ ปีละ ๒๐๐,๐๐๐ กล้า โดย ปี ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการเพาะเมล็ดไม้ถิ่นเดิม ไม้หายาก ไม้ทั่วไป จำนวน ๑๓๑ ชนิด แจกจ่ายพร้อมนำไปปลูกฟื้นฟูในพื้นที่โครงการฯ แล้ว จำนวน ๔๙,๕๔๒ ตัน กล้าไม้ คงเหลือ ๑๕๐,๒๕๘ ตัน และเตรียมเป็นกล้าไม้มีค่า กล้าไม้ขนาดใหญ่ ปี ๒๕๖๕
- กล้าไม้มีค่า ดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔ ปีละ ๘๐,๐๐๐ กล้า โดย ปี ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการเปลี่ยนถุงกล้าไม้มีค่า จำนวน ๗๐ ชนิด แจกจ่ายและนำไปฟื้นฟูในพื้นที่โครงการฯ แล้ว จำนวน ๖๐,๐๐๐ ตัน กล้าไม้ คงเหลือ ๒๐,๐๐๐ ตัน เตรียมนำไปปลูกปรับพื้นที่เสื่อมโทรมในพื้นที่ รวมทั้งแจกจ่ายให้แก่ประชาชนทั่วไป หน่วยงานภาครัฐและองค์กรอื่นๆ

- กล้าไม้ขนาดใหญ่ ดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๔ จำนวน ๖๕,๐๐๐ กล้า
- การพัฒนางานพืชสมุนไพรและไม้ขนาดเล็ก โดย ปี ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการขยายพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพรโดยใช้รูปแบบการปลูกในการใช้ประโยชน์ตามส่วนต่างๆ ของพืช จำนวน ๒ ไร่ เพื่อเตรียมจัดทำเป็นฐานเรียนรู้การใช้ประโยชน์จากส่วนต่างๆ ของพืชสมุนไพร

ในการนี้ คณะที่ปรึกษาโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมโดย ดร.วีระชัย ณ นคร ศาสตราจารย์จามรี จุฬะรัตน์ และ นางรัชฎา ฉันทวิริยะวิทย์ ได้ดำเนินการร่างแบบสวนพฤกษศาสตร์ ซึ่งจะเริ่มต้นดำเนินการก่อสร้างจากพื้นที่บริเวณโซนซี หรือบ่อแก้วเก็บหางแร่เดิม โดยมีแผนการจัดสร้างกลุ่มอาคารเรือนกระจกเพื่อจัดแสดงพรรณไม้เพื่อการอนุรักษ์ หอพรรณไม้ พิพิธภัณฑ์พืช พิพิธภัณฑ์เมืองแร่สังกะสีดอยผาแดง และศูนย์รวมพันธุ์กล้วยไม้ไทย โดยมีแนวคิดการก่อสร้างที่ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์ เน้นการใช้วัสดุภายในประเทศ โดยจะแบ่งการก่อสร้างเป็นระยะ ๆ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสอดคล้องกับการพัฒนาโครงการด้านอื่น ๆ ควบคู่กันไป

๒.๒.๒ พิพิธภัณฑ์เมืองแร่สังกะสีดอยผาแดง

บริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) โดย มูลนิธิสังกะสีผาแดง และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบการดำเนินงานของพิพิธภัณฑ์เมืองแร่สังกะสีดอยผาแดง โดยมูลนิธิสังกะสีผาแดงได้ออกแบบเนื้อหาและโครงการสร้างการนำเสนอแล้วเสร็จตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ ส่วนการออกแบบอาคารพิพิธภัณฑ์ฯ จะเป็นไปตามผังแม่บทการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ และอยู่ภายใต้การดำเนินงานของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ต่อไป

๒.๒.๓ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและแหล่งนันทนาการ

กรมป่าไม้ ได้สนับสนุนการจัดการพื้นที่บริเวณชุมชนเหมืองแม่สวด จำนวน ๒ งานและปรับปรุงภูมิทัศน์และปลูกไม้ดอกไม้ประดับในพื้นที่โครงการ จำนวน ๒ งาน

๒.๓ ด้านอำนวยการและบริหารโครงการ

๒.๓.๑ โครงสร้างพื้นฐาน และระบบสาธารณูปโภค

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคในโครงการ ดังต่อไปนี้

๑) การคมนาคม และสิ่งปลูกสร้างภายในโครงการ

- โครงการปรับปรุงเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและทางหลวง หมายเลข ๑๐๙๐ (สายแม่สวด-พบพระ) ช่วง กม.๐+๐๐๐ - กม.๗+๓๙๕ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สวด จังหวัดตาก ระยะทาง ๗.๓๙๕ กิโลเมตร ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดตากตามแผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการของจังหวัดตาก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ โดยมีแขวงทางหลวงชนบทตาก และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๔ เป็นผู้ดำเนินการ

- การสำรวจออกแบบปรับปรุงถนนภายในบริเวณโครงการ ระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตร โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดตาก

- การสำรวจออกแบบลานจอดเฮลิคอปเตอร์ บริเวณโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ เนื้อที่ประมาณ ๑๐ ไร่ ดำเนินการโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดตาก

- กิจกรรมปรับปรุงอาคารประกอบ ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จ

๒) การจัดหาแหล่งน้ำ

- ฝ่ายห้วยแม่ดาวพร้อมระบบส่งน้ำ ดำเนินการก่อสร้างโดยกรมชลประทาน ลักษณะเป็นฝายคอนกรีตล้นบนหินใหญ่ พร้อมระบบท่อส่งน้ำ จำนวน ๓ สาย ความยาวรวมประมาณ ๑๑.๕๐ กิโลเมตร พร้อมบ่อบักน้ำ ขนาดความจุ ๑๐๐ ลูกบาศก์เมตร จำนวน ๑ แห่ง และบ่อบักน้ำ ขนาดความจุ ๕๐๐ ลูกบาศก์เมตร จำนวน ๓ แห่ง ปัจจุบัน ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ

- การขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล จำนวน ๒ จุด พร้อมการติดตั้งถังน้ำสูง จำนวน ๑ ถัง และโรงผลิตน้ำสะอาด จำนวน ๑ โรง ดำเนินการโดยกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จ

๓) ระบบไฟฟ้า

- การติดตั้งระบบติดตั้งระบบไฟฟ้าแรงสูง-แรงต่ำ-หม้อแปลง ๓ เฟส ๑๐๐ เควีเอ

๒.๓.๒ การส่งมอบพื้นที่และการบริหารจัดการพื้นที่ (Zoning)

บริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ให้เข้าทำประโยชน์พื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่สวด ท้องที่ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สวด จังหวัดตาก จำนวน ๗ แปลง เนื้อที่ ๒,๐๗๗-๓-๙๘ ไร่ เพื่อประกอบกิจการเหมืองแร่สังกะสีและกิจการต่อเนื่องต่อมา บริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) ได้แจ้งความประสงค์ขออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป.ส.๒๓) และตามหลักเกณฑ์รายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ถูกต้องครบถ้วนเรียบร้อยแล้ว โดยได้ส่งมอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่สวดที่เคยได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์เพื่อเหมืองแร่สังกะสี จำนวนเนื้อที่ ๒,๐๗๗ - ๓ - ๙๘ ไร่ พร้อมทั้งอาคารสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๕๕ หลัง และครุภัณฑ์ จำนวน ๓๙ รายการ ให้กับกรมป่าไม้ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และได้มีการดำเนินการบริหารจัดการเพื่อใช้ประโยชน์พื้นที่ในโครงการ เพื่อใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติของหน่วยงานร่วม ได้แก่

๑) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการ ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่าและพืชท้องถิ่น ในพื้นที่ ๔๗.๕ ไร่

๒) กรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในแปลงที่ ๑ เนื้อที่ ๕.๓๗ ไร่ และแปลงที่ ๒ เนื้อที่ ๓.๒๖ ไร่ รวมทั้งหมด ๘.๖๒ ไร่

๓) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่และบริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) ดำเนินการพิพิธภัณฑ์เหมืองแร่สังกะสีดอยผาแดง บริเวณโซนซี

๔) กรมกิจการผู้สูงอายุ ดำเนินการศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุ ในเนื้อที่ ๑๒.๔ ไร่

ในการนี้ บริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) ได้ปรับเปลี่ยนการดำเนินงานธุรกิจ และปรับโครงสร้างการบริหารงานใหม่ ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายใต้ชื่อเดิมได้ ทั้งนี้ บริษัทฯ จะยังคงให้การสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆ ของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู สิ่งแวดล้อมฯ ในระยะต่างๆ ต่อไป โดยจะการดำเนินการภายใต้ข้อมูลนิสังกะสีผาแดง

ปัจจุบัน คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบและได้ประกาศ กำหนดให้ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เข้าใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่สวด เพื่อจัดตั้งโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์ และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก พื้นที่ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สวด จังหวัดตาก เนื้อที่ ๙๘๔ ไร่ ๑ งาน ๔๕ ตารางวา ตามความในมาตรา ๑๓/๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพื้นที่ ส่วนที่เหลือจะเป็นการดำเนินการโครงการในลักษณะโครงการร่วมระหว่างสำนักงาน กปร. กรมป่าไม้ และ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องภายใต้มาตรา ๑๙

๒.๓.๓ งานอำนวยการและประสานงานโครงการ

กรมป่าไม้ ดำเนินการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงาน ของโครงการฯ ตลอดจนงานอำนวยการและประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถดำเนิน โครงการได้โดยราบรื่น

๒.๓.๔ การตรวจสอบสารปนเปื้อนและรับรองความปลอดภัย

กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะเลขานุการและคณะทำงาน ภายใต้คณะอนุกรรมการ วิชาการ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ร่วมกับกรมป่าไม้ และสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๙ กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน และ กรมวิชาการเกษตร ได้ดำเนินการตรวจสอบสารปนเปื้อนของพื้นที่โครงการฯ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปกำหนด มาตรการที่เหมาะสมในการใช้ประโยชน์พื้นที่ โดยมีการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

๑. การตรวจสอบดินในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู สิ่งแวดล้อมฯ รวม ๗ แปลง จำนวน ๒,๐๗๗ ไร่

๒. การตรวจสอบคุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคในพื้นที่การก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ ห้วยแม่ตาว

๓. การตรวจสอบคุณภาพดิน ในพื้นที่ดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ตาว

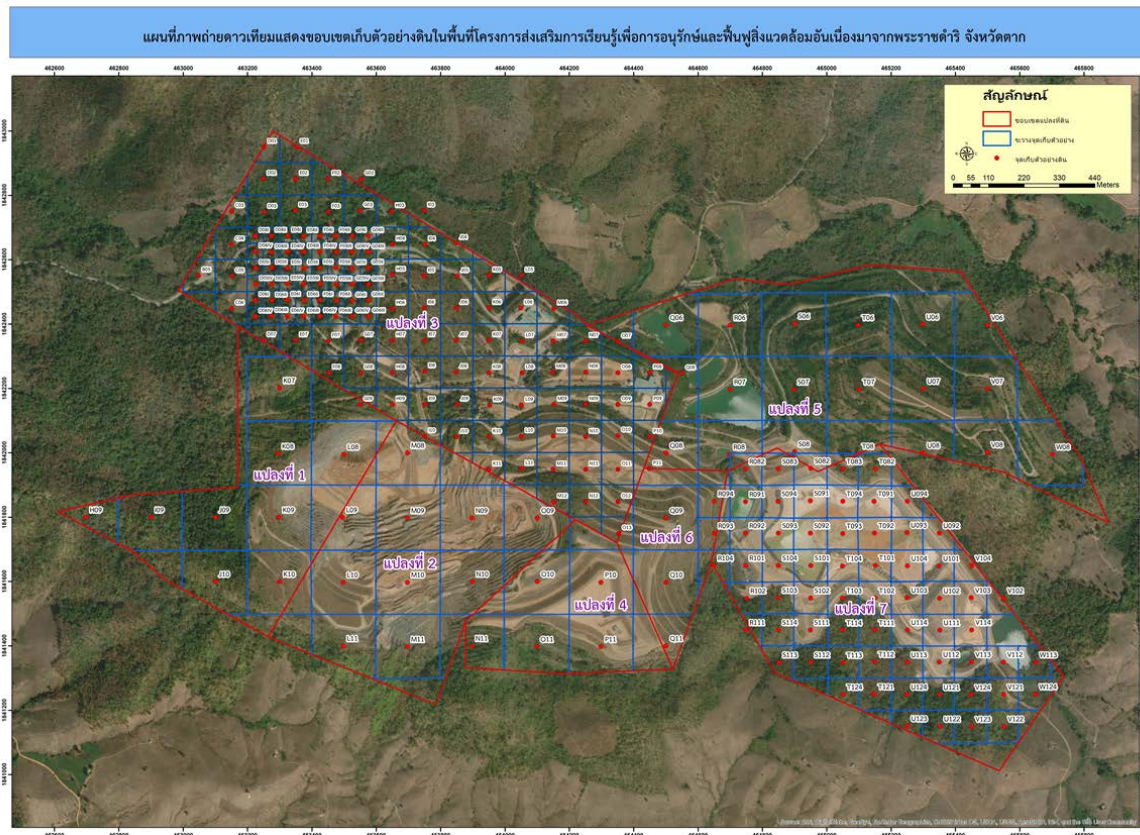
โดยสามารถสรุปผลการดำเนินงานได้ ดังนี้

๑. การตรวจสอบดินในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู สิ่งแวดล้อมฯ

งานตรวจสอบดินในพื้นที่โครงการ กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับกรมป่าไม้ และ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๙ จัดทำแผนที่ กำหนดจุดเก็บตัวอย่าง และดำเนินการเก็บตัวอย่างดิน ในช่วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ จำนวน ๒๓๙ ตัวอย่าง รวม ๗ แปลง ๒,๐๗๗ ไร่ และมีผลการตรวจสอบดังนี้

๑) ผลตรวจสอบสารแคดเมียม (Cd) และตะกั่ว (Pb) ที่พบว่าเกินค่ามาตรฐานฯ ส่วนใหญ่จะพบในจุดเก็บตัวอย่างดิน ที่ไม่ได้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินและไม่ได้มีการปรับเปลี่ยนสภาพภูมิประเทศ (ยังไม่มี การเปิดหน้าดิน)

๒) ผลตรวจสอบสารอาร์เซนิก (As) ที่พบเกินค่ามาตรฐานฯ กระจายตัวอยู่ทั้งพื้นที่ อย่างไรก็ตาม สารอาร์เซนิก ที่พบอยู่ในสภาพของแข็ง ไม่ละลายน้ำ จึงไม่พบการปนเปื้อนในแหล่งน้ำผิวดิน และได้ดิน ทั้งนี้ความเป็นอันตรายอาจเกิดจากการกินดินที่มีอาร์เซนิกปนเปื้อน จึงควรมีมาตรการที่เหมาะสมในการใช้ประโยชน์พื้นที่ เพื่อลดโอกาสในการสัมผัสดิน

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงจุดเก็บตัวอย่างดินในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

๒. การตรวจสอบคุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคในพื้นที่การก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ดาว

โดยกรมชลประทาน ดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำ จำนวน ๕ ตัวอย่าง และตะกอนดินท้องน้ำ จำนวน ๕ ตัวอย่าง เพื่อนำไปวิเคราะห์คุณภาพน้ำ และตะกอนดิน และใช้เป็นข้อมูลประกอบการบริหารจัดการน้ำวางแผนผังแผนที่ ผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ พบว่า คุณภาพน้ำดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ ยกเว้นค่า Total Coliform Bacteria และค่า Fecal Coliform Bacteria มีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งอาจเกิดจากการปนเปื้อนเชื้อแบคทีเรียของแหล่งน้ำ หากจะนำน้ำจากแหล่งน้ำมาใช้ประโยชน์เพื่อการอุปโภคและบริโภคจะต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และผ่านการปรับปรุงคุณภาพน้ำก่อนนอกจากนี้คุณภาพน้ำ

ผิวดินทั้ง ๕ สถานี ยังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำเพื่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำและสามารถใช้เป็นแหล่งน้ำเพื่อการชลประทานได้สำหรับประชาชนในพื้นที่

ผลการวิเคราะห์คุณภาพตะกอนดินท้องน้ำ พบว่า มีค่าแคดเมียม (Cadmium) ตะกั่ว (Lead) และแมงกานีส (Manganese) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพตะกอนดิน ในแหล่งน้ำผิวดิน ตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพตะกอนดิน ในแหล่งน้ำผิวดิน ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๑ จำนวน ๕ สถานี ยกเว้นแคดเมียม (Cadmium) ที่เกินมาตรฐานในสถานีที่ ๕ เพียงจุดเดียว ดังกล่าว

๓. การตรวจสอบคุณภาพดิน ในพื้นที่ดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ดาว

โดยกรมพัฒนาที่ดินเขต ๙ ดำเนินการเก็บตัวอย่างดินในพื้นที่ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ดาวและบ่อบักน้ำ จำนวน ๒๐ ตัวอย่าง ผลการตรวจสอบคุณภาพดินและโลหะหนักในดิน โครงการฝายห้วยแม่ดาวพร้อมระบบส่งน้ำเพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ บริเวณจุดก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ พบปัญหาดินเกิดการปนเปื้อนสารอาร์เซนิก (As) ซึ่งสอดคล้องกับพื้นที่ โดยรอบเหมืองแปลงที่ ๑ ถึง ๗ การใช้ประโยชน์พื้นที่ดังกล่าวสามารถปลูกพืชนอกห่วงโซ่อาหารได้ และดำเนินกิจกรรมสวนพฤกษศาสตร์ ตามวัตถุประสงค์ของโครงการดังกล่าวได้

ในการนี้ มีการกำหนดมาตรการในการใช้พื้นที่ในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ดังต่อไปนี้

๑) โซนสีแดง (สารเกินค่ามาตรฐานสูง) มาตรการการใช้พื้นที่ ได้แก่ ห้ามปลูกพืชสำหรับการบริโภค ไม่ควรใช้แหล่งน้ำในพื้นที่ในการบริโภค ห้ามนำมาใช้เป็นพื้นที่บ้านพักคนงานหรืออาคารสำนักงาน และห้ามทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการรบกวนพื้นที่

๒) โซนสีส้ม (สารเกินค่ามาตรฐาน) มาตรการการใช้พื้นที่ ได้แก่ ห้ามปลูกพืชสำหรับการบริโภค ไม่ควรใช้แหล่งน้ำในพื้นที่ในการบริโภค ไม่ควรนำมาใช้เป็นพื้นที่บ้านพักคนงานหรืออาคารสำนักงาน และไม่ควรทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการรบกวนพื้นที่

๓) โซนสีเขียว (สารไม่เกินค่ามาตรฐาน) มาตรการการใช้พื้นที่ คือ ไม่ควรปลูกพืชสำหรับการบริโภค

ในการนี้ ที่ประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบการดำเนินการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ที่ไม่ขัดกับมาตรการการใช้พื้นที่ โดยขอให้มีการระมัดระวังระหว่างการก่อสร้างเรื่องผิวดิน

๒.๔ ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต

เนื่องจากการดำเนินงานด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง คือ ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมกิจการผู้สูงอายุ กรมอนามัย สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดตาก องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น และสาธารณสุขจังหวัดตาก เป็นกิจกรรมที่อาจได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขอนามัย จึงยังไม่สามารถดำเนินการได้ ในแผนปฏิบัติการระยะ ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) ปัจจุบัน การดำเนินการดังกล่าวอยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อมเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ภายหลังมีข้อสรุปจากคณะกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

พระราชดำริ และความสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) ได้น้อมนำพระราชดำริที่เกี่ยวข้องในโครงการฯ ตลอดจนการสังเคราะห์และทบทวนนโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่มีความสอดคล้องกันเพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นสำคัญและกรอบการดำเนินงานของโครงการฯ ในระยะต่อไป

๑. พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

๑.๑ พระราชดำริที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำริเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ กับ นายอาสา สารสิน ราชเลขาธิการ (ในขณะนั้น) สรุปความว่า ให้พิจารณาดำเนินการอนุรักษ์และฟื้นฟูบริเวณเหมืองเมื่อสิ้นสุดการทำเหมืองให้กลับสู่สภาพป่าตามธรรมชาติ และเพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยสร้างงานสร้างอาชีพให้กับคนในพื้นที่เหมือง อีกทั้งยังเป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาธรรมชาติต่อไป

ต่อมา พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมรับ “โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม” ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามที่นายอาสา สารสิน ประธานกรรมการบริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา กรณีย์ บริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) ซึ่งได้รับประทานบัตรในการดำเนินกิจการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่และถลุงโลหะสังกะสี บริเวณเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่สอด ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จะยุติการทำเหมืองในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองแร่เดิมให้เป็นศูนย์การพัฒนาและแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ และขอให้ทรงรับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อันประกอบด้วยแนวทางต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) ศูนย์อบรมสัมมนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- ๒) พิพิธภัณฑ์เหมืองแร่สังกะสีดอยผาแดง
- ๓) ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุ
- ๔) ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่าและพืชท้องถิ่น
- ๕) ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- ๖) สถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและแหล่งนันทนาการ

โดยมีกรมป่าไม้เป็นผู้ดำเนินการหลัก และมีสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เป็นผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป

๑.๒ แนวทางการพัฒนาและฟื้นฟูป่าไม้อันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีแนวทางการฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ให้คืนความอุดมสมบูรณ์และมีความยั่งยืน โดยมีวิธีการที่เรียบง่าย ประหยัด และเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ท้องถิ่น ดังนี้

การปลูกป่าทดแทน

ควรใช้ต้นไม้โตเร็วที่มีประโยชน์หลายๆ อย่างคละกันไป และปลูกพืชคลุมแนวร่องน้ำต่างๆ เพื่อยึดผิวดินและรักษาความชุ่มชื้น นอกจากนั้น จะต้องสร้างฝายเล็กเพื่อให้น้ำส่งไปตามเหมืองไปใช้ในพื้นที่เพาะปลูกทั้งสองข้างของฝาย ซึ่งจะทำให้มีน้ำค่อยๆ แฉะขยายออกไปทำความชุ่มชื้นให้บริเวณนั้นด้วย ตัวอย่างเช่น โครงการพัฒนาถอยตุงฯ จังหวัดเชียงราย ปลูกป่าทดแทนตามไหล่เขา โดยการปลูกไม้สนสามใบ ไม้ประดู่ และหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการพังทลายของดิน โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทรายตอนบนฯ จังหวัดมุกดาหาร ปลูกป่าทดแทนในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม ได้แก่ ไม้สัก ไม้สะเดา ไม้ผล กล้วย หวาย สำหรับเป็นแหล่งอาหารของชุมชน โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กว้งฯ จังหวัดเชียงใหม่ ปลูกป่าทดแทนในพื้นที่ต้นน้ำ โดยการปลูกไม้พื้นเดิม ได้แก่ ไม้เต็ง ไม้รัง เพื่อรักษาความชุ่มชื้นให้ป่าค่อยๆ ฟื้นตัวตามธรรมชาติ โครงการปลูกป่าสิริเจริญวรรษฯ จังหวัดชลบุรี เป็นการปลูกป่าบริเวณอ่างเก็บน้ำ โดยปลูกไม้มีค่าประเภทต่างๆ กว่า ๔๐ ชนิด ผสมผสานกันทั้งไม้โตเร็วและไม้ผล เพื่อช่วยยึดดินและรักษาความชุ่มชื้น ตลอดจนมีผลไม้วัยบริโภคและจำหน่าย

การปลูกป่า ๓ อย่าง ให้ประโยชน์ ๔ อย่าง

คือ ไม้พื้น ไม้ผล ไม้สร้างบ้าน ซึ่งนอกจากมีประโยชน์ตามชื่อของไม้ดังกล่าวแล้ว ยังให้ประโยชน์อย่างอื่นที่ ๔ คือ ช่วยอนุรักษ์ดินและต้นน้ำลำธารด้วย โดยปลูกทรงรับการชลประทาน ปลูกรับซับน้ำ และปลูกอุดช่องโหลตามร่องห้วยเพื่อรับน้ำฝน ตัวอย่างเช่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จังหวัดสกลนคร ปลูกไม้ใช้สอย ไม้ผล และไม้เศรษฐกิจ ทำให้พื้นที่ภูเขาที่เคยถูกทำลายป่าจนมีสภาพแห้งแล้ง ฟื้นคืนความร่มเย็นชุ่มชื้นตลอดปี และศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จังหวัดเชียงใหม่ มีการปลูกไม้ใช้สอยและไม้เศรษฐกิจ ได้แก่ ไม้สัก ไม้แดง ไม้หวาย ไม้พิน ไม้ไผ่ กระถินยักษ์ ไม้กินได้ ได้แก่ สะเดา แค ขี้เหล็ก มะไฟ มะขามป้อม มะเกี๋ยง ซึ่งให้ประโยชน์แก่ชุมชนและช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร

ป่าเปียก

เป็นการใช้น้ำช่วยสร้างแนวป้องกันไฟป่า ทำได้หลายวิธี ได้แก่ ใช้แนวคลองส่งน้ำและแนวพืชชนิดต่างๆ ปลูกตามแนวคลอง สร้างแนวป้องกันไฟโดยอาศัยน้ำชลประทานและน้ำฝน ปลูกไม้โตเร็วคลุมร่องน้ำเพื่อให้ป่าชุ่มชื้น สร้างฝายชะลอความชุ่มชื้นเพื่อกักเก็บน้ำและตะกอนดินทำให้ความชุ่มชื้นแผ่ขยายออกไปทั้งสองข้างของฝาย สูดน้ำขึ้นไปบนที่สูงแล้วปล่อยน้ำลงมาที่ลุ่มน้อยให้ค่อยๆ ไหลซึมลงดิน เพื่อช่วยเสริมการปลูกป่าบนพื้นที่สูง หรือที่เรียกว่า “ภูเขาป่า” ปลูกต้นกล้วยเป็นแนวกว้างประมาณ ๒ เมตร ในพื้นที่ที่กำหนดเป็นช่องว่างของป่าหากเกิดไฟป่าก็จะปะทะกับแนวต้นกล้วยซึ่งอุ้มน้ำไว้มากกว่าพืชอื่น ตัวอย่างเช่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จังหวัดเพชรบุรี พื้นที่ลาดชันมีปัญหาชะล้างพังทลายของดิน และมีสภาพพื้นที่แห้งแล้ง ฟื้นฟูโดยการสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้นและทำร่องน้ำตามแนวระดับชั้นความสูง ทำให้ดินอุ้มน้ำและเป็นแนวกันไฟอย่างดี

การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก

คือ การปล่อยให้พื้นที่ป่าทิ้งไว้ให้เจริญเติบโตตามธรรมชาติ ไม่มีการรบกวน ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี จะพบว่าป่าสามารถเจริญเติบโตเป็นป่าสมบูรณ์โดยไม่ต้องปลูก ตัวอย่างเช่น โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มฯ จังหวัดราชบุรี ควบคุมไม่ให้มีการบุกรุกพื้นที่ป่าและดูแลไฟป่าโดยปล่อยให้ป่าฟื้นฟูเอง ค่อยๆ คืนสภาพจากป่าเต็งรังเป็นป่าเบญจพรรณ มีความสมบูรณ์มากขึ้น ทำให้มีสัตว์ป่ามาอาศัยเพิ่มขึ้นด้วย

การปลูกป่าในที่สูง

โดยนำไม้ที่มีเมล็ดไปปลูกบนที่สูง เมื่อไม้ขึ้นโตแล้วออกฝักหรือเมล็ดก็จะตกลงมา งอกขึ้นเองในที่ต่ำต่อไป ตัวอย่างเช่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จังหวัดเชียงใหม่ ปลูกกระถินยักษ์ ปลูกบนที่สูงเพื่อให้เมล็ดตกลงมาขึ้นเองในพื้นที่ตอนล่าง

การปลูกป่าชายเลน

โดยเฉพาะต้นโกงกาง ขยายพันธุ์ค่อนข้างยากเพราะต้องอาศัยระบบน้ำขึ้นน้ำลงในการเจริญเติบโต พื้นที่ป่าชายเลนที่ปลูกมาแล้วถ้านั้นเกินไปแสงแดดส่องลงไปไม่ถึง ไม่มีออกซิเจน สัตว์น้ำก็ไม่สามารถอยู่ได้จำเป็นต้องตัดสาងนำไปเผาถ่านหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น ตัวอย่างเช่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จังหวัดจันทบุรี และโครงการวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยฯ จังหวัดเพชรบุรี ฟื้นฟูป่าชายเลนที่ถูกทำลายไปให้กลับมาอุดมสมบูรณ์ดังเดิม เป็นแนวกันลมและป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง กรองน้ำเสียให้ดีขึ้นก่อนลงสู่ทะเล อีกทั้งยังช่วยให้มีปริมาณสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นด้วย

การฟื้นฟูป่าพรุ

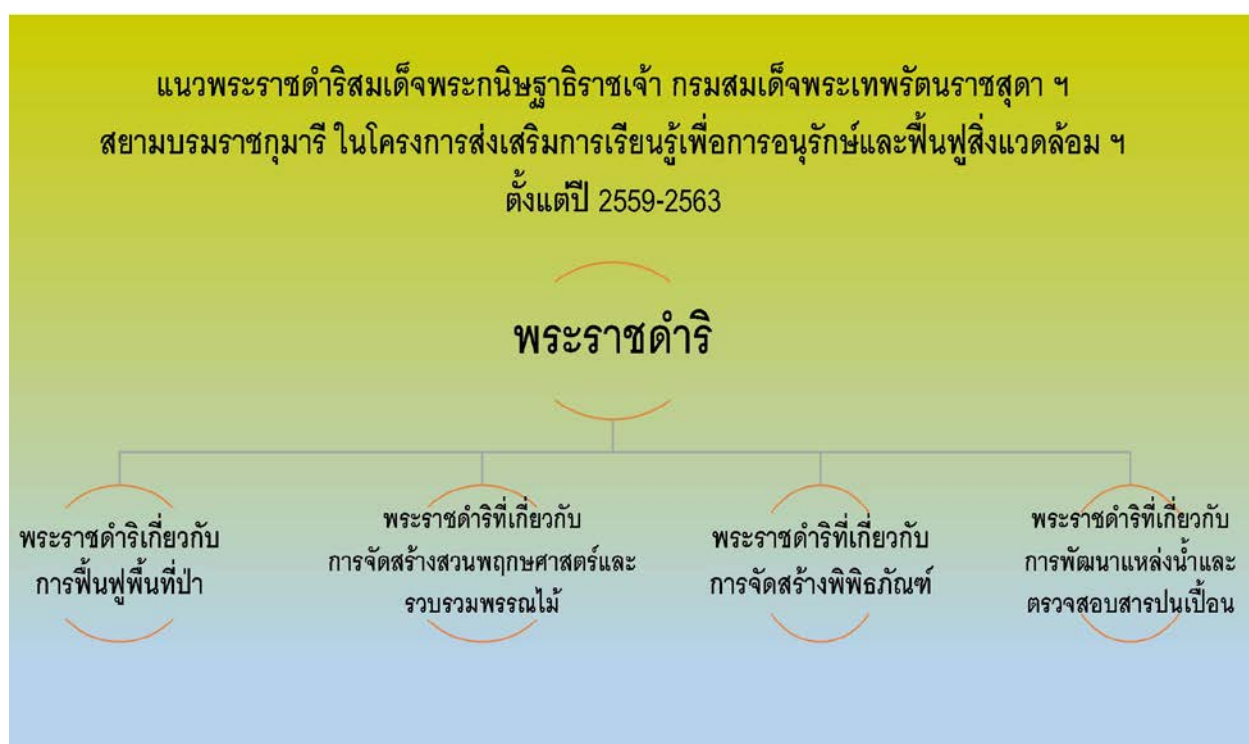
ป่าพรุเป็นพื้นที่ที่สำคัญต่อความอยู่ดีกินดีของราษฎรรอบพื้นที่พรุ อีกทั้งยังเป็นอ่างเก็บน้ำธรรมชาติที่ชะลอการไหลบ่าของน้ำจากเทือกเขาต่างๆ ก่อนระบายลงสู่ทะเล วิธีการฟื้นฟูป่าพรุที่เสื่อมโทรมคือ ให้รักษาสภาพพื้นที่พรุส่วนหนึ่งไว้ให้คงสภาพเดิม เพื่อความสมดุลของสิ่งแวดล้อมและควบคุมระดับน้ำในพื้นที่พรุในระดับที่เหมาะสม เพื่อเจือจางน้ำเปรี้ยวและรักษาความชุ่มชื้นไม่ให้ดินพื้นที่พรุแห้งเกินไปจนเกิดปัญหาไฟป่า ซึ่งเมื่อเกิดแล้วจะมีความรุนแรงดับไฟได้ยาก เนื่องจากพื้นที่พรุมีสภาพเป็นอินทรีย์วัตถุทับถมกันเป็นชั้นหนาซึ่งเป็นเชื้อเพลิงอย่างดี ตัวอย่างเช่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองฯ จังหวัดนราธิวาส ฟื้นฟูพรุโต๊ะแดง โดยมีการใช้ประโยชน์ควบคู่กับการสร้างความสมดุลระบบนิเวศ มีพันธุ์ไม้เด่นที่เติบโตได้ดีคือ ไม้เสม็ดขาว และพันธุ์ไม้ป่าพรุกว่า ๔๐๐ ชนิด นอกจากนี้ยังมีสัตว์ป่ามาอาศัยในป่าพรุกว่า ๒๐๐ ชนิด ปลูกป่าในใจคน เป็นปรัชญาเพื่อสร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมของประชาชนในการฟื้นฟูและพัฒนาป่าไม้ด้วยการช่วยกันปลูกป่า อนุรักษ์ ดูแลรักษาป่า ป้องกันการตัดไม้ทำลายป่าและเผ่าไร่วังไฟป่า โดยสามารถใช้ประโยชน์จากป่าในการนำพืชอาหารมาใช้บริโภค มีการรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายและกฎกติกา ในการดูแลรักษาป่าอย่างยั่งยืน ดังพระราชดำรัสพระราชทานแก่เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้และประชาชนที่เข้ามาเข้าเฝ้าฯ รับเสด็จเมื่อครั้งเสด็จฯ ไปทรงงาน ณ โครงการหลวงพัฒนาต้นน้ำหน่วยที่ ๑ (หน่วยจัดการต้นน้ำทุ่งจ้อ) จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๑๙ ตอนหนึ่ง ความว่า “...เจ้าหน้าที่ป่าไม้ควรจะต้องปลูกต้นไม้ลงในใจคนเสียก่อนแล้วคนเหล่านั้นก็จะพากันปลูกต้นไม้ลงบนแผ่นดิน และรักษาต้นไม้ด้วยตนเอง...”

๒. พระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชทานพระราชดำริที่เกี่ยวข้องในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ตั้งแต่ ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓ เพื่อเป็นแนวทางให้กับหน่วยราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการรวม ๔ แนวทาง ได้แก่

- ๑) พระราชดำริที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูพื้นที่ป่าและทรัพยากรธรรมชาติ
- ๒) พระราชดำริที่เกี่ยวกับการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์และรวบรวมพรรณไม้
- ๓) พระราชดำริที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการและการจัดสร้างพิพิธภัณฑ์
- ๔) พระราชดำริที่เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำและการตรวจสอบสารปนเปื้อน

ภาพที่ ๖ แสดงแนวพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ

ตารางที่ ๒ แสดงพระราชดำริที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูพื้นที่ป่าและทรัพยากรธรรมชาติ

พระราชดำริที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูพื้นที่ป่าและทรัพยากรธรรมชาติ	
วัน เดือน ปี	พระราชดำริ
๒๑ ธ.ค. ๖๐	❖ พื้นที่ส่วนที่เหลือจากการดำเนินการในโครงการและไม่ได้ใช้ประโยชน์ควรปลูกป่าเพิ่มเติม
๒๑ ธ.ค. ๖๐	❖ ให้กรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ร่วมกันดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ที่ถูกแผ้วถางบริเวณโดยรอบโครงการฯ และหาแนวทางการปลูกป่าให้ฟื้นคืนได้โดยเร็ว
๒๑ ธ.ค. ๖๐	❖ นอกจากปลูกแฝกแล้ว ให้ปลูกป่าเสริมในพื้นที่ด้วย
๑๘ ธ.ค. ๖๑	❖ ในการยึดหน้าดิน ไม่เฉพาะแต่ปลูกหญ้าแฝกเท่านั้นที่จะช่วยยึดหน้าดิน แต่ขอให้ปลูกต้นไม้ใหญ่ หญ้าพื้นเมือง และไม้พื้นถิ่นร่วมกัน เพราะพืชพันธุ์พื้นถิ่นจะทนต่อสภาพอากาศในท้องถิ่นได้ดี
๑๘ ธ.ค. ๖๑	❖ หญ้าแฝกจะช่วยยึดดินได้ดีตามหลักวิศวกรรม เช่นที่ถนนบ้านพญาไพรลี้ - โครงการศึกษาและพัฒนาการปลูกขาน้ำมันบ้านปางมะหันและถนนบ้านผาจี-จะตี-บ้านป่าซางแสนสุดแดน ตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง
๒๔ ก.พ. ๖๓	❖ ให้ฟื้นฟูพื้นที่โดยการปลูกป่าด้วยวิธีธรรมชาติทั้งในพื้นที่โครงการและพื้นที่บริเวณรอบนอกโครงการ ให้เด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการฯ ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น Camping การศึกษาธรรมชาติ ฯลฯ คล้ายการดำเนินงานกิจกรรมสวนป่าฤกษ์พัฒน์ มูลนิธิชัยพัฒนา โดยมีเป้าหมายเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าให้กลับมาสมบูรณ์ตลอดจนเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์ต่าง ๆ

ตารางที่ ๓ แสดงพระราชดำริที่เกี่ยวกับการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์และรวบรวมพรรณไม้

พระราชดำริที่เกี่ยวกับการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์และรวบรวมพรรณไม้	
วัน เดือน ปี	พระราชดำริ
๑๘ ธ.ค. ๖๐	❖ ให้รวบรวมพืชในท้องถิ่นที่เหมาะสมกับสภาพนิเวศน์ ซึ่งเหมือนกับพืชในภาคตะวันตก
๑๘ ธ.ค. ๖๐	❖ การก่อสร้างเรือนรวบรวมพรรณไม้ให้เป็นเรือนธรรมดา แต่เมื่อเข้าไปข้างในแล้วดูดีและน่าสนใจ เช่นที่ประเทศเอกวาดอร์ หรือ รัสเซีย
๑๘ ธ.ค. ๖๐	❖ เป็นสวนพฤกษศาสตร์ที่มีลักษณะเป็นเหมือนแร่เดิมเช่นเดียวกับ Eden Project แต่ลักษณะการจัดแสดงแตกต่างกันเพราะประหยัดงบประมาณได้มากกว่า โดยให้ทำการรวบรวมพืชท้องถิ่น และทำการปลูกป่าเพื่อป้องกันการบุกรุกและตัดไม้ทำลายป่า
๒๑ ธ.ค. ๖๐	❖ ขอให้เชิญผู้บริหาร Eden Project มาเพื่อให้คำแนะนำและแนวทางในการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ในโครงการฯ ต่อไป
๑๘ ธ.ค. ๖๑	❖ ให้รวบรวมพันธุ์พืชไม่เฉพาะแค่พืชพื้นถิ่นแต่ขอให้รวบรวมพืชจากทั้งภาคตะวันตก
๑๘ ธ.ค. ๖๒	❖ ในการก่อสร้างเรือนกระจกให้ใช้กระจกตรง จากวัสดุที่หาได้ในประเทศ
๑๘ ธ.ค. ๖๒	❖ ขอให้รวบรวมพันธุ์ไม้ตะวันตกของไทยและที่มีอยู่ในแถบใกล้เคียงมาปลูกในสวนพฤกษศาสตร์แห่งนี้ดังเช่นตัวอย่างของการรวบรวมพันธุ์ไม้จากที่ต่าง ๆ และนำมาปลูกไว้ในวังสระปทุม
๑๘ ธ.ค. ๖๒	❖ ให้พยายามรวบรวมพันธุ์ไม้ที่ทนร่มเงามาเพิ่มเติม
๒๔ ก.พ. ๖๒	❖ ให้ศึกษาและรวบรวมพันธุ์ไม้ท้องถิ่นในภาคตะวันตกของประเทศไทย รวมถึงปลูกไม้หลายชั้นเรือนยอดและไม้ใหญ่ในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ดังเช่นตัวอย่างที่จังหวัดตรัง
๒๔ ก.พ. ๖๓	❖ การก่อสร้างให้ดำเนินการในลักษณะเรียบง่าย ได้ประโยชน์ เน้นการรวบรวมมีเรือนเพาะชำ เพื่อสะสมกล้าไม้ลักษณะคล้ายการดำเนินงานที่สวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ทั้งนี้ให้หน่วยงานที่มีหน้าที่อนุรักษ์ดินและน้ำเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ

ตารางที่ ๔ แสดงพระราชดำริที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการและการจัดสร้างพิพิธภัณฑ์

พระราชดำริที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการและการจัดสร้างพิพิธภัณฑ์	
วัน เดือน ปี	พระราชดำริ
๑๘ ธ.ค. ๖๐	❖ การก่อสร้างพิพิธภัณฑ์ปัญหาที่สำคัญ คือ ต้องใช้งบประมาณมากในการซ่อมแซมและก่อสร้าง อีกทั้งไม่มีคนเข้ามาดู เช่น พิพิธภัณฑ์ของกรมชลประทาน จึงต้องคิดหาวิธีการเพื่อให้ประชาชนทั่วไปสนใจเข้ามาชมพิพิธภัณฑ์ เพื่อให้เป็นแหล่งศึกษาสำหรับนักเรียน นักศึกษาที่จำเป็นต้องใช้หาความรู้ในวิชาที่เรียน และต้องมีรายได้ค่าเข้าชมพิพิธภัณฑ์ด้วย โดยเฉพาะในปีแรก
๑๘ ธ.ค. ๖๑	❖ ให้คิดหาวิธีการเพื่อให้ประชาชนทั่วไปสนใจเข้ามาชมพิพิธภัณฑ์
๑๘ ธ.ค. ๖๒	❖ ต้องมีการดูแลรักษาพิพิธภัณฑ์และให้มีรายได้
๑๘ ธ.ค. ๖๒	❖ ให้มีบริหารจัดการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ในลักษณะคล้ายคลึงกับศูนย์ศึกษาการพัฒนา และให้มีการระดมทุนจากส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
๒๔ ก.พ. ๖๓	❖ ให้ทำความเข้าใจกับราษฎรในพื้นที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมในโครงการ

ตารางที่ ๕ แสดงพระราชดำริที่เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำและการตรวจสอบสารปนเปื้อน

พระราชดำริที่เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำและการตรวจสอบสารปนเปื้อน	
วัน เดือน ปี	พระราชดำริ
๑๘ ธ.ค. ๖๐	❖ ให้สำนักงาน กปร. ดำเนินการประสานงานกับกรมชลประทาน และกรมป่าไม้ ร่วมกันพิจารณาจัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก
๒๑ ธ.ค. ๖๐	❖ ให้สำนักงาน กปร. ดำเนินการประสานงานกับกรมชลประทาน จัดหาน้ำสนับสนุนพื้นที่โครงการโดยแนวทางระยะสั้นมีแนวทางโดยการก่อสร้างฝายห้วยแม่ดาวพร้อมระบบส่งน้ำ ส่วนแนวทางระยะต่อไปเพื่อรองรับการขยายตัวของโครงการในอนาคตจะต้องทำการศึกษาโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ดาว (ขนาดเล็ก) และโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ดาว (ขนาดกลาง) เพิ่มเติมโดยอ่างเก็บน้ำทั้งสองแห่งจะต้องมีการตรวจสอบปริมาณโลหะหนักเสียก่อน
๑๘ ธ.ค. ๖๒	❖ ขาดงานวิจัยเกี่ยวกับสารปนเปื้อนในพื้นที่

๓. ความสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable development Goal)

จากการตั้งเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ หรือ Millennium Development Goals (MDGs) ที่มุ่งให้ทุกประเทศดำเนินการพัฒนา ๘ เป้าหมายหลักให้ได้ภายในปี ๒๕๕๘ ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีในหลายประเทศ และเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง องค์การสหประชาชาติจึงกำหนดเป้าหมายการพัฒนาขึ้นใหม่ โดยอาศัยกรอบความคิดที่มองภาพการพัฒนาเป็นมิติ (Dimensions) ของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความเชื่อมโยงกัน เรียกว่า “เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน” หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) จะใช้เป็นทิศทางการพัฒนาดังแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๘ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๗๓ ประกอบด้วย ๑๗ เป้าหมาย ได้แก่

เป้าหมายที่ ๑	ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่
เป้าหมายที่ ๒	ยุติความหิวโหย บรรลุดความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน
เป้าหมายที่ ๓	สร้างหลักประกันว่า คนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย
เป้าหมายที่ ๔	สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
เป้าหมายที่ ๕	บรรลุดความเสมอภาคระหว่างเพศและให้อำนาจของผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคน
เป้าหมายที่ ๖	สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคน และมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน
เป้าหมายที่ ๗	สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน
เป้าหมายที่ ๘	ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุมและยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน
เป้าหมายที่ ๙	สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม
เป้าหมายที่ ๑๐	ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ
เป้าหมายที่ ๑๑	ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิต้านทาน และยั่งยืน
เป้าหมายที่ ๑๒	สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการบริโภคและผลิตที่ยั่งยืน
เป้าหมายที่ ๑๓	ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น
เป้าหมายที่ ๑๔	อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเลและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

- เป้าหมายที่ ๑๕ ปกป้อง ป่าไม้ และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดิน และฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ
- เป้าหมายที่ ๑๖ ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ
- เป้าหมายที่ ๑๗ เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก สำหรับการการพัฒนาที่ยั่งยืน การเงิน

นอกจากการพัฒนาใน ๓ มิติ คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมตามแนวทางของ SDGs แล้ว ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับมิติทางด้านวัฒนธรรมด้วย โดยในการจัดทำแผนแม่บทของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จำนวน ๔ เป้าหมาย ดังนี้

ตารางที่ ๖ แสดงความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	แผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙)
เป้าหมายที่ ๓ สร้างหลักประกันว่า คนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย ประเด็นที่ ๓.๙ ลดจำนวนการตายและการป่วยจากสารเคมีอันตราย และจากการปนเปื้อนและมลพิษทางอากาศ น้ำ และดิน ให้ลดลงอย่างมาก ภายในปี ๒๕๗๓ เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคน และมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน ประเด็นที่ ๖.๖ ปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำ รวมถึงภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ชั้นหินอุ้มน้ำ และทะเลสาบ ภายในปี ๒๕๖๓ เป้าหมายที่ ๑๒ สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการบริโภคและผลิตที่ยั่งยืน ประเด็นที่ ๑๒.๒ บรรลุการจัดการที่ยั่งยืนและการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ภายในปี ๒๕๗๓	ยุทธศาสตร์การใช้พลังงานสะอาดและการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ

ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (ต่อ)	
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	แผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมมา ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
เป้าหมายที่ ๑๕ ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ประเด็นที่ ๑๕.๒ ส่งเสริมการดำเนินการด้านการบริหารจัดการป่าไม้ทุกประเภทอย่างยั่งยืน หยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่า ฟื้นฟูป่าที่เสื่อมโทรม และเพิ่มการปลูกป่าและฟื้นฟูป่าทั่วโลก ภายในปี ๒๕๖๓	ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ

๓.๒ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

การพัฒนาประเทศตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ จนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้การพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ฯลฯ เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น แต่ยังคงมีความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของประชาชน จึงจำเป็นต้องวางแผนการพัฒนาที่ครอบคลุม เพื่อให้เกิดการปรับตัวที่ยั่งยืนไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้าง ต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาว พร้อมทั้งแนวยุทธศาสตร์หลักในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างบูรณาการ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี จึงเป็นเป้าหมายใหญ่และถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่น ๆ อันจะนำไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ภารกิจ และพื้นที่ ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่าง ๆ วิสัยทัศน์ประเทศไทย ในปี ๒๕๘๐ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศในภาพรวมคือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ทั้งนี้ ในการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙) มียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) จำนวน ๒ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการ เติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการ บริหารจัดการภาครัฐ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ ๗ แสดงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๘๐)

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๘๐)	
ยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๘๐)	แผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๑. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว ๑.๒ อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด การอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ชนิดพันธุ์สัตว์ป่าและพันธุ์พืชเฉพาะถิ่น สัตว์ป่าและพันธุ์พืชหายาก และใกล้สูญพันธุ์ให้เป็นฐานทรัพยากรที่มั่นคง ตลอดจนมาตรการจูงใจในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ พร้อมทั้งการศึกษา สำรวจ และวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศที่มีความสำคัญ เพื่อเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลให้ได้มาตรฐาน สะดวกต่อการเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ ๑.๔ รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยหยุดยั้งการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า มีการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ และมีการบูรณาการทุกหน่วยงานในการเฝ้าระวังและป้องกันการบุกรุกป่า ส่งเสริมการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าธรรมชาติที่เสื่อมโทรม รวมถึงการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนทุกระดับอายุให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๕. พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เน้นส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก ที่คำนึงถึงการพัฒนาอย่างเหมาะสม ให้มีประสิทธิภาพ เพิ่มศักยภาพ และการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	๑. ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ ๒. ยุทธศาสตร์ศูนย์กลางทางวิชาการ และศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่ ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ ยุทธศาสตร์การใช้พลังงานสะอาดและการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๘๐) (ต่อ)	
ยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๘๐)	แผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมมา ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (ต่อ) ๖. ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ๖.๑ ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย การสร้างความรู้ ความเข้าใจ การตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้รองรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ๓. ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ๓.๒ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม การสนับสนุนให้ชุมชนหรือเอกชนร่วมดำเนินการในบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ	ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม

๓.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และให้ใช้ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

การพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมา แม้ว่าจะมีการยกระดับการพัฒนาที่สูงขึ้น เศรษฐกิจมีฐานการผลิตและบริการที่เข้มแข็ง ระบบโครงสร้างพื้นฐานและบริการทางสังคมทุกด้านมีการพัฒนาอย่างครอบคลุม ส่งผลให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้น ปัญหาความยากจนลดลง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีแต่การเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจและสังคมโลก ย่อมทำให้เกิดความผันผวนตามปัจจัยภายนอก รวมทั้งความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดจากภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ภาครัฐจำเป็นต้องบริหารจัดการ ดังนั้น หลักการพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ซึ่งต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๘ – ๑๑ และยึดหลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำ การขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลิตภาพการผลิตบนฐานการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม สำหรับวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ ยึดตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ คือ ประเทศไทยมีความมั่นคง

มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ การจัดทำแผน ขับเคลื่อน และการติดตามประเมินผล เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างสอดคล้องกับภูมิสังคมและประสบความสำเร็จภายในระยะเวลา ๕ ปี ในส่วนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ มีทั้งหมด ๑๐ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

๑. การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
๒. การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
๓. การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
๔. การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
๕. การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน
๖. การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย
๗. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
๘. การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม
๙. การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ
๑๐. ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

ในการจัดทำแผนแม่บทของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จำนวน ๑ ยุทธศาสตร์ รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๘ แสดงความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และให้ใช้ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และให้ใช้ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕	
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และให้ใช้ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕	แผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมมา ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙)
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มุ่งเน้นการรักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ การสร้างความมั่นคงด้านน้ำ และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ลดมลพิษ และลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ เป็นต้น	ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ

๓.๔ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

(ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ มีจุดมุ่งหมายสูงสุดเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ โดยมุ่งหวังให้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ทำหน้าที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพัฒนาประเทศในระยะ ๕ ปี และเพื่อผลักดันให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ ให้ทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้น การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ **พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”** โดยมีเป้าหมายหลัก จำนวน ๕ ประการ ประกอบด้วย การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน และการเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงภายใต้บริบทโลกใหม่ ทั้งนี้ เพื่อถ่ายทอดและผลักดันเป้าหมายหลักไปสู่การพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม จึงกำหนด**หมวดหมู่การพัฒนา** จำนวน ๑๓ ประการ ได้แก่

หมวดหมู่ที่ ๑	ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
หมวดหมู่ที่ ๒	ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน
หมวดหมู่ที่ ๓	ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก
หมวดหมู่ที่ ๔	ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
หมวดหมู่ที่ ๕	ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค
หมวดหมู่ที่ ๖	ไทยเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของอาเซียน
หมวดหมู่ที่ ๗	ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้
หมวดหมู่ที่ ๘	ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน
หมวดหมู่ที่ ๙	ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม
หมวดหมู่ที่ ๑๐	ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
หมวดหมู่ที่ ๑๑	ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
หมวดหมู่ที่ ๑๒	ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต
หมวดหมู่ที่ ๑๓	ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

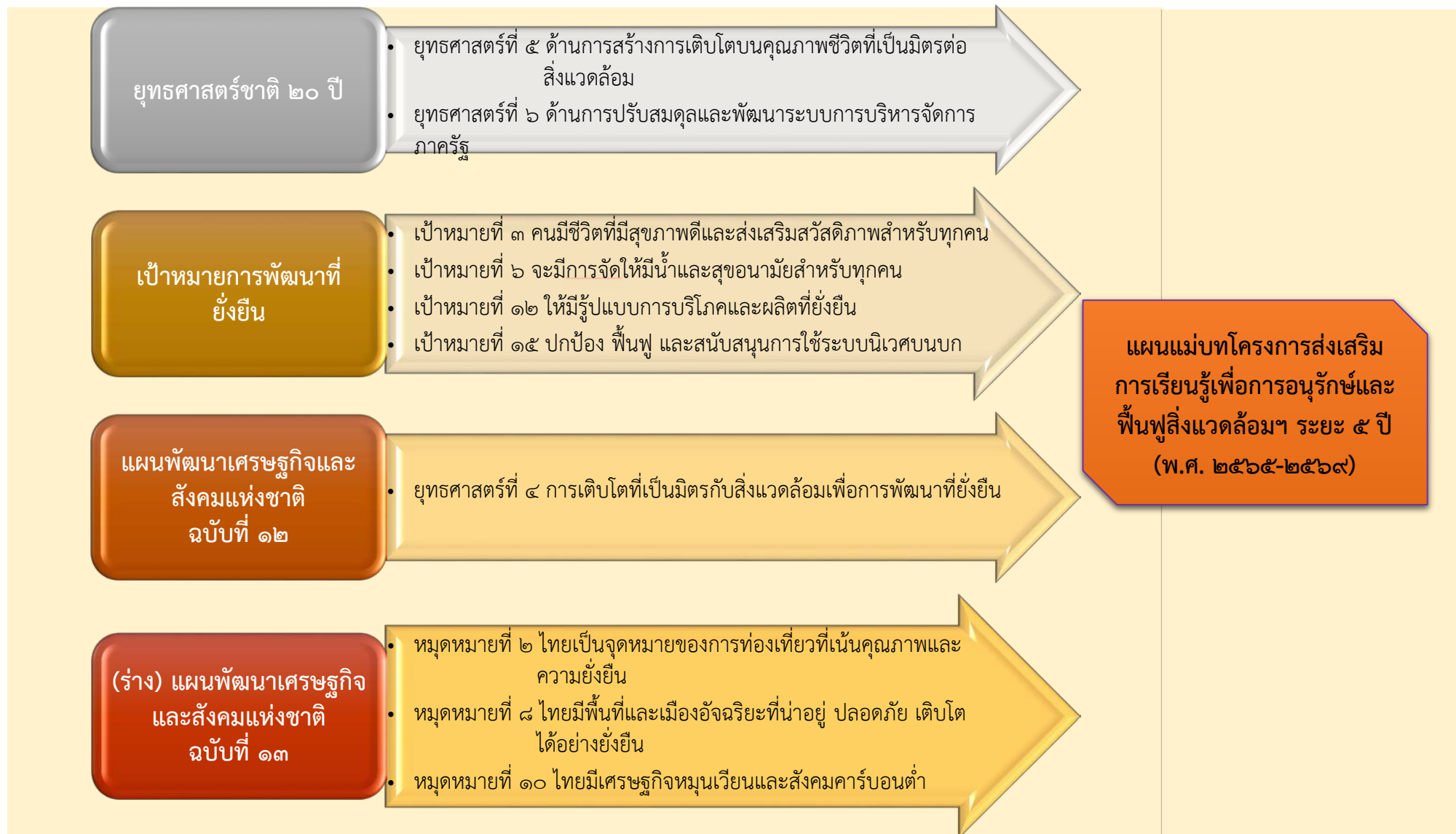
ในการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙) มียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จำนวน ๓ ประการ ได้แก่

หมวดหมู่ที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน และหมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๙ แสดงความสอดคล้องกับ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ความสอดคล้องกับ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	
(ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	แผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
หมวดหมู่ที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพรองรับนักท่องเที่ยวทั่วไป กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ สนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชนและการท่องเที่ยวในเมืองรอง โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาฐานความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม ส่งเสริมแนวคิดการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม สร้างองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การพัฒนาระบบ และการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเป็นการสร้างฐานให้ชุมชนมีความรักในท้องถิ่นและรักษาวัฒนธรรมของตนเอง ตลอดจนสร้างเครือข่ายและจัดหาเงินทุน เพื่อบ่มเพาะชุมชนให้ยกระดับเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมและสตาร์ทอัพ ซึ่งจะก่อให้เกิดการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน กลยุทธ์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชน โดยการเสริมองค์ความรู้ให้กับชุมชน ยกย่องและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้ชุมชนสามารถสร้างรายได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน สนับสนุนการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่าย หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ กลยุทธ์ที่ ๒ การสร้างรายได้สุทธิให้ชุมชน ท้องถิ่นและเกษตรกรจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๖ พัฒนาระบบและกลไกสร้างแรงจูงใจการเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อเศรษฐกิจชุมชน สร้างกลไกจูงใจให้มีการปลูกป่าในพื้นที่ที่ถูกทำลายหรือพื้นที่ว่าง สนับสนุนการศึกษาวิจัย พัฒนา	ยุทธศาสตร์สวนพฤกษศาสตร์ พิพิธภัณฑ์เมืองแร่สังกะสีและแหล่งท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ

ความสอดคล้องกับ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) (ต่อ)	
(ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	แผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
คุณภาพสายพันธุ์ พัฒนานวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากไม้ และ สร้างมาตรการจูงใจในการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ	ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ
กลยุทธ์ที่ ๓ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ ทรัพยากรอย่างชาญฉลาดบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและความ หลากหลายทางชีวภาพ ดำเนินงานปกป้อง ฟื้นฟูและเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ เพื่อการอนุรักษ์ป่าเศรษฐกิจและป่าชายเลน อนุรักษ์ทรัพยากร พันธุกรรม รักษาความหลากหลายทางชีวภาพ โดยนำระบบ สารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม และบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๔ กำหนดเขตพื้นที่เพื่อการใช้ประโยชน์ให้ เหมาะสมกับศักยภาพของทรัพยากร กำหนดให้มีการใช้แผนที่เขต ที่ดินของรัฐ เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากร อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน แก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและพื้นที่ทับซ้อน กำหนดการใช้ ประโยชน์พื้นที่อย่างเหมาะสม สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการ ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและการมี ส่วนร่วม
กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๕ บริหารจัดการการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับ ศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ พัฒนาและยกระดับมาตรฐาน การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว กำหนดการใช้ประโยชน์พื้นที่อย่าง เหมาะสมกับศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติ พัฒนาระบบการจัดการ สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสมสำหรับใช้ในการอนุรักษ์ และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติอย่างยั่งยืน จำกัดจำนวน นักท่องเที่ยวและคัดสรรนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ	ยุทธศาสตร์สวนพฤกษศาสตร์ พิพิธภัณฑ์เมืองแร่สังกะสีและแหล่ง ท่องเที่ยว

ภาพที่ ๗ แสดงความสอดคล้องของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) กับนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

บทที่ ๔

กระบวนการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

การดำเนินงานของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ที่ผ่านมา มีความสอดคล้องกับแนวพระราชดำริ สามารถรวบรวมพันธุ์ไม้หายากในผืนป่าตะวันตก เกิดการพัฒนาพื้นที่เหมืองแร่เดิมให้เป็นศูนย์เรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ศูนย์เรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์พืชกล้วยไม้ป่าและพืชท้องถิ่น และการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ รวมถึงพิพิธภัณฑ์เหมืองแร่สังกะสีที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ เนื่องจากการดำเนินงานในระยะที่ ๑ ตามแผนปฏิบัติการโครงการฯ ได้สิ้นสุดลงในปี ๒๕๖๔ และจะเข้าสู่การดำเนินการในระยะที่ ๒ จึงจำเป็นต้องกำหนดแนวทางการดำเนินงานโดยการจัดทำแผนแม่บทโครงการเพื่อให้สามารถขับเคลื่อนและดำเนินงานของโครงการฯ ได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

๑. แนวทางการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙)

จากมติที่ประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ กำหนดแนวทางการดำเนินงานในระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) แบ่งออกเป็น ๓ ระยะ มีขั้นตอนการจัดทำแผนแม่บทและกรอบการจัดทำแผนแม่บท โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

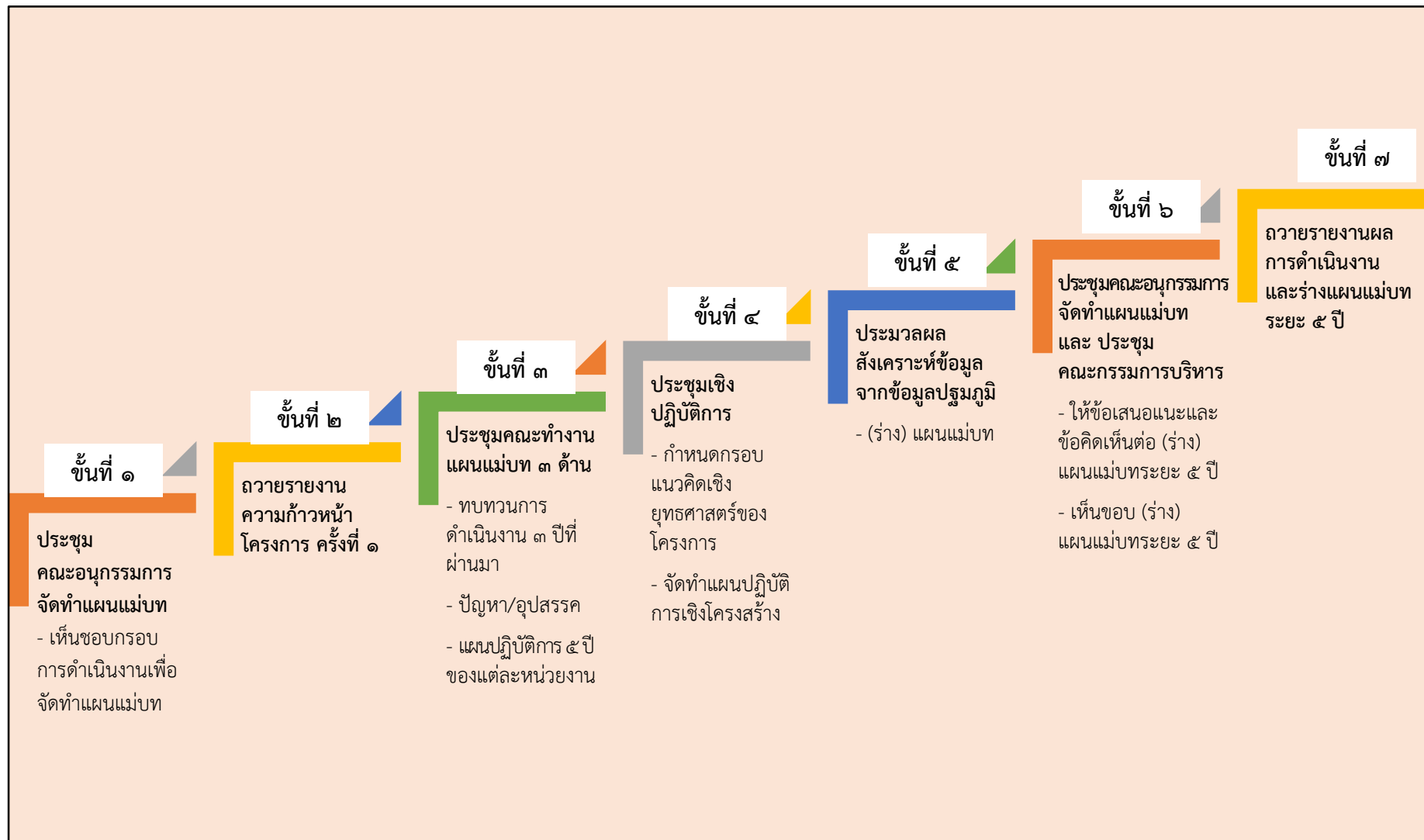
๑.๑ แนวทางการดำเนินงานในระยะ ๕ ปี แบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่

ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖) เน้นกิจกรรมการรวบรวมพันธุ์ไม้และพันธุ์พืชทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ ระยะที่ ๑

ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘) เน้นกิจกรรมศึกษาและเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม ดำเนินการรวบรวมพันธุ์ไม้และพันธุ์พืชทรัพยากรธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ ระยะที่ ๒

ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๙) การเตรียมการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ศูนย์กลางการศึกษาและรวบรวมพันธุ์ไม้ผืนป่าตะวันตก การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ ระยะที่ ๓

๑.๒) ขั้นตอนการจัดทำแผนแม่บท ให้มีการทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา ตลอดจนปัญหา/อุปสรรค และแผนปฏิบัติการ ระยะ ๔ ปี ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน ๒ ครั้ง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ของโครงการ และจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงโครงสร้าง โดยให้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อให้สร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมกับประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ รวมทั้งหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน และสร้างการยอมรับจากทุกภาคส่วน

ภาพที่ ๘ แสดงขั้นตอนการจัดทำแผนแม่บทโครงการฯ

๑.๓ กรอบการจัดทำแผนแม่บท การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนแม่บทโครงการฯ จำนวน ๒ ครั้ง ประกอบด้วย การประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ ๑ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ของโครงการ และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ ๒ เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงโครงสร้าง จากนั้นฝ่ายเลขานุการจะประมวลผล สังเคราะห์ข้อมูล และจัดทำร่างแผนแม่บท (ฉบับสมบูรณ์) เสนอให้คณะกรรมการบริหารโครงการฯ ให้ข้อเสนอแนะต่อร่างแผนแม่บทดังกล่าว และทูลเกล้าฯ ถวายแผนแม่บทโครงการฯ ต่อไป

ตารางที่ ๑๐ แสดงกรอบระยะเวลาการจัดทำแผนแม่บท

แผนงาน	วัน เวลา															
	กันยายน ๖๔				ตุลาคม ๖๔				พฤศจิกายน ๖๔				ธันวาคม ๖๔			
	สัปดาห์				สัปดาห์				สัปดาห์				สัปดาห์			
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔
๑. การประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔				➡												
๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม มายังฝ่ายเลขานุการ					➡											
๓. ฝ่ายเลขานุการรวบรวมแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และจัดทำร่างแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก และจัดส่งให้คณะกรรมการพิจารณา								➡								
๔. การประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์ และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เพื่อพิจารณาร่างแผนแม่บท									➡							
๕. การประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔										➡						

๒. การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๑

การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๑ จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๑-๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ ณ โรงแรมเซ็นทรา บาย เซ็นทาราแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีจุดมุ่งหมายสำคัญ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการประชุมได้แลกเปลี่ยนข้อมูลและหารือแนวทางการดำเนินงานของโครงการฯ อย่างร่วมกัน ประเด็นที่นำมาพิจารณาและวางแผนการดำเนินงานจะมุ่งเน้นการทบทวนพระราชดำริและผลการดำเนินงานสนองพระราชดำริตามแผนปฏิบัติการโครงการฯ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่ผ่านมา ซึ่งการประชุมดังกล่าวได้รับความร่วมมืออันดีจากหน่วยงานราชการ เอกชน ท้องถิ่น สถาบันการศึกษา ผู้นำชุมชน และภาคประชาสังคม รวมทั้งสิ้น ๗๑ คน และได้รับเกียรติจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปณรต มาลากุล ณ อยุธยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และอาจารย์ชลันธร จินาภักดิ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มาเป็นวิทยากรกระบวนการ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการฯ และสรุปผลการประชุมฯ ดังต่อไปนี้

๒.๑ ขั้นตอนการดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๑

ในขั้นดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เริ่มตั้งแต่พิธีเปิดโครงการ ดำเนินการประชุม โดยวิทยากรกระบวนการและที่ปรึกษาโครงการฯ จะบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดและการดำเนินงานของโครงการในภาพรวม เพื่อรับทราบความเป็นมาและสร้างความเข้าใจร่วมกัน จากนั้นจะแบ่งกลุ่มย่อยและให้แต่ละกลุ่มปฏิบัติงานตามที่กำหนด พร้อมนำเสนอข้อมูลในที่ประชุม โดยเนื้อหาการประชุมแบ่งออกเป็น ๔ ช่วง ได้แก่

ช่วงที่ ๑ การบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิด การดำเนินงานของโครงการในภาพรวม การดำเนินงานที่ผ่านมา และชี้แจงแนวทางการประชุมเชิงปฏิบัติ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้เข้าร่วมประชุมและวิทยากรกระบวนการ ซึ่งการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ มีวิทยากรกระบวนการ จำนวน ๒ ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปิณรส มาลากุล ณ อยุธยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และอาจารย์ ชลันธร จีนาภักดิ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี นอกจากนี้ นายวีระชัย ณ นคร ที่ปรึกษาโครงการฯ ได้บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดและการดำเนินการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์

ช่วงที่ ๒ กิจกรรมกลุ่มเน้นการระดมความคิดเห็น โดยผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน แบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ และแต่ละกลุ่มย่อยต้องมีผู้เข้าร่วมประชุมจากทุกภาคส่วน เพื่อต้องการให้แลกเปลี่ยนทัศนคติและแสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลายและครอบคลุมทุกประเด็น ทั้งการวิเคราะห์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการฯ ความคาดหวังที่มีต่อโครงการฯ และการวิเคราะห์สถานการณ์ของโครงการฯ (SWOT)

ช่วงที่ ๓ นำข้อมูลที่ได้จากการระดมความคิดเห็น (ช่วงที่ ๒) สังเคราะห์และสรุปข้อมูลเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ เป้าประสงค์ ตลอดจนให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันจัดทำตัวอย่างของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม พร้อมทั้งนำเสนอและอภิปรายข้อมูล จากนั้นวิทยากรกระบวนการจะสรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการในภาพรวม และมอบหมายให้แต่ละหน่วยงานจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่กำหนด สำหรับเป็นข้อมูลในการประชุมครั้งถัดไป

ช่วงที่ ๔ การรวบรวม สังเคราะห์และสรุปข้อมูลที่ได้จากการประชุม รวมทั้งจัดทำ (ร่าง) กรอบแนวคิดหลักของแผนแม่บทโครงการฯ และแบบฟอร์มแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด

๒.๒ ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๑

การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๑ ได้สร้างให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน ได้ทราบความคาดหวังต่อโครงการ ตลอดจนการวิเคราะห์สถานการณ์ของโครงการจากมุมมองต่าง ๆ จนสามารถถกเถียงความคิดไปสู่กรอบยุทธศาสตร์หลักของโครงการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๒.๒.๑) ผู้ที่มีส่วนได้เสียและความคาดหวังที่มีต่อโครงการฯ

ผู้ที่มีส่วนได้เสียกับโครงการฯ ประกอบด้วย หน่วยงานหลักในโครงการฯ คือ กรมป่าไม้ สำหรับหน่วยงานเครือข่าย ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เข้ามาสนับสนุนการดำเนินงาน ได้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมพัฒนาที่ดิน มูลนิธิสังกะสีผาแดง เป็นต้น ชุมชนบริเวณรอบโครงการในอำเภอแม่สลอด และประชาชนทั่วไป นอกจากนี้ ที่ประชุมได้ระดมความคิดเห็นและสรุปคาดหวังที่มีต่อโครงการฯ ดังนี้

๑) เป็นต้นแบบของการฟื้นฟูป่าไม้และระบบนิเวศผืนป่าตะวันตกที่ได้มาตรฐาน

๒) สถานีวิจัยและแหล่งอนุรักษ์แหล่งเรียนรู้สำหรับคนทุกระดับ และแหล่งท่องเที่ยว และพักผ่อนหย่อนใจ

๓) ประชาชนมีส่วนร่วม ทั้งร่วมคิด ร่วมพัฒนาและร่วมเป็นเจ้าของ

๔) การพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๕) แหล่งสร้างงานสร้างอาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจให้ชุมชน

๖) เป็นที่ภาคภูมิใจของคนไทย และสนองพระราชปณิธาน

ตารางที่ ๑๑ แสดงการวิเคราะห์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและความคาดหวังที่มีต่อโครงการฯ

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	ความคาดหวังของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องแต่ละกลุ่ม	สรุป
หน่วยงานหลักในโครงการฯ	- เป็นสวนพฤกษศาสตร์ของโลกที่เป็นแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวแบบ Unseen Natural Tourist Destination - แหล่งเสริมรายได้ อาชีพเพาะชำกล้าไม้ - ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของอำเภอแม่สลอด - ทรัพยากรได้รับการฟื้นฟู - พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่	๑. เป็นต้นแบบของการฟื้นฟูป่าไม้และระบบนิเวศผืนป่าตะวันตกที่ได้มาตรฐาน ๒. สถานีวิจัยและแหล่งอนุรักษ์แหล่งเรียนรู้สำหรับคนทุกระดับ และแหล่งท่องเที่ยว และพักผ่อนหย่อนใจระดับ Unseen
หน่วยงานเครือข่าย	- สิ่งแวดล้อมได้มาตรฐาน - แหล่งท่องเที่ยวที่เป็น Unseen - เป็นแหล่งการศึกษาและวิจัย เป็นต้นแบบการพัฒนาฟื้นฟู - การจ้างงาน รายได้มาจากการท่องเที่ยว - แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและสำหรับภัยแล้ง	๓. ประชาชนมีส่วนร่วม ทั้งร่วมคิด ร่วมพัฒนาและร่วมเป็นเจ้าของ ๔. การพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
ชุมชนบริเวณรอบโครงการ	- ยกระดับเศรษฐกิจชุมชนในทุกระดับ - มีส่วนร่วมในการคิด รับผิดชอบ - ไม่กระทบคุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อมมากเกินไป	๕. แหล่งสร้างงานสร้างอาชีพ ๖. เป็นที่ภาคภูมิใจของคนไทยและสนองพระราชปณิธาน

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	ความคาดหวังของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องแต่ละกลุ่ม	สรุป
ประชาชนทั่วไป	- เป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยว แหล่งพักผ่อนหย่อนใจที่ได้มาตรฐาน - โดยประชาชนมีส่วนร่วมและได้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น - เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน ที่คนไทยทุกคนภูมิใจ	

๒.๒.๒) วิสัยทัศน์ของโครงการฯ คือ “**อัญมณีแห่งภูมิปัญญา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของผืนป่าตะวันตก**” อันมีความหมายสะท้อนถึง อัญมณี คือ แร่มีค่าที่มาจากดิน เปรียบเสมือนพื้นที่เหมืองแร่เดิมที่จะได้รับการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น สวนพฤกษศาสตร์ ศูนย์อบรม แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ฯลฯ ตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อให้กลับมามีคุณค่าและสวยงาม

๒.๒.๓) การประเมินสถานการณ์และศักยภาพที่มีผลต่อการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis เป็นเครื่องมือในการกระบวนกรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของโครงการฯ ซึ่งสามารถกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก อันจะนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในการจัดทำแผนแม่บทในโครงการฯ ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องต่อไป

๑) ปัจจัยภายใน

๑.๑) จุดแข็ง (Strength)

- เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สร้างความภาคภูมิใจในฐานะพสกนิกรชาวไทยและได้สนองพระราชปณิธาน
- ที่ตั้งของโครงการฯ มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่น่าสนใจ และมีทรัพยากรในพื้นที่โครงการฯ ที่หลากหลาย

- การดำเนินกิจกรรมของโครงการฯ ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่
- ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

- ได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ
- การมีส่วนร่วมที่ดี

๑.๒) จุดอ่อน (Weakness)

- การจัดการเรื่องสารปนเปื้อน
- ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ยังไม่ดี
- รายได้อาจไม่เพียงพอกับรายจ่าย
- ระบบ/ระเบียบยังไม่มีจัดการให้เอื้ออำนวยในระยะยาว
- ความไม่ต่อเนื่องของนโยบาย
- การจัดสรรผลประโยชน์

๒) ปัจจัยภายนอก

๒.๑) โอกาส (Opportunity)

- มีห้องเที่ยวรอบโครงการฯ จำนวนมาก
- ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- กระแสนวัตกรรม (SDG)

๒.๒) ภัยคุกคาม (Threat)

- ประชาชนบางกลุ่มอาจไม่ให้ความร่วมมือ
- สถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไป
- การคมนาคมทางบกที่ค่อนข้างยากลำบาก
- กระแสต่อต้านโครงการของรัฐบาล
- โครงการยังไม่เป็นที่รู้จัก
- แรงงานแม่สอดเป็นแรงงานต่างด้าว

ตารางที่ ๑๒ แสดงการประเมินสถานภาพและศักยภาพที่มีผลต่อการดำเนินงานของโครงการ (SWOT)

	แรงเสริม Driving Force	แรงต้าน Restraining Force
	จุดแข็ง Strength	จุดอ่อน Weakness
สถานการณ์ภายใน	- เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ - ที่ตั้ง/ประวัติศาสตร์ และทรัพยากรในบริเวณโครงการ - องค์ความรู้ใหม่ - ความร่วมมือที่ดีระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้อง - งบประมาณเพียงพอ - การมีส่วนร่วมที่ดี	- การจัดการเรื่องสารปนเปื้อน - ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ยังไม่ดี - อาจทำรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย - ระบบระเบียบยังไม่รองรับและเอื้ออำนวยต่อการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาว - ความไม่ต่อเนื่องของนโยบาย - การจัดสรรผลประโยชน์
สถานการณ์ภายนอก	โอกาส Opportunity	ภัยคุกคาม Threat
	- มีแหล่งท่องเที่ยวรอบโครงการฯ จำนวนมาก - ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น - กระแสนวัตกรรม (SDG)	- ประชาชนบางกลุ่มอาจไม่ให้ความร่วมมือ - สถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไป - การคมนาคมทางบกที่ค่อนข้างยากลำบาก - พื้นที่โดยรอบถูกบุกรุกทำลาย - กระแสต่อต้านโครงการของรัฐบาล - โครงการยังไม่เป็นที่รู้จัก - แรงงานแม่สอดเป็นแรงงานต่างด้าว

๒.๒.๔ กรอบยุทธศาสตร์จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ข้อมูลจากการวิเคราะห์ความคาดหวังที่มีต่อโครงการและการวิเคราะห์สถานการณ์ของโครงการร่วมกัน นำไปสู่การกำหนดกรอบยุทธศาสตร์ ๗ ด้าน ได้แก่

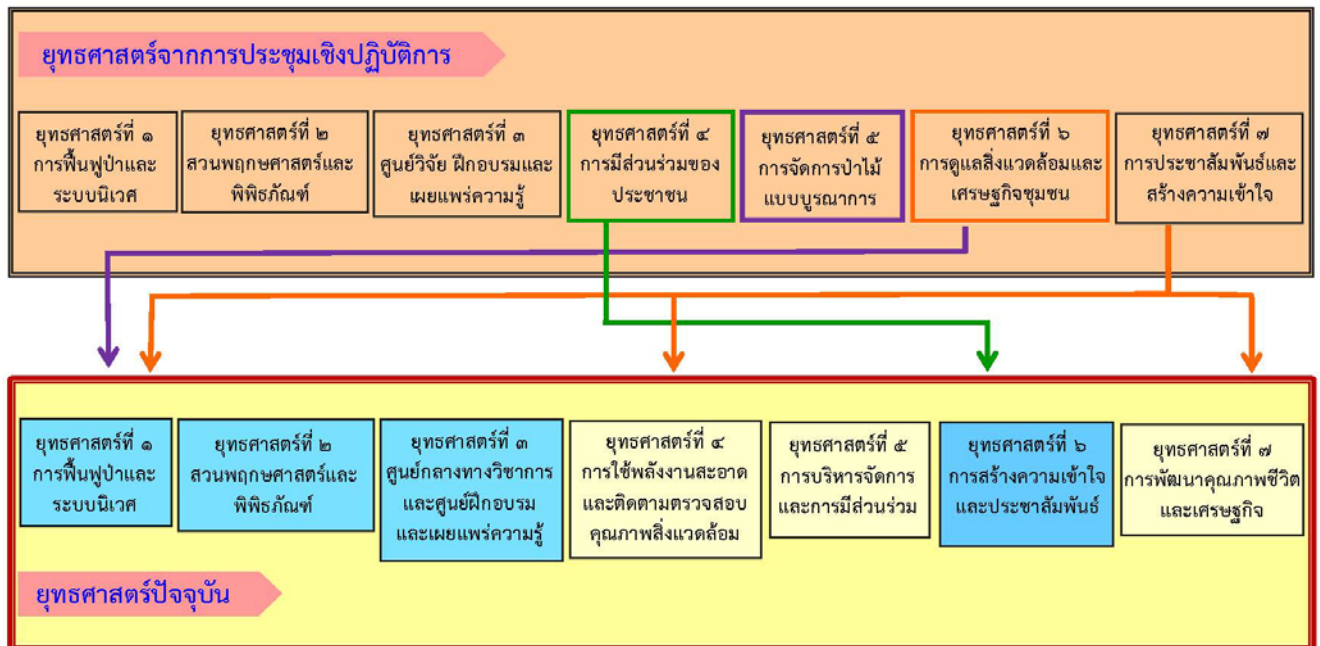
- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ศูนย์วิจัย ผักกอบรมและเผยแพร่ความรู้
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สวนพฤกษศาสตร์และพิพิธภัณฑ์
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การมีส่วนร่วมของประชาชน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การจัดการป่าไม้แบบบูรณาการ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การดูแลสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจชุมชน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจ

ในการนี้ ได้มีการกำหนดจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ ๒ ขึ้นระหว่างวันที่ ๑๕-๑๖ กันยายน ๒๕๖๓ ณ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Corona Virus Disease ๒๐๑๙) ในเขตพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัยของผู้เข้าร่วมประชุมทั้งจากภายในและภายนอกพื้นที่อำเภอแม่สอด จึงได้เลื่อนกำหนดการประชุมดังกล่าวออกไปก่อนจนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย ต่อมา เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดทำแผนแม่บทได้ตามกรอบระยะเวลาในสภาวะการณ์ปัจจุบัน และเพื่อต่อยอดการดำเนินการจากผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ ๑ ฝ่ายเลขานุการจึงได้จัดการประชุมการจัดทำโครงสร้างแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙) เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๐.๐๐ น. (ผ่านระบบออนไลน์) ณ ห้องประชุม ๒๐๑ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะที่ปรึกษา เพิ่มเติมอันนำมาสู่การทบทวนยุทธศาสตร์และจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อลดความซ้ำซ้อนของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และเพิ่มเติมยุทธศาสตร์เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙) ได้อย่างครบถ้วนตามมติที่ประชุมและข้อเสนอแนะต่างๆ โดยมียุทธศาสตร์ทั้ง ๗ ด้าน ประกอบด้วย

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สวนพฤกษศาสตร์ พิพิธภัณฑ์เมืองแร่สังกะสี และแหล่งท่องเที่ยว
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ศูนย์กลางทางวิชาการ และศูนย์ผักกอบรมและเผยแพร่
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การใช้พลังงานสะอาดและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์
- ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ การทบทวนยุทธศาสตร์ดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ที่เป็นผลมาจากการประชุมเชิงปฏิบัติการและมีความเชื่อมโยงกัน ดังต่อไปนี้

ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์จากการประชุมเชิงปฏิบัติการสู่ยุทธศาสตร์ปัจจุบัน

ภาพที่ ๙ แสดงความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์จากการประชุมเชิงปฏิบัติการสู่ยุทธศาสตร์ปัจจุบัน

ในการนี้ ฝ่ายเลขานุการได้จัดการประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก (จัดทำโครงสร้างแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙) วันอังคารที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๒๐๑ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กรุงเทพมหานคร และประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ด้วย Application Microsoft Teams โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบโครงสร้างยุทธศาสตร์ดังกล่าว และขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแจ้งแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ เพื่อให้สามารถรวบรวมและจัดทำร่างแผนแม่บทเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารโครงการฯ โดยสำนักงาน กปร. ในฐานะฝ่ายเลขานุการและผู้ประสานงานโครงการฯ จะขอพระราชทานทูลเกล้าฯ ถวายร่างแผนแม่บทดังกล่าว ตามลำดับต่อไป

บทที่ ๕

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์

๑. วิสัยทัศน์

“อัญมณีแห่งภูมิปัญญา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของผืนป่าตะวันตก”

๒. วัตถุประสงค์

๑) เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและพื้นที่ป่าทั้งในบริเวณพื้นที่โครงการและโดยรอบพื้นที่โครงการ ให้เป็นมรดกทางธรรมชาติของผืนป่าตะวันตก

๒) เพื่อเป็นสวนพฤกษศาสตร์ที่เป็นแหล่งรวบรวมพรรณไม้พื้นถิ่น และพรรณไม้หายาก ภาคตะวันตก ให้เป็นแหล่งวิจัยและพัฒนา แหล่งเรียนรู้ แหล่งพักผ่อนหย่อนใจของชุมชน และสถานที่ท่องเที่ยวระดับสากล

๓) เพื่อจัดแหล่งเรียนรู้ และศูนย์กิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งด้านระบบนิเวศ การพัฒนาอาชีพ ชุมชนและวัฒนธรรม และสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

๓. พันธกิจ

การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและพื้นที่ป่า การเป็นสวนพฤกษศาสตร์ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวม และจัดแสดงพรรณไม้ผืนป่าตะวันตกและพรรณไม้หายาก และการเป็นแหล่งเรียนรู้แนวทางการพัฒนาพื้นที่ กิจกรรมเหมือนที่ผ่านการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมสู่แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และสถานที่ท่องเที่ยวระดับสากลในภูมิภาคแห่งผืนป่าตะวันตก

๔. ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และแนวทางการปฏิบัติงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ

เป้าประสงค์ ➤ เป็นต้นแบบการฟื้นฟูป่าไม้และระบบนิเวศที่ได้มาตรฐาน

มุ่งเน้นการฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศในลักษณะองค์รวมอย่างมีส่วนร่วม เพื่อคืนความสมดุล ความอุดมสมบูรณ์ และเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity) โดยมีรูปแบบการดำเนินงานตั้งแต่ กระบวนการสำรวจพื้นที่ทางกายภาพเพื่อให้ทราบต้นทุนทางกายภาพ กายภาพ เช่น พรรณไม้ที่เสี่ยงต่อการ สูญพันธุ์ พื้นที่ที่มีพรรณไม้หายากหนาแน่น ฯลฯ การรวบรวมพรรณไม้หายากและพรรณไม้พื้นถิ่น ภาคตะวันตก มีการวางแผนเพื่อการปลูกและการขยายพันธุ์ด้วยวิธีที่ทันสมัย การฟื้นฟูพื้นที่ป่าที่เสื่อมสภาพ จากการทำเหมือง กระบวนการปลูกป่าทดแทนและขยายเพิ่มเติม การบำรุงรักษาและการอนุรักษ์ทรัพยากร ป่าไม้อย่างยั่งยืน ตลอดจนมีกระบวนการรณรงค์ส่งเสริมให้มีการจัดการป่าไม้แบบบูรณาการในรูปแบบ ป่าชุมชน รวมถึงการปลูกพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ การปรับปรุงและฟื้นฟูคุณภาพดินตามลักษณะเฉพาะของ พื้นที่ เช่น การใช้หญ้าแฝก หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้กลับมา อุดมสมบูรณ์ดังเดิม

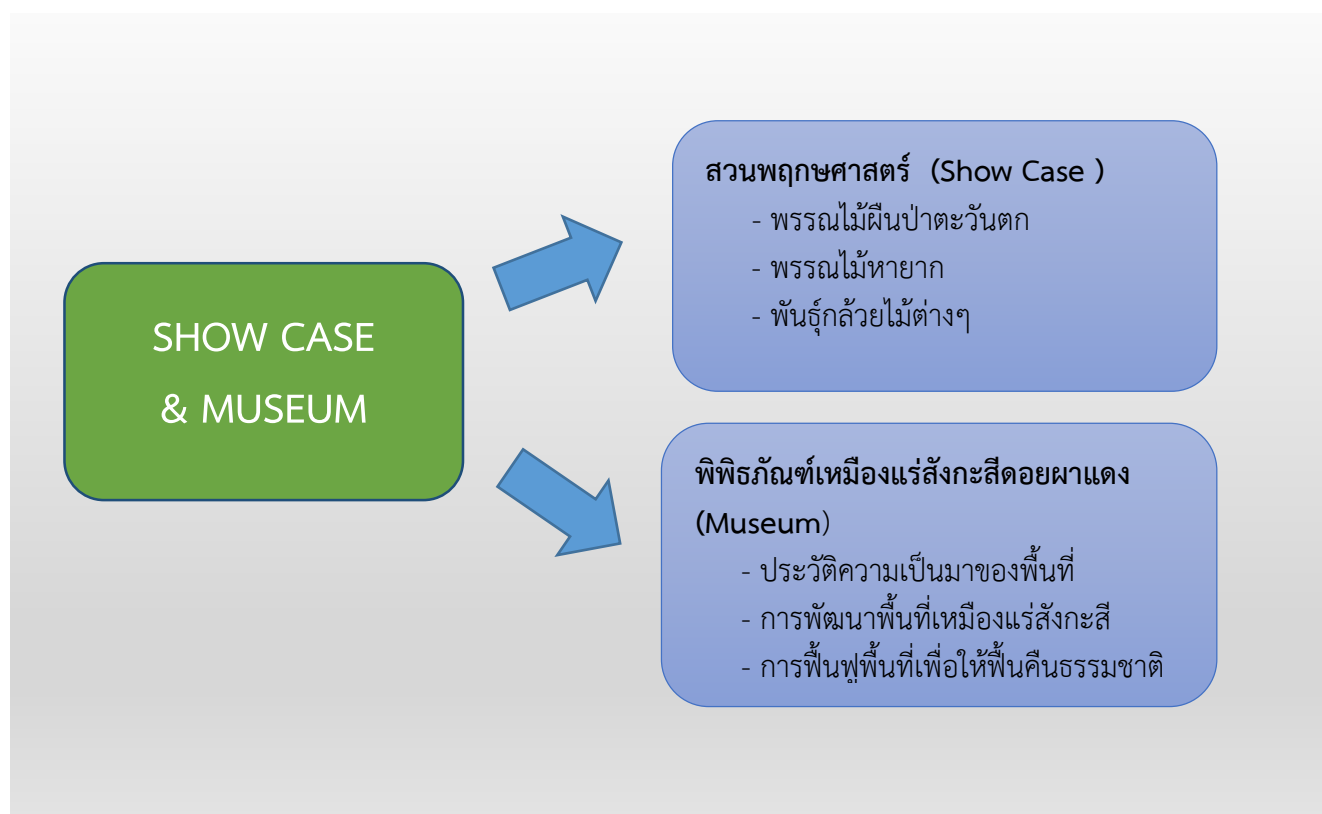

ภาพที่ ๙ แสดงยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สวนพฤกษศาสตร์ พิพิธภัณฑ์เหมืองแร่สังกะสี และแหล่งท่องเที่ยว

เป้าประสงค์ ➤ เป็นสถานที่จัดแสดงและรวบรวมความหลากหลายของพรรณไม้ต่าง ๆ รวมทั้งประวัติความเป็นมา/การพัฒนาพื้นที่พื้นที่เหมืองแร่สังกะสีดอยผาแดง ตลอดจนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

เป็นสวนพฤกษศาสตร์ที่จัดแสดงพรรณไม้พื้นป่าตะวันตก พันธุ์ไม้ในท้องถิ่น พันธุ์ไม้หายาก ตลอดจนพันธุ์กล้วยไม้ต่างๆ โดยมุ่งเน้นการอนุรักษ์และรวบรวมพันธุ์ไม้ควบคู่ไปกับการจัดแสดงในรูปแบบที่เหมาะสมและน่าสนใจ (Showcase) มีพิพิธภัณฑ์เหมืองแร่สังกะสี ซึ่งรวบรวมข้อมูลและประวัติความเป็นมาของพื้นที่ในแง่มุมต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและถ่ายทอดเรื่องราวของการพัฒนาจากพื้นที่เหมืองแร่เดิมจนกลายมาเป็นสวนพฤกษศาสตร์ อันจะเป็นการสร้างให้เกิดความประทับใจและต่อยอดไปสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ต่อไปในอนาคต

ภาพที่ ๑๐ แสดงยุทธศาสตร์ที่ ๒ สวนพฤกษศาสตร์และพิพิธภัณฑ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ศูนย์กลางทางวิชาการ และศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่

เป้าประสงค์ ➤ เป็นศูนย์กลางทางวิชาการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และการศึกษาวิจัยทางพฤกษศาสตร์ให้กับนักวิชาการ นักวิจัยผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองแร่สังกะสีสู่แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ

ส่งเสริมและสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางทางวิชาการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์ และเห็ดราต่างๆ) และศูนย์กลางในการศึกษาค้นคว้า วิจัยทางพฤกษศาสตร์ให้กับนักวิชาการ นักวิจัย ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อค้นคว้าและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ ผ่านบริการและการอำนวยความสะดวกต่างๆ ได้แก่ หอพรรณไม้ ห้องสมุดทางพฤกษศาสตร์ ศูนย์ข้อมูลพืช เป็นต้น ตลอดจนเป็นศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองแร่เดิมสู่แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติให้กับนักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจที่เข้ามาเยี่ยมชม ได้แก่ การจัดการป่าไม้ภายหลังจากการทำเหมืองแร่สังกะสี การใช้หญ้าแฝกเพื่อปรับปรุงและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน การเฝ้าระวังและการใช้ประโยชน์พื้นที่ที่มีสารปนเปื้อนอย่างเหมาะสม เป็นต้น

ภาพที่ ๑๑ แสดงยุทธศาสตร์ที่ ๓ ศูนย์กลางทางวิชาการ และศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การใช้พลังงานสะอาดและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ ➤ มีระบบการบริหารจัดการที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อชุมชนรอบข้าง การส่งเสริมการพัฒนาและใช้พลังงานสะอาด (Renewable Energy) ที่มีศักยภาพในพื้นที่ การจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

มีระบบการบริหารจัดการที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อชุมชนรอบข้าง การส่งเสริมการพัฒนาและใช้พลังงานสะอาด (Renewable Energy) ที่มีศักยภาพในพื้นที่ เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม เป็นต้น ตลอดจนการบริหารทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการดำเนินการทุกกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่โครงการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม

เป้าประสงค์ ➤ มีการบริหารจัดการที่ดีทั้งในเชิงการบริหารโครงสร้างพื้นฐานโดยการมีส่วนร่วมระหว่างภาคประชาชนรอบพื้นที่โครงการ ภาคเอกชน และหน่วยงานราชการต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

มุ่งพัฒนาการบริหารจัดการที่ดีทั้งในเชิงการบริหารโครงสร้างพื้นฐานซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินโครงการในระยะเริ่มต้น โดยการมีส่วนร่วมระหว่างภาคประชาชนรอบพื้นที่โครงการ ภาคเอกชน และหน่วยงานราชการต่างๆ ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง โดยสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนอันจะนำไปสู่ความรู้สึกหวงแหน และตระหนักใจความเป็นเจ้าของโครงการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์

เป้าประสงค์ ➤ สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการให้แก่ประชาชนบริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการ และประชาชนทั่วไปได้อย่างทั่วถึง

ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในแง่มุมต่างๆ ของโครงการ อาทิ กิจกรรม/โครงการที่จะดำเนินการ กิจกรรม/โครงการที่จะเกิดขึ้นในอนาคต แผนการดำเนินการก่อสร้าง ความปลอดภัยและการใช้ประโยชน์พื้นที่ ฯลฯ เพื่อให้ชุมชนรอบข้าง/บุคคลทั่วไปได้รับรู้ข่าวสารตลอดจนกระบวนการการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์และกิจกรรมต่างๆ ในโครงการ จนเกิดความเชื่อมั่นอันจะนำไปสู่พื้นฐานของความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการที่จะสามารถต่อยอดได้ในอนาคต

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจ

เป้าประสงค์ ➤ ส่งเสริมเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และยกระดับคุณภาพชีวิตตลอดจนพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่บริเวณ

ส่งเสริมเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และยกระดับคุณภาพชีวิตตลอดจนพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่บริเวณรอบโครงการให้ดีขึ้นโดยการเพิ่มอัตราการจ้างงานและการกระจายรายได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ		
ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ	เป็นต้นแบบการฟื้นฟูป่าไม้และระบบนิเวศที่ได้มาตรฐาน	๑.๑ การสำรวจพันธุ์ไม้ในพื้นที่โครงการฯ และบริเวณพื้นที่โดยรอบโครงการฯ เพื่อให้ทราบต้นทุนทางกายภาพ เช่น พรรณไม้ที่มี พรรณไม้ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ ฯลฯ โดยการจัดทำแผนที่หรือภาพถ่ายทางอากาศ เพื่อให้สามารถวางแผนการปลูกและขยายพันธุ์ไม้ได้ครอบคลุมครบถ้วน
		๑.๒ การรวบรวมและขยายพันธุ์ไม้ที่เหมาะสมเพื่อให้มีปริมาณเพียงพอ และมีความหลากหลายครบถ้วนต่อการปลูกตามแผนและระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้
		๑.๓ การอนุรักษ์และบำรุงรักษาดูแล ทั้งการปลูก ป่าชดเชยพื้นที่ป่าที่ได้รับความเสียหายทั้งในและนอกพื้นที่โครงการ และการปลูกป่าเพิ่มเติมเพื่อขยายพื้นที่สีเขียว
		๑.๔ การรณรงค์/ส่งเสริม ให้มีการปลูกพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ เช่น พืชเศรษฐกิจที่จะสามารถเพิ่มรายได้ให้กับราษฎรโดยรอบ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สวนพฤษภาคมศาสตร์ พิพิธภัณฑ์เมืองแร้งกะลือ และแหล่งท่องเที่ยว		
ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
๒.๑ สวนพฤษภาคมศาสตร์	เพื่อเป็นสถานที่จัดแสดงและรวบรวมความหลากหลายของพรรณไม้ต่าง ๆ รวมทั้งประวัติความเป็นมา/การพัฒนาพื้นที่เป็นเมืองแร้งกะลือโดยผาแดงตลอดจนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น	๒.๑.๑ ดำเนินการจัดสร้างสวนพฤษภาคมศาสตร์และอาคารประกอบ
๒.๒ พิพิธภัณฑ์เมืองแร้งกะลือ		๒.๒.๑ ดำเนินการจัดสร้างพิพิธภัณฑ์
๒.๓ แหล่งท่องเที่ยว		๒.๓.๑ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ศูนย์กลางทางวิชาการ และศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่		
ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
๓.๑ ศูนย์กลางทางวิชาการ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์ และเห็ดราต่าง ๆ) และการศึกษาวิจัยทางพฤกษศาสตร์ให้กับนักวิชาการ นักวิจัยผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการค้นคว้าและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ	สามารถเป็นศูนย์กลางทางวิชาการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์ และเห็ดราต่าง ๆ) และการศึกษาวิจัยทางพฤกษศาสตร์ให้กับนักวิชาการ นักวิจัยผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองแร่สังกะสีสู่แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ	๓.๑.๑ การจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่าและพันธุ์ไม้ท้องถิ่นหายาก
		๓.๑.๒ การจัดสร้างหอพรรณไม้ห้องสมุดทางสวนพฤกษศาสตร์ ตลอดจนศูนย์ข้อมูลพืช เพื่อศึกษาวิจัยและรวบรวมองค์ความรู้พรรณไม้ผืนป่าตะวันตก
๓.๒ ศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองแร่สังกะสีสู่แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติให้กับนักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจเข้ามาเยี่ยมชม		๓.๒.๑ การจัดกิจกรรมฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
		๓.๒.๒ เผยแพร่องค์ความรู้จากการศึกษาวิจัยให้แก่ผู้ที่สนใจ
		๓.๒.๓ ประสานงานแหล่งทุนและการสนับสนุนการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดการขยายความรู้

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การใช้พลังงานสะอาดและการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม		
ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
การใช้พลังงานสะอาดและการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	มีระบบการบริหารจัดการที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อชุมชนรอบข้าง ส่งเสริมการพัฒนาและใช้พลังงานสะอาด (Renewable Energy) ที่มีศักยภาพในพื้นที่ เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม เป็นต้น ตลอดจนการบริหารทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	๔.๑ การใช้พลังงานสะอาดที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
		๔.๒ การเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม
		๔.๓ การส่งเสริมการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม		
ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม	มีการบริหารจัดการที่ดีทั้งในเชิงการบริหารโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินโครงการในระยะเริ่มต้น โดยการมีส่วนร่วมระหว่างภาคประชาชนรอบพื้นที่โครงการภาคเอกชน และหน่วยงานราชการต่าง ๆ ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง	๕.๑ การพัฒนาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อรองรับการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการ
		๕.๒ การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการ โดยเฉพาะชุมชนโดยรอบโครงการ ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น การก่อสร้าง และการจัดการ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากโครงการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์		
ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
การสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์	สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการให้แก่ประชาชนบริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการและประชาชนทั่วไปได้อย่างทั่วถึง	๖.๑ การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนบริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการ
		๖.๒ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน		
ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน	ส่งเสริมเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และยกระดับคุณภาพชีวิตตลอดจนพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่โดยรอบโครงการ	๗.๑ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและดึงดูดนักท่องเที่ยวสู่ชุมชน
		๗.๒ พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยเน้นการจ้างงานในชุมชน และการสร้างอาชีพให้ชุมชนในท้องถิ่น รวมถึงการนำสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมของชุมชนมาเผยแพร่สร้างคุณค่า
		๗.๓ มีการจัดการข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ความต้องการของประชาชนบริเวณรอบโครงการ เป็นต้น

๕. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

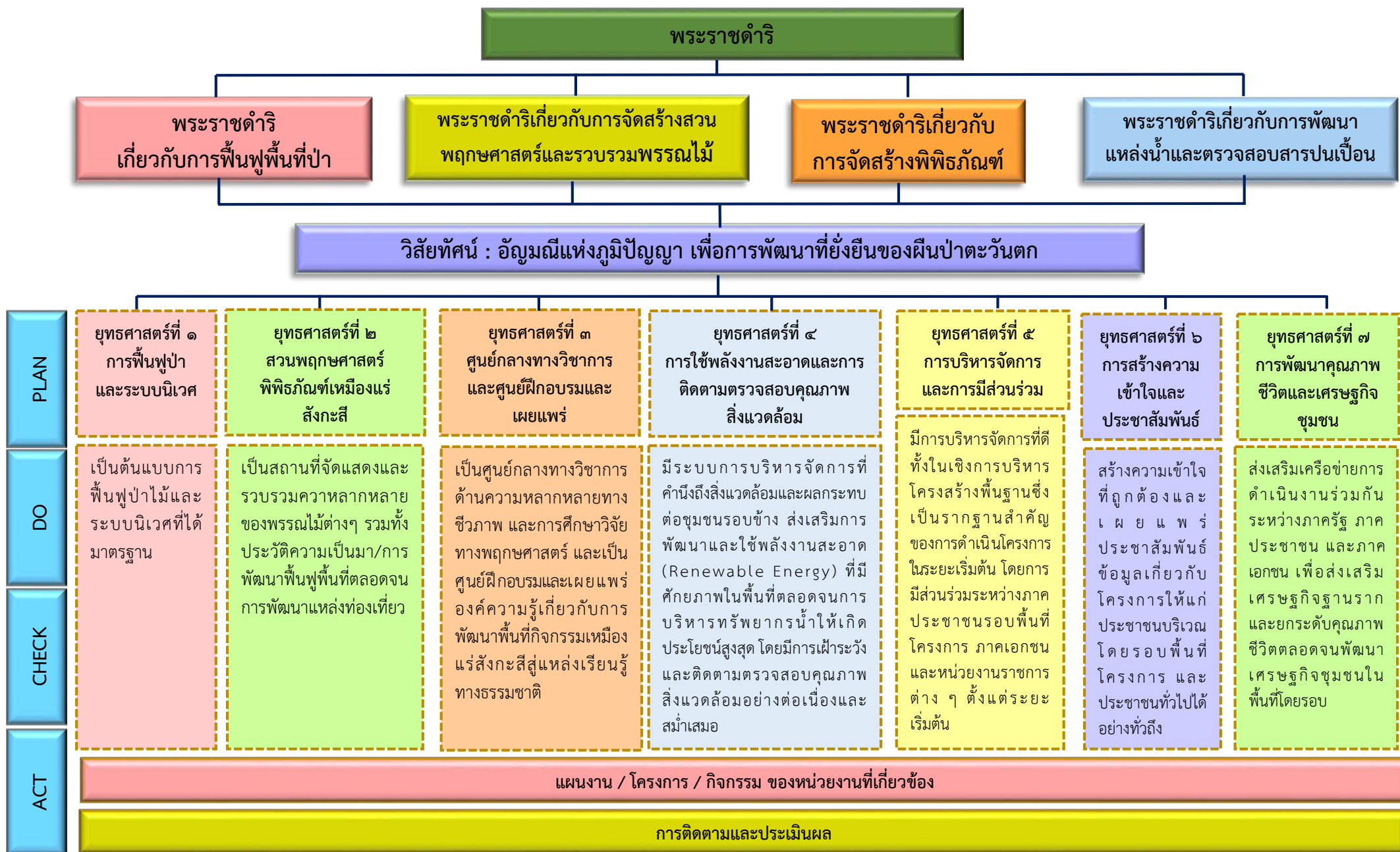
๑) สามารถฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและพื้นที่ป่าทั้งในบริเวณพื้นที่โครงการและโดยรอบพื้นที่โครงการ

๒) เป็นแหล่งรวบรวมพรรณไม้พื้นถิ่นและพรรณไม้หายากภาคตะวันตก

๓) เป็นสถานที่จัดแสดง ถ่ายทอด และรวบรวมความหลากหลายของพรรณไม้ต่าง ๆ รวมทั้งประวัติความเป็นมา/การพัฒนาพื้นที่พื้นที่เหมืองแร่สังกะสีดอยผาแดง รวมถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

๔) สามารถพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองแร่เดิมให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ทางด้านต่างๆ ได้แก่ ศูนย์อบรมสัมมนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่าและพืชท้องถิ่นผาแดง ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและแหล่งนันทนาการ และศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุ

๕) สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยรอบพื้นที่โครงการและยกระดับเศรษฐกิจของชุมชน

ภาพที่ ๑๔ แสดงภาพรวมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก
ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙)

บทที่ ๖

แนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์

๖.๑ แนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก มีการดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙) ที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการชุดต่างๆ ในโครงการ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชดำริของกรมสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมีแนวทางการดำเนินงานโครงการฯ แบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

➤ ระยะที่ ๑ งานฟื้นฟู ศึกษา รวบรวม

ครอบคลุมการดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ และยุทธศาสตร์ที่ ๒ สวนพฤกษศาสตร์และพิพิธภัณฑ์ ประกอบด้วยแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ได้แก่ การสำรวจ รวบรวมปลูกและขยายพันธุ์เพื่อรองรับการดำเนินงานของสวนพฤกษศาสตร์ การบำรุงรักษาและการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ทั้งบริเวณพื้นที่ภายในและภายนอกโครงการ ฯลฯ ตลอดจนยุทธศาสตร์ที่ ๓ ศูนย์กลางทางวิชาการ และศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่ ได้แก่ การดำเนินงานของศูนย์การอบรมและศูนย์การเรียนรู้ต่างๆ ได้แก่ ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์พืชกล้วยไม้ป่าและพืชท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และศูนย์อบรมสัมมนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการศึกษา วิจัย ความหลากหลายทางชีวภาพ และยุทธศาสตร์ที่ ๔ การใช้พลังงานสะอาดและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การเก็บข้อมูลเชิงสถิติ และศึกษาการใช้พลังงานสะอาดในพื้นที่โครงการ การเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างใกล้ชิด

➤ ระยะที่ ๒ งานโครงสร้างพื้นฐาน

ประกอบด้วยแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการวางโครงสร้างพื้นฐาน งานสาธารณูปโภค เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เน้นการดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม ได้แก่ การออกแบบและการก่อสร้าง/ปรับปรุงอาคาร การก่อสร้างสวนพฤกษศาสตร์โซนซี (อาคารเรือนกระจกหลัก กลุ่มอาคารหอพรรณไม้และจัดแสดงพรรณไม้ อาคารพิพิธภัณฑ์เหมืองแร่สังกะสีตอยผาแดง อาคารหอพรรณไม้ และส่วนจัดแสดงพรรณไม้ อาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยว) เส้นทางคมนาคม ระบบไฟฟ้า การจัดหาแหล่งน้ำ การวางระบบบำบัด ระบบสื่อสารภายในโครงการ การวางแผนบุคลากร และงานอำนวยการ

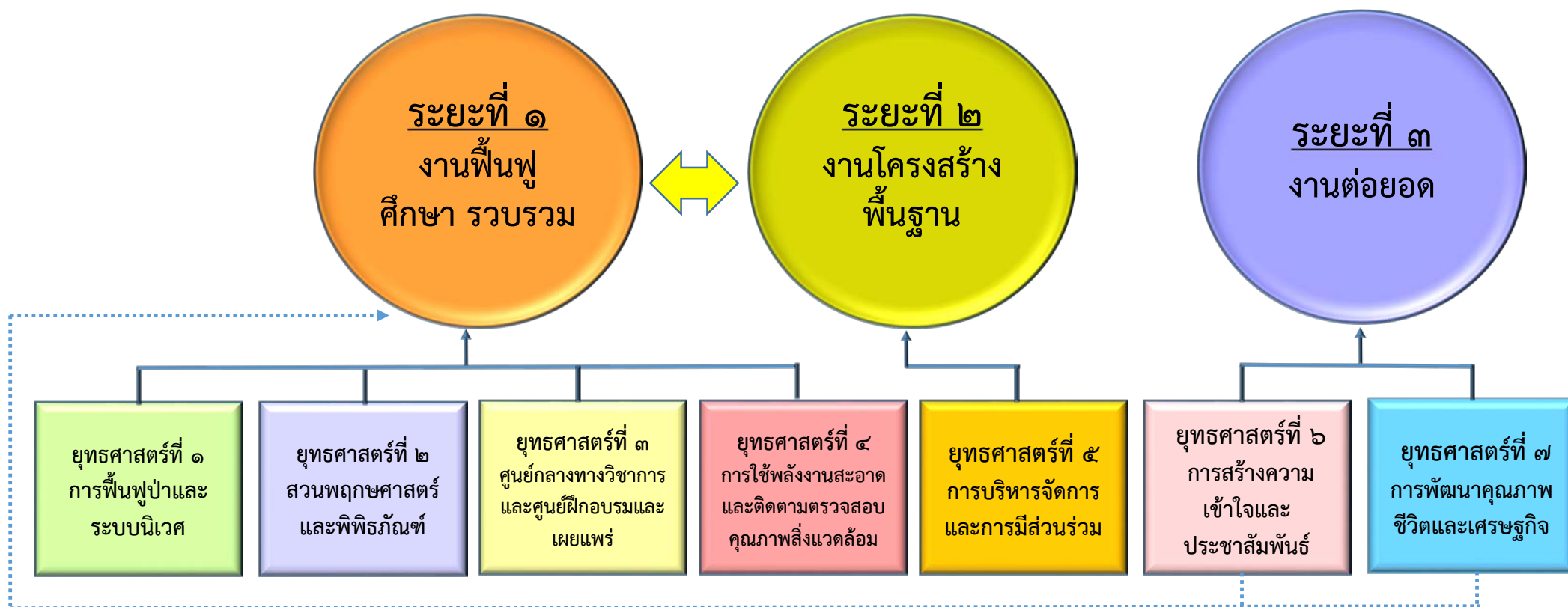
➤ ระยะที่ ๓ งานต่อยอด

เป็นการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์ และยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจ เน้นแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่เป็นการต่อยอดการดำเนินการจากภายในพื้นที่ไปสู่ภายนอกพื้นที่โครงการ และการสร้างการรับรู้ ได้แก่ การเผยแพร่

ประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และยกระดับคุณภาพชีวิตตลอดจนพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่บริเวณรอบโครงการ

ทั้งนี้ การดำเนินการระยะที่ ๑ งานฟื้นฟู ศึกษา และรวบรวม ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สวนพฤกษศาสตร์และพิพิธภัณฑ์ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ศูนย์กลางทางวิชาการและศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่ และยุทธศาสตร์ที่ ๔ การใช้พลังงานสะอาดและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม จะถือเป็นกิจกรรมเร่งด่วนของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙) ที่สามารถดำเนินงานได้ตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีการดำเนินงานระยะที่ ๒ งานโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม ที่สามารถดำเนินการได้ในลักษณะคู่ขนานกัน และมีการเตรียมความพร้อมของดำเนินการระยะที่ ๓ งานต่อยอด ซึ่งประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์ และยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจ เพื่อให้สามารถต่อยอดและขยายผลจากการดำเนินงานระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ ได้อย่างต่อเนื่อง

ระยะการดำเนินงานตามแผนแม่บท
 โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก
 ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙)

ภาพที่ ๑๓ แสดงระยะการดำเนินงานตามแผนแม่บท
 โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙)

ภาคผนวก

๑. แผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ -๒๕๖๙)
จำแนกตามยุทธศาสตร์

รายละเอียดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
จำแนกตามยุทธศาสตร์ : ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	ปีงบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ								
เป้าประสงค์ : เป็นต้นแบบการฟื้นฟูป่าไม้และระบบนิเวศที่ได้มาตรฐาน								
การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ	๑.๑ การสำรวจพันธุ์ไม้ในพื้นที่โครงการฯ และบริเวณพื้นที่โดยรอบโครงการฯ	๑. โครงการจัดทำฐานข้อมูลพรรณไม้ท้องถิ่น และพรรณไม้หายากในพื้นที่โครงการและพื้นที่โดยรอบโครงการฯ	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	-	ปม.
		๒. โครงการสำรวจชนิดพันธุ์และแหล่งพันธุกรรมพืชท้องถิ่นและพืชหายาก	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	อส.
		๓. โครงการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพของพันธุ์ไม้ในพื้นที่ผืนป่าตะวันตกและเหมืองผาแดงบริเวณแม่สวด-อัมผาง	-	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	-	-	สวทช.
	๑.๒ การรวบรวมและขยายพันธุ์ไม้	๑. โครงการเพาะชำกล้าทั่วไป ๒๐๐,๐๐๐ กล้า	๕๘๐,๐๐๐	๕๘๐,๐๐๐	๕๘๐,๐๐๐	๕๘๐,๐๐๐	๕๘๐,๐๐๐	ปม.
		๒. โครงการเพาะชำกล้าไม้มีค่า ๘๐,๐๐๐ กล้า	๖๐๘,๐๐๐	๖๐๘,๐๐๐	๖๐๘,๐๐๐	๖๐๘,๐๐๐	๖๐๘,๐๐๐	ปม.
		๓. โครงการจัดทำกล้าไม้ขนาดใหญ่ (กล้าไม้ปีที่ ๒) ๘๐,๐๐๐ กล้า	๖๐๘,๐๐๐	๖๐๘,๐๐๐	๖๐๘,๐๐๐	๖๐๘,๐๐๐	๖๐๘,๐๐๐	ปม.
		๔. โครงการจัดทำกล้าไม้ขนาดใหญ่กล้าไม้พันธุ์ดี เพื่อรองรับการฟื้นฟูเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมภายหลังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙	๑,๑๔๐,๐๐๐	๑,๑๔๐,๐๐๐	-	-	-	ปม.
		๕. โครงการรวบรวมและพัฒนาพืชสมุนไพร	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	ปม.
		๖. โครงการรวบรวม (จัดสร้างสวนพรรณไม้เกียรติประวัติไทย)	-	๑,๒๕๐,๐๐๐	๑,๒๕๐,๐๐๐	๑,๒๕๐,๐๐๐	๑,๒๕๐,๐๐๐	ปม.
		๗. โครงการเพาะและขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับเพื่อการปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในบริเวณโครงการฯ	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	-	ปม.
		๘. โครงการรวบรวมความหลากหลายพรรณไม้ผืนป่าตะวันตก ไม้เฉพาะถิ่น และพรรณไม้หายาก	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	ปม.
		๙. โครงการรวบรวมเก็บรักษาและขยายพันธุ์ (ต้นไม้ชีวิต)	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	อส.
		๑๐. โครงการธนาคารพันธุ์พืช (เก็บรักษาเมล็ด, เนื้อเยื่อ)	-	-	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	อส.
		๑๑. การใช้เทคโนโลยีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อเพิ่มจำนวนและขยายพันธุ์ไม้กระเจียวส้ม สังกะสี และพืชหายาก เพื่อรวบรวมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ในพื้นที่	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	-	สวทช.

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	ปีงบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ (ต่อ)								
เป้าประสงค์ : เป็นต้นแบบการฟื้นฟูป่าไม้และระบบนิเวศที่ได้มาตรฐาน								
การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ (ต่อ)	๑.๓ การอนุรักษ์และบำรุงรักษาดูแล	๑. โครงการดูแลบำรุงกล้าไม้พันธุ์ดี เพื่อรองรับการฟื้นฟูเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ภายหลังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙	๕๐๔,๐๐๐	๕๐๔,๐๐๐	๕๐๔,๐๐๐	๕๐๔,๐๐๐	-	ปม.
		๒. โครงการจัดทำแนวกันไฟ ๒๐ กิโลเมตร	๑๐๒,๘๐๐	๑๐๒,๘๐๐	๑๐๒,๘๐๐	๑๐๒,๘๐๐	๑๐๒,๘๐๐	ปม.
		๓. โครงการปลูก ฟื้นฟู และการบำรุงระบบระบบนิเวศ (นอกเหนือจากสวนพฤกษศาสตร์ ๙๐๐ ไร่) และพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมโดยรอบโครงการ	๑,๓๘๐,๐๐๐	๑,๓๘๐,๐๐๐	๑,๓๘๐,๐๐๐	๑,๓๘๐,๐๐๐	๑,๓๘๐,๐๐๐	ปม.
		๔. โครงการจัดทำระบบภูเขาเปียกในพื้นที่โครงการฯ	-	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	-	-	ปม.
		๕. โครงการจัดทำระบบน้ำเพื่อรองรับการปลูกฟื้นฟูสภาพป่าภายในโครงการ	๘,๐๐๐,๐๐๐	๘,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	ปม.
		๖. โครงการศึกษาต้นแบบการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าไม้ผืนป่าตะวันตกที่เสื่อมโทรมจากการผ่านการทำเหมืองแร่	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	ปม.
		๗. โครงการดูแลบำรุงรักษาพรรณไม้พระราชทาน	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	ปม.
		๘. โครงการปลูก ดูแลบำรุงรักษาพรรณไม้ดอกสะพรั่ง (Bloom flowers)	๑,๕๓๐,๘๕๐	๑,๕๓๐,๘๕๐	๑,๕๓๐,๘๕๐	๑,๕๓๐,๘๕๐	๑,๕๓๐,๘๕๐	ปม.
		๙. โครงการปลูกต้นไม้และบำรุงรักษาในวันสำคัญประจำปี	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	ปม.
		๑๐. โครงการปลูกและปรับปรุงภูมิทัศน์พรรณไม้ตามวงศ์	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	ปม.
		๑๑. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ / ไม้ดอกไม้ประดับ / น้ำตกเทียม ภายในบริเวณโครงการฯ	๒,๑๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	ปม.
		๑๒. โครงการปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	๒๔๐๐๐๐๐	๑,๒๐๐,๐๐๐	๑,๒๐๐,๐๐๐	๑,๒๐๐,๐๐๐	-	พด.
		๑๓. โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติทางการเกษตร	-	-	-	-	-	พด.
		๑๔. โครงการคืนกล้วยไม้/ไม้ล้มลุกสู่ธรรมชาติ	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	อส.
		๑๕. โครงการฟื้นฟูและบำรุงรักษาพื้นที่ป่าโดยรอบโครงการฯ ที่เสื่อมโทรมตามกระแสรับสั่ง	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	อส.
		๑๖. โครงการส่งเสริมการอนุรักษ์และป้องกันไฟป่าพื้นที่ป่าชุมชน	-	-	๓๔๐,๐๐๐	-	-	จว.ตาก
	๑.๔ การรณรงค์/ส่งเสริม	๑. โครงการสร้างป่าสร้างรายได้ สร้างคุณภาพชีวิต	-	๑๑๐,๐๐๐	๒๐,๔๐๐	๒๐,๔๐๐	-	ปม.
		๒. โครงการพัฒนาพื้นที่และปลูกพืชลดรายจ่ายเสริมรายได้ในป่าชุมชน	-	-	๗๖๐,๐๐๐	-	-	จว.ตาก
รวม			๒๓,๑๕๓,๖๕๐	๒๕,๒๖๓,๖๕๐	๑๖,๗๓๔,๐๕๐	๑๓,๓๘๔,๐๕๐	๙,๑๕๙,๖๕๐	
			๘๗,๖๙๕,๐๕๐					

รายละเอียดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
จำแนกตามยุทธศาสตร์ : ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่วนพฤกษศาสตร์ พิพิธภัณฑ์เมืองแร่สังกะสี และแหล่งท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	ปีงบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สวนพฤกษศาสตร์ พิพิธภัณฑ์เมืองแร่สังกะสี และแหล่งท่องเที่ยว								
เป้าประสงค์ : เพื่อเป็นสถานที่จัดแสดงและรวบรวมความหลากหลายของพรรณไม้ต่าง ๆ รวมทั้งประวัติความเป็นมา /การพัฒนาฟื้นฟูพื้นที่เมืองแร่สังกะสีโดยผาแดง ตลอดจนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น								
๒.๑ สวนพฤกษศาสตร์	๒.๑.๑ ดำเนินการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ และอาคารประกอบ	โครงการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ผาแดง	๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐	ปม.
๒.๒ พิพิธภัณฑ์เมืองแร่สังกะสี	๒.๒.๑ ดำเนินการจัดสร้างพิพิธภัณฑ์	โครงการพิพิธภัณฑ์เมืองแร่สังกะสีโดยผาแดง ๑.๑ โครงการก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์ฯ - การออกแบบอาคารพิพิธภัณฑ์ฯ (เป็นส่วนหนึ่งในโครงการสวนพฤกษศาสตร์) - การก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์ฯ	-	๑๒,๕๐๐,๐๐๐	๑๒,๕๐๐,๐๐๐	-	-	กพร.
		๑.๒ โครงการจัดสร้างพิพิธภัณฑ์สังกะสีฯ - การออกแบบเนื้อหา (Content) - การออกแบบโครงสร้างการนำเสนอ - การทบทวนและปรับปรุงแบบการนำเสนอให้สอดคล้องกับสถานที่และอาคาร - การสร้างพื้นที่ส่วนจัดแสดงภายใน (จัดหา ติดตั้งอุปกรณ์ เทคนิค วัสดุทัศน) - จัดทำเอกสารคู่มือ/ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่	-	-	๑๔,๐๐๐,๐๐๐	๑๔,๐๐๐,๐๐๐	-	ผาแดง
		๑.๓ การบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์	-	-	๘,๐๐๐,๐๐๐	๘,๐๐๐,๐๐๐	-	กพร.
๒.๓ แหล่งท่องเที่ยว	๒.๓.๑ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิม	๑. โครงการจัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติบริเวณน้ำตกเมืองผาแดงและริมห้วยแม่ดาว	-	๖๑๔,๕๐๐	๖๑๔,๕๐๐	-	-	ปม.
		๒. โครงการปรับปรุงเส้นทางปั่นจักรยาน เพื่อสุขภาพและเรียนรู้ธรรมชาติ	๒,๙๙๐,๐๐๐	๒,๙๙๐,๐๐๐	๒,๙๙๐,๐๐๐	๒,๙๙๐,๐๐๐	๒,๙๙๐,๐๐๐	ปม./จว.ตาก
		๓. โครงการปรับปรุงเส้นทางขึ้นพื้นที่ปลูกต้นไม้ดอกสีม่วง (จุดกางเต็นท์)	-	๗,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	ปม./จว.ตาก
		๔. โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนภายในโครงการเพื่อรองรับการท่องเที่ยว	-	๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	ปม./จว.ตาก
		๕. โครงการปรับปรุงซ่อมแซมองค์พระธาตุเจดีย์โดยผาแดงและพื้นที่โดยรอบ	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	ปม.
		๖. โครงการปรับปรุงซ่อมแซมศาลเจ้าพ่อผาแดงและพื้นที่โดยรอบ	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	ปม.
		๗. โครงการจัดสร้างจุดบริการ zip line	-	-	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	สจป. ๔ (ตาก)
		๘. โครงการจัดสร้างจุดบริการ jungle coaster เชื่อมโยงระหว่างฐานเรียนรู้	-	-	-	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	สจป. ๔ (ตาก)

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	ปีงบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ	
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙		
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่วนพหุศาสตร์ พิพิธภัณฑ์เมืองแร่สังกะสี และแหล่งท่องเที่ยว (ต่อ)									
เป้าประสงค์ : เพื่อเป็นสถานที่จัดแสดงและรวบรวมความหลากหลายของพรรณไม้ต่าง ๆ รวมทั้งประวัติความเป็นมา /การพัฒนาพื้นที่พื้นที่เมืองแร่สังกะสีโดยผาแดง ตลอดจนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น									
๒.๓ แหล่งท่องเที่ยว	๒.๓.๑ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิม	๙. โครงการจัดสร้าง ชุมพรรณไม้เลื้อยให้ดอก	-	-	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	ปม.	
		๑๐. โครงการจัดสร้างศูนย์บริการนักท่องเที่ยว (จุดพักค้างแรม ศูนย์อาหาร ห้องน้ำ ระบบน้ำไฟฟ้า จุดเช่ารถATV, จักรยาน	-	-	๘๕๐,๖๖๗	๘๕๐,๖๖๗	๘๕๐,๖๖๖	ปม./จว.	
		๑๑. โครงการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ "น้ำตกผาแดง"	-	-	-	๒๔๗๕๐๐	๒๔๗๕๐๐	ปม.	
		๑๒. โครงการปรับปรุงโครงสร้างทาง เส้นทางปั่นจักรยานภายในบริเวณโครงการฯ	-	-	-	๒๒๕,๐๐๐	๒๒๕,๐๐๐	ปม.	
		๑๓. โครงการจัดแสดงกล้วยไม้สนับสนุนสวนพฤกษศาสตร์	-	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	อส.	
		๑๔. โครงการจัดเทศกาลกล้วยไม้ประจำปี	-	-	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	อส.	
		๑๕. โครงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล “นวนุรักษ์” เพื่อการจัดการข้อมูลด้านทรัพยากรศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ท่องเที่ยวเมืองผาแดงและบริเวณโดยรอบ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	สวทช.	
		๑๖. พื้นที่ต้นแบบเรียนรู้พืชหายาก พืชประจำถิ่น สร้าง landmark หรือ highlight แหล่งท่องเที่ยวของเมืองผาแดง	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	สวทช.	
		๑๗. ออกแบบและจัดทำป้ายสื่อความหมายทรัพยากรชีวภาพ และโมเดลต่างๆ เพื่อตั้งแสดงในอาคารและจุดเรียนรู้ในเส้นทางศึกษาธรรมชาติ	๑๒๕,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	-	สวทช.	
รวม			๑๒๔,๖๕๕,๐๐๐	๑๕๐,๔๖๙,๕๐๐	๑๖๐,๐๗๐,๑๖๗	๑๕๐,๔๒๘,๑๖๗	๑๒๘,๓๐๓,๑๖๖		
๗๑๓,๙๒๖,๐๐๐									

รายละเอียดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
จำแนกตามยุทธศาสตร์ : ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ศูนย์กลางทางวิชาการ และศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	ปีงบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ศูนย์กลางทางวิชาการ และศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่								
เป้าประสงค์ : สามารถเป็นศูนย์กลางทางวิชาการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์ และเห็ดราต่าง ๆ)และการศึกษาวิจัยทางพฤกษศาสตร์ให้กับนักวิชาการ นักวิจัยผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองแร่สังกะสีสู่แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ								
๓.๑ ศูนย์กลางทางวิชาการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์ และเห็ดราต่าง ๆ) และการศึกษาวิจัยทางพฤกษศาสตร์ให้กับนักวิชาการ นักวิจัยผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการค้นคว้าและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ	๓.๑.๑ การจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่าและพันธุ์ไม้ท้องถิ่นหายาก	๑. โครงการจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่าและพันธุ์ไม้ท้องถิ่นหายาก	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	อส.
		๒. โครงการธนาคารเมล็ดพันธุ์พืชกลุ่มหายากหรือที่ถูกคุกคามเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	-	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	-	สวทช.
	๓.๑.๒ การจัดสร้างหอพรรณไม้ หอสมุดทางสวนพฤกษศาสตร์ ตลอดจนศูนย์ข้อมูลพืช เพื่อศึกษาวิจัยและรวบรวมองค์ความรู้พรรณไม้พื้นป่าตะวันตก	๑. โครงการปรับปรุงอาคารเพื่อพัฒนาเป็นศูนย์จัดนิทรรศการ	-	-	๑,๖๖๖,๖๖๗	๑,๖๖๖,๖๖๗	๑,๖๖๖,๖๖๖	ปม.
		๒. โครงการจัดสร้างศูนย์เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	-	-	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	-	ปม.
		๓. โครงการจัดทำฐานข้อมูล ตัวอย่างพันธุ์กล้วยไม้และไม้ล้มลุกสนับสนุนหอพรรณไม้	-	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	อส.
๓.๒ ศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองแร่สังกะสีเดิมสู่แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติให้กับนักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจเข้ามาเยี่ยมชม	๓.๒.๑ การจัดกิจกรรมฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑. โครงการฝึกอบรมเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ป่า	-	๑๐๓,๐๐๐	-	๑๐๓,๐๐๐	-	ปม.
		๒. โครงการฝึกอบรมค่ายเยาวชนรักต้นกล้า รักษ์ป่ารักษสิ่งแวดล้อม	-	๓๘๘,๐๐๐	-	๓๘๘,๐๐๐	-	ปม.
		๓. โครงการฝึกอบรมการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชสำหรับเยาวชน	-	๓๘๘,๐๐๐	-	๓๘๘,๐๐๐	-	ปม.
		๔ .โครงการฝึกอบรมสืบสานเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา	๓๔๘,๐๐๐	-	๓๔๘,๐๐๐	-	๓๔๘,๐๐๐	ปม.
		๕. โครงการฝึกอบรมนักสมุนไพรรุ่นเยาว์	๓๒๘,๐๐๐	-	๓๒๘,๐๐๐	-	๓๒๘,๐๐๐	ปม.
		๖. โครงการฝึกอบรมค่ายเยาวชนรักษ์พงไพร	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	ปม.
		๗. โครงการฝึกอบรมครูป่าไม้	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	ปม.
		๘. โครงการศึกษาดูงานตามโครงการพระราชดำริฯ	-	๖๖๐,๐๐๐	-	๖๖๐,๐๐๐	-	ปม.
		๙. โครงการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เจ้าหน้าที่โครงการฯ	-	๔๐๐,๐๐๐	-	๔๐๐,๐๐๐	-	ปม.
		๑๐. โครงการอบรมหลักสูตรรกรก	๑๙๐,๐๐๐	-	๑๙๐,๐๐๐	-	๑๙๐,๐๐๐	ปม.

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	ปีงบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ศูนย์กลางทางวิชาการ และศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่ (ต่อ)								
เป้าประสงค์ : สามารถเป็นศูนย์กลางทางวิชาการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์ และเห็ดราต่าง ๆ)และการศึกษาวิจัยทางพฤกษศาสตร์ให้กับนักวิชาการ นักวิจัยผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเมืองแร่สังกะสีสู่แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ								
๓.๒ ศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเมืองแร่สังกะสีเติมสู่แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติให้กับนักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจเข้ามาเยี่ยมชม	๓.๒.๑ การจัดกิจกรรมฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑๑. โครงการอบรมหลักสูตร "การเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาชุมชนให้มีส่วนร่วมตามแนวพระราชดำริและศึกษาดูงาน	-	๒๒๕,๐๐๐	-	๒๒๕,๐๐๐	-	ปม.
		๑๒. โครงการพัฒนาและฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะการนำทรัพยากรมาใช้ในเชิงนิเวศเศรษฐกิจ ได้แก่ ๑) หลักสูตรการขยายพันธุ์และการอนุรักษ์พันธุ์กรรมกล้วยไม้ป่า ๒) หลักสูตรการประดิษฐ์กล้วยไม้อบแห้งเพื่อสร้างมูลค่าให้ชุมชน ๓) หลักสูตรนักพฤกษศาสตร์รุ่นเยาว์ ๔) หลักสูตรเสริมสร้างความรู้ให้กับเยาวชนด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	อส.
		๑๓. จัดทำจุดเรียนรู้การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้พลังงานทดแทน	๓๖๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐	สวทช.
		๑๔. สร้างกระบวนการเรียนรู้ด้านพลังงานทดแทน พลังงานสะอาด และ ลดการใช้ทรัพยากรสิ้นเปลือง	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	-	-	-	สวทช.
		๑๕. พัฒนาทักษะของเยาวชนในการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล “นวนุรักษ์” ในการนำชมพื้นที่เหมืองผาแดง และแหล่งท่องเที่ยว	-	๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	สวทช.
		๓.๒.๒ เผยแพร่องค์ความรู้จากการศึกษาวิจัยให้แก่ผู้ที่สนใจ	๑. โครงการจัดทำฐานการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	๒๗๐,๐๐๐	๒๗๐,๐๐๐	-	-
	๒. โครงการออกแบบและจัดทำโมเดล ๓ มิติ ของพื้นที่โครงการฯ		-	๓๐๐,๐๐๐	-	-	-	ปม.
	๓. งานตีพิมพ์เอกสารและสื่อออนไลน์เพื่อการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เชิงรุก		๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	อส.
	๔. ศึกษาวิจัยและสาธิตทดสอบวิธีการฟื้นฟูดินดัดแปลง(ดินถม)		๗๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	พด.
	๕. งานสนับสนุนงานวิจัยร่วมกับหน่วยงานภายนอก/งานวิจัยโดยชุมชนมีส่วนร่วม		-	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	อส.
	๓.๒.๓ ประสานงานแหล่งทุนและการสนับสนุนการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดการขยายความรู้	๑. โครงการหลักสูตรฝึกอบรมเฉพาะด้าน เรื่อง นักพฤกษศาสตร์ผืนป่าตะวันตก	-	-	-	๑๔๐,๐๐๐	๑๔๐,๐๐๐	ปม.
		๒. โครงการหลักสูตรฝึกอบรมเฉพาะด้าน เรื่อง นักพฤกษศาสตร์รุ่นเยาว์	-	-	-	๑๔๐,๐๐๐	๑๔๐,๐๐๐	ปม.
		๓. โครงการหลักสูตรฝึกอบรมเฉพาะด้าน เรื่อง ศาสตร์พระราชา	-	-	-	๑๔๐,๐๐๐	๑๔๐,๐๐๐	ปม.
		๔. โครงการคัดเลือกทายาทนักพฤกษศาสตร์โดยมอบทุนการศึกษาจากภาคเอกชน (ระดับอุดมศึกษา)	-	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	ปม./สถานศึกษา
		๕. โครงการสนับสนุนงานวิจัยร่วมกับหน่วยงานภายนอก/งานวิจัยโดยชุมชนมีส่วนร่วม	-	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	อส.
รวม			๓,๐๐๖,๐๐๐	๖,๙๐๔,๐๐๐	๑๐,๒๒๒,๖๖๗	๑๑,๖๗๐,๖๖๗	๖,๑๗๒,๖๖๖	
			๓๗,๙๗๖,๐๐๐					

รายละเอียดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
 จำแนกตามยุทธศาสตร์ : ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การใช้พลังงานสะอาดและการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	ปีงบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การใช้พลังงานสะอาดและการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม								
เป้าประสงค์ : มีระบบการบริหารจัดการที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อชุมชนรอบข้าง ส่งเสริมการพัฒนาและใช้พลังงานสะอาด (Renewable Energy) ที่มีศักยภาพในพื้นที่ เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม เป็นต้น ตลอดจนการบริหารทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ								
การใช้พลังงาน สะอาดและการ ติดตามตรวจสอบ คุณภาพสิ่งแวดล้อม	๔.๑ การใช้พลังงานสะอาดที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	๑. โครงการสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อสนับสนุนการปลูกฟื้นฟูป่า	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	ปม.
		๒. ศึกษารูปแบบการผลิตและใช้พลังงานที่ยั่งยืนในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	-	-	-	สวทช.
	๔.๒ การเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	๑. โครงการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	กพร.
		๑.๑ เก็บตัวอย่างคุณภาพสิ่งแวดล้อมครอบคลุมดิน ตะกอนดิน และน้ำ ในพื้นที่โครงการฯ และพื้นที่ชุมชนที่อยู่รอบพื้นที่โครงการ						
		๑.๒ ตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างคุณภาพสิ่งแวดล้อมครอบคลุมดิน ตะกอนดิน และน้ำ โดยใช้ห้องปฏิบัติการที่มีมาตรฐาน						
		๑.๓ จัดทำฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับใช้ประโยชน์						
		๒. ลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย สาขาป่าไม้และการเกษตร (Thailand Voluntary Emission Reduction Program : T-VER) เรื่องการประเมินคาร์บอนสีเขียวเพื่อบรรเทาสภาวะโลกร้อนในพื้นที่เหมืองผาแดง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	-	๓๓๓,๓๓๔	๓๓๓,๓๓๓	๓๓๓,๓๓๓	-	สวทช.
	๓. การติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังมลพิษสิ่งแวดล้อมจากพื้นที่ศักยภาพแร่	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	คพ.	
๔.๓ การส่งเสริมการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	๑. โครงการเฝ้าระวังความปลอดภัยในอาหารและน้ำบริโภคในพื้นที่ศักยภาพแร่	๑๕๐,๐๐๐	-	-	-	-	กรมอนามัย	
	๒. โครงการส่งเสริมการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โครงการฯ	-	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	กรมอนามัย	
รวม			๒,๒๐๐,๐๐๐	๒,๔๘๓,๓๓๔	๑,๘๘๓,๓๓๓	๑,๘๘๓,๓๓๓	๑,๕๕๐,๐๐๐	
			๑๐,๐๐๐,๐๐๐					

รายละเอียดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
 จำแนกตามยุทธศาสตร์ : ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	ปีงบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม (ต่อ)								
เป้าประสงค์ : มีการบริหารจัดการที่ดีทั้งในเชิงการบริหารโครงสร้างพื้นฐานซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินโครงการในระยะเริ่มต้น โดยมีส่วนร่วมระหว่างภาคประชาชนรอบพื้นที่โครงการ ภาคเอกชน และหน่วยงานราชการต่างๆ ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง								
การบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วม	๕.๑ การพัฒนาโครงสร้าง สาธารณูปโภคพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อรองรับการดำเนินงาน กิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการ	๑. โครงการปรับปรุงอาคารสำนักงาน	๑,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	ปม.
		๒. โครงการปรับปรุงอาคารบ้านพัก/เรือนรับรอง	-	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	-	-	ปม.
		๓. โครงการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค (ไฟฟ้า ประปา บำบัดน้ำเสีย)	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	ปม.
		๔. โครงการพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ต ระบบสาย LAN ระบบ Wi-Fi (อาคาร สนง. เดิม)	๔๘๐,๐๐๐	-	-	-	-	ปม.
		๖. โครงการติดตั้ง CCTV	๒๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	ปม.
		๗. โครงการจัดทำระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตน และระบบเก็บรักษาข้อมูลทางคอมพิวเตอร์	-	-	-	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	ปม.
		๘. โครงการจัดทำลานจอดรถขนาด ๒,๕๐๐ ตารางเมตร และโรงจอดรถสำหรับเจ้าหน้าที่และผู้ติดต่อราชการ	-	๙๒๐,๐๐๐	-	-	-	ปม./จว.
		๙. โครงการจัดทำลานจอดเฮลิคอปเตอร์ เนื้อที่ ๕ ไร่	-	๕,๘๐๐,๐๐๐	-	-	-	ปม./จว.
		๑๐. โครงการซ่อมสร้างผิวทางแอสฟัลต์คอนกรีตถนนทางเข้าเรือนเพาะชำกล้าไม้ภายในบริเวณโครงการฯ	๓,๗๗๐,๐๐๐	-	-	-	-	ปม.
		๑๑. โครงการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก(ห้องน้ำ) แหล่งท่องเที่ยวสวนพฤกษศาสตร์ ผาแดง (ห้องสุขา ชาย/หญิง ขนาด ๕ ห้อง จำนวน ๔ หลัง)	-	๑,๓๒๐,๐๐๐	-	-	-	ปม.
		๑๒. อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ดาวพร้อมระบบส่งน้ำ (ขนาดเล็ก)	๔๗,๖๒๗,๐๐๐	-	-	-	-	ชป.
		๑๓. อ่างเก็บน้ำห้วยแม่ดาวพร้อมระบบส่งน้ำ (ขนาดกลาง) ได้แก่ ศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อม, การสำรวจ/ออกแบบ และดำเนินการก่อสร้าง	-	-	-	-	๒๘๖,๐๐๐,๐๐๐	ชป.
		๑๔. ซ่อมแซมฝายแม่ดาวพร้อมระบบส่งน้ำ	๔๙๐,๐๐๐	-	๔๙๐,๐๐๐	-	๔๙๐,๐๐๐	ชป.

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม (ต่อ)									
เป้าประสงค์ : มีการบริหารจัดการที่ดีทั้งในเชิงการบริหารโครงสร้างพื้นฐานซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินโครงการในระยะเริ่มต้น โดยการมีส่วนร่วมระหว่างภาคประชาชนรอบพื้นที่โครงการ ภาคเอกชน และหน่วยงานราชการต่างๆ ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง									
การบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วม	๕.๒ การสร้างการมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียใน โครงการ	๑. โครงการเยาวชนรักถิ่น รักศิลป์ รักธรรมชาติ	-	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	ปม./กลุ่ม เยาวชนแม่สอด	
		๒. โครงการคัดเลือกบุคคลภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโครงการฯ ในรูปแบบคณะกรรมการ	-	๑๐๐,๐๐๐	-	-	-	ปม.	
		๓. การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยพืชสด (ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ)	-	๑๔๘,๗๕๐	๑๔๘,๗๕๐	๑๔๘,๗๕๐	๑๔๘,๗๕๐	พด.	
		๔. โครงการส่งเสริมเครือข่าย ทสม. กับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ดำเนินการในภาพรวมทั้งจังหวัด โดยครอบคลุมพื้นที่ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ และพื้นที่โดยรอบ)	-	๔๙๒,๐๐๐	๔๙๒,๐๐๐	๔๙๒,๐๐๐	๔๙๒,๐๐๐	จว.ตาก	
		๕. โครงการร่วมคิดร่วมสร้าง "การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมผาแดง"	-	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	จว.ตาก	
รวม			๕๔,๓๖๗,๐๐๐	๑๑,๙๑๐,๗๕๐	๔,๒๖๐,๗๕๐	๑,๕๗๐,๗๕๐	๒๘๘,๐๖๐,๗๕๐		
			๓๖๐,๑๗๐,๐๐๐						

รายละเอียดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
จำแนกตามยุทธศาสตร์ : ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	ปีงบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ	
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙		
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์									
เป้าประสงค์ : สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการให้แก่ประชาชนบริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการ และประชาชนทั่วไปได้อย่างทั่วถึง									
การสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์	๖.๑ การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนบริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการ	๑. โครงการจัดงานเทศกาลประจำปี (เดินวิ่งแม่สลดทอดขุนเขา,ดนตรีในสวน,สักการะพระธาตุเจดีย์ดอยผาแดง)	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	ปม./จว.	
		๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายด้านการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว (ดำเนินการในภาพรวมทั้งจังหวัด โดยครอบคลุมพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ และพื้นที่โดยรอบ)	๗๐๑,๕๐๐	-	-	-	๗๐๑,๕๐๐	จว.ตาก	
		๓. โครงการส่งเสริมกิจกรรมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว (ดำเนินการในภาพรวมทั้งจังหวัด โดยครอบคลุมพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ และพื้นที่โดยรอบ)	-	๓,๐๗๗,๐๐๐	๓,๐๗๗,๐๐๐	๓,๐๗๗,๐๐๐	๓,๐๗๗,๐๐๐	จว.ตาก	
	๖.๒ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ	๑. โครงการการเผยแพร่ข้อมูลโครงการฯ งานวิจัยของโครงการฯ ผ่านระบบทางไกล ((การตีพิมพ์ข้อมูล) และระบบ internet)	-	-	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	ปม.	
		๒. โครงการจัดทำระบบการมีส่วนร่วมออนไลน์ (การปลูกป่า การสนับสนุนกิจกรรม)	-	-	๓๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	ปม.	
		๓. โครงการสร้างช่องทางการสื่อสาร เช่น Social Media, Website,Application, TV Channal	-	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	ปม./จว.	
		๔. โครงการสร้างสวนพฤกษศาสตร์เสมือนจริง ผ่าน Social Media	-	-	-	-	๖๐๐,๐๐๐	ปม.	
	รวม			๑,๒๐๑,๕๐๐	๓,๗๗๗,๐๐๐	๔,๐๗๗,๐๐๐	๔,๘๗๗,๐๐๐	๖,๑๗๘,๕๐๐	
๒๐,๑๑๑,๐๐๐									

รายละเอียดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
 จำแนกตามยุทธศาสตร์ : ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	ปีงบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	
ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน								
เป้าประสงค์ : ส่งเสริมเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และยกระดับคุณภาพชีวิตตลอดจนพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่บริเวณ								
การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน	๗.๑ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	๑. โครงการจ้างงานประชาชนรอบพื้นที่โครงการฯ เพื่อปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการฯ	๑๔,๕๓๘,๐๐๐	๑๔,๕๓๘,๐๐๐	๑๔,๕๓๘,๐๐๐	๑๔,๕๓๘,๐๐๐	๑๔,๕๓๘,๐๐๐	ปม.
		๒. พัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง	๓๑,๒๐๐	๓๑,๒๐๐	๓๑,๒๐๐	๓๑,๒๐๐	๓๑,๒๐๐	พช.
		๓. การสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	พช.
		๔. การสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	พช.
		๕. โครงการจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น และการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลอนุรักษ์ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สู่วงกว้าง	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	สวทช.
		๖. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหัตถ์เศรษฐกิจ อาทิ หัตถ์นางรมนางฟ้า เพื่อเป็นแหล่งโปรตีนสำหรับเยาวชนและชุมชน	-	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	สวทช.
	๗.๒ พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน	๑. โครงการฝึกอบรมเทคนิคการเพาะชำกล้าไม้ ไม้ดอกไม้ประดับและไม้เฉพาะถิ่น	-	-	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	ปม.
		๒. โครงการการฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพการเพาะเห็ดป่า	-	-	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	จว./สวทช.
		๓. การบริหารจัดการเก็บและใช้ประโยชน์ข้อมูล เพื่อการพัฒนาชุมชน	๑,๘๙๐	๑,๘๙๐	๑,๘๙๐	๑,๘๙๐	๑,๘๙๐	พช.
		๔. โครงการเสริมสร้างและพัฒนาผู้นำต้นแบบ การขับเคลื่อนแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ "โคกหนองนา โมเดล"	๔๕,๒๐๐	๔๕,๒๐๐	๔๕,๒๐๐	๔๕,๒๐๐	๔๕,๒๐๐	พช.
		๕. การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตถ่านชีวภาพ (ไบโอชาร์) จากเศษวัสดุทางการเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม	-	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	สวทช.
		๖. โครงการพัฒนาศักยภาพแรงงานเพิ่มทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพรองรับการฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน	-	๓๐,๔๐๐	-	-	-	จว.ตาก
		๗. โครงการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์กลุ่มเปราะบางให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	จว.ตาก
รวม			๑๕,๔๔๑,๒๙๐	๑๗,๔๗๑,๖๙๐	๑๗,๘๔๑,๒๙๐	๑๗,๘๔๑,๒๙๐	๑๗,๘๔๑,๒๙๐	
			๘๖,๔๓๖,๘๕๐					

๒. แผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ -๒๕๖๙)
จำแนกตามหน่วยงาน

รายละเอียดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
 จำแนกตามหน่วยงาน : กรมป่าไม้

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	ปีงบประมาณ				
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ							
เป้าประสงค์ : เป็นต้นแบบการฟื้นฟูป่าไม้และระบบนิเวศที่ได้มาตรฐาน							
การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ	๑.๑ การสำรวจพันธุ์ไม้ในพื้นที่โครงการฯ และบริเวณพื้นที่โดยรอบ	โครงการจัดทำฐานข้อมูลพรรณไม้ท้องถิ่น และพรรณไม้หายาก ในพื้นที่โครงการและพื้นที่โดยรอบโครงการฯ	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	
	๑.๒ การรวบรวมและขยายพันธุ์ไม้	๑. โครงการเพาะชำกล้าทั่วไป ๒๐๐,๐๐๐ กล้า	๕๘๐,๐๐๐	๕๘๐,๐๐๐	๕๘๐,๐๐๐	๕๘๐,๐๐๐	๕๘๐,๐๐๐
		๒. โครงการเพาะชำกล้าไม้มีค่า ๘๐,๐๐๐ กล้า	๖๐๘,๐๐๐	๖๐๘,๐๐๐	๖๐๘,๐๐๐	๖๐๘,๐๐๐	๖๐๘,๐๐๐
		๓. โครงการจัดทำกล้าไม้ขนาดใหญ่ (กล้าไม้ปีที่ ๒) ๘๐,๐๐๐ กล้า	๖๐๘,๐๐๐	๖๐๘,๐๐๐	๖๐๘,๐๐๐	๖๐๘,๐๐๐	๖๐๘,๐๐๐
		๔. โครงการจัดทำกล้าไม้ขนาดใหญ่กล้าไม้พันธุ์ดี เพื่อรองรับการฟื้นฟูเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมภายหลังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙	๑,๑๔๐,๐๐๐	๑,๑๔๐,๐๐๐	-	-	-
		๕. โครงการรวบรวมและพัฒนาพืชสมุนไพร	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
		๖. โครงการรวบรวมพันธุ์ไม้ (จัดสร้างสวนพรรณไม้เกียรติประวัติไทย)	-	๑,๒๕๐,๐๐๐	๑,๒๕๐,๐๐๐	๑,๒๕๐,๐๐๐	๑,๒๕๐,๐๐๐
		๗. โครงการเพาะและขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับเพื่อการปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในบริเวณโครงการฯ	๔๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐
	๘. โครงการรวบรวมความหลากหลายพรรณไม้ผืนป่าตะวันตก ไม้เฉพาะถิ่น และพรรณไม้หายาก	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	
	๑.๓ การอนุรักษ์และบำรุงรักษาดูแล	๑. โครงการดูแลบำรุงกล้าไม้พันธุ์ดี เพื่อรองรับการฟื้นฟูเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมภายหลังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา	๕๐๔,๐๐๐	๕๐๔,๐๐๐	๕๐๔,๐๐๐	๕๐๔,๐๐๐	-
		๒. โครงการจัดทำแนวกันไฟ ๒๐ กิโลเมตร	๑๐๒,๘๐๐	๑๐๒,๘๐๐	๑๐๒,๘๐๐	๑๐๒,๘๐๐	๑๐๒,๘๐๐
		๓. โครงการปลูก ปันฟู และการบำรุงระบบระบบนิเวศ (นอกเหนือจากสวนพฤกษศาสตร์ ๙๐๐ ไร่) และพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม	๑,๓๘๐,๐๐๐	๑,๓๘๐,๐๐๐	๑,๓๘๐,๐๐๐	๑,๓๘๐,๐๐๐	๑,๓๘๐,๐๐๐
		๔. โครงการจัดทำระบบภูเขาเปียกในพื้นที่โครงการฯ	-	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	-	-
		๕. โครงการจัดทำระบบน้ำเพื่อรองรับการปลูกฟื้นฟูสภาพป่าภายในโครงการ	๘,๐๐๐,๐๐๐	๘,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	ปีงบประมาณ				
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ (ต่อ)							
เป้าประสงค์ : เป็นต้นแบบการฟื้นฟูป่าไม้และระบบนิเวศที่ได้มาตรฐาน							
การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ	๑.๓ การอนุรักษ์และบำรุงรักษาดูแล	๖. โครงการศึกษาด้านแบบการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าไม้ผืนป่าตะวันตกที่เสื่อมโทรมจากการผ่าน	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	-	-	
		๗. โครงการดูแลบำรุงรักษาพรรณไม้พระราชทาน	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐
		๘. โครงการปลูก ดูแลบำรุงรักษาพรรณไม้ดอกสะพรั่ง (Bloom flowers)	๑,๕๓๐,๘๕๒	๑,๕๓๐,๘๕๒	๑,๕๓๐,๘๕๒	๑,๕๓๐,๘๕๒	๑,๕๓๐,๘๕๒
		๙. โครงการปลูกต้นไม้และบำรุงรักษาในวันสำคัญประจำปี	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
		๑๐. โครงการปลูกและปรับปรุงภูมิทัศน์พรรณไม้ตามวงศ์	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐
		๑๑. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ / ไม้ดอกไม้ประดับ / น้ำตกเทียมภายในบริเวณโครงการฯ	๒,๑๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐
	๑.๔ การรณรงค์/ส่งเสริม	โครงการสร้างป่าสร้างรายได้ สร้างคุณภาพชีวิต	-	๑๑๐,๐๐๐	๒๐,๔๐๐	๒๐,๔๐๐	
รวม			๑๙,๐๐๓,๖๕๒	๒๐,๘๑๓,๖๕๒	๑๑,๐๘๔,๐๕๒	๑๐,๓๓๔,๐๕๒	๘,๘๐๙,๖๕๒
			๗๐,๐๔๕,๐๖๐				
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่วนพฤกษศาสตร์ พิพิธภัณฑ์เมืองแร่สังกะสี และแหล่งท่องเที่ยว							
ประสงค์ : เพื่อเป็นสถานที่จัดแสดงและรวบรวมความหลากหลายของพรรณไม้ต่าง ๆ รวมทั้งประวัติความเป็นมา /การพัฒนาฟื้นฟูพื้นที่เมืองแร่สังกะสีโดยผาแดง ตลอดจนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น							
๒.๑ ส่วนพฤกษศาสตร์	๒.๑.๑ ดำเนินการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ และอาคารประกอบ	โครงการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ผาแดง	๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒.๓ แหล่งท่องเที่ยว	๒.๓.๑ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิม	๑. โครงการจัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติบริเวณน้ำตกเหมืองผาแดง	-	๖๑๔,๕๐๐	๖๑๔,๕๐๐	-	
		๒. โครงการปรับปรุงเส้นทางปั่นจักรยาน เพื่อสุขภาพและเรียนรู้ธรรมชาติ	๒,๙๙๐,๐๐๐	๒,๙๙๐,๐๐๐	๒,๙๙๐,๐๐๐	๒,๙๙๐,๐๐๐	๒,๙๙๐,๐๐๐
		๓. โครงการปรับปรุงเส้นทางขึ้นพื้นที่ปลูกต้นไม้ดอกสีม่วง (จุดกางเต็นท์)	-	๗,๕๐๐,๐๐๐	-	-	
		๔. โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนภายในโครงการเพื่อรองรับการท่องเที่ยว	-	๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่วนพฤกษศาสตร์ พิพิธภัณฑ์เหมืองแร่สังกะสี และแหล่งท่องเที่ยว (ต่อ)								
เป้าประสงค์ : เพื่อเป็นสถานที่จัดแสดงและรวบรวมความหลากหลายของพรรณไม้ต่าง ๆ รวมทั้งประวัติความเป็นมา /การพัฒนาพื้นที่พื้นที่เหมืองแร่สังกะสีโดยผาแดง ตลอดจนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักมา								
๒.๓ แหล่งท่องเที่ยว	๒.๓.๑ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิม	๕. โครงการปรับปรุงซ่อมแซมองค์พระธาตุเจดีย์ดอยผาแดงและพื้นที่โดยรอบ	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	
		๖. โครงการปรับปรุงซ่อมแซมศาลเจ้าพ่อผาแดงและพื้นที่โดยรอบ	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	
		๗. โครงการจัดสร้างจุดบริการ zip line	-	-	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	
		๘. โครงการจัดสร้างจุดบริการ jungle coaster เชื่อมโยงระหว่างฐานเรียนรู้	-	-	-	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	
		๙. โครงการจัดสร้าง ชุมพรรณไม้เลื้อยให้ดอก	-	-	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	
		๑๐. โครงการจัดสร้างศูนย์บริการนักท่องเที่ยว (จุดพักค้างแรม ศูนย์อาหาร ห้องน้ำ ระบบน้ำ ไฟฟ้า	-	-	๘๕๐,๖๖๗	๘๕๐,๖๖๗	๘๕๐,๖๖๖	
		๑๑. โครงการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ "น้ำตกผาแดง"	-	-	-	๒๔๗,๕๐๐	๒๔๗,๕๐๐	
		๑๒. โครงการปรับปรุงโครงสร้างทาง เส้นทางปั่นจักรยานภายในบริเวณโครงการฯ	-	-	-	๒๒๕,๐๐๐	๒๒๕,๐๐๐	
รวม			๑๒๓,๔๗๐,๐๐๐	๑๓๖,๕๘๔,๕๐๐	๑๒๕,๙๘๕,๘๓๔	๑๓๒,๓๑๖,๓๓๔	๑๓๒,๓๑๖,๓๓๒	
			๖๕๐,๖๗๓,๐๐๐					
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ศูนย์กลางทางวิชาการ และศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่								
เป้าประสงค์ : สามารถเป็นศูนย์กลางทางวิชาการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์ และเห็ดราต่าง ๆ) และการศึกษาวิจัยทางพฤกษศาสตร์ให้กับนักวิชาการ นักวิจัยผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองแร่สังกะสีสู่แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ								
๓.๑ ศูนย์กลางทางวิชาการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์ และเห็ดราต่าง ๆ) และการศึกษาวิจัยทางพฤกษศาสตร์ให้กับนักวิชาการ นักวิจัยผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการค้นคว้าและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ	๓.๑.๒ การจัดสร้างหอพรรณไม้ ห้องสมุดทางสวนพฤกษศาสตร์ ตลอดจนศูนย์ข้อมูลพืชเพื่อศึกษาวิจัยและรวบรวมองค์ความรู้พรรณไม้ผืนป่าตะวันตก	๑. โครงการปรับปรุงอาคารเพื่อพัฒนาเป็นศูนย์จัดนิทรรศการ	-	-	๑,๖๖๖,๖๖๗	๑,๖๖๖,๖๖๗	๑,๖๖๖,๖๖๖	
		๒. โครงการจัดสร้างศูนย์เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	-	-	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	-	

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ศูนย์กลางทางวิชาการ และศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่ (ต่อ)							
เป้าประสงค์ : สามารถเป็นศูนย์กลางทางวิชาการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์ และเห็ดราต่าง ๆ) และการศึกษาวิจัยทางพฤกษศาสตร์ให้กับนักวิชาการ นักวิจัยผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองแร่สังกะสีสู่แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ							
๓.๒ ศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองแร่สังกะสีเดิมสู่แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติให้กับนักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจเข้ามาเยี่ยมชม	๓.๒.๑ การจัดกิจกรรมฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑. โครงการฝึกอบรมเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ป่า	-	๑๐๓,๐๐๐	-	๑๐๓,๐๐๐	-
		๒. โครงการฝึกอบรมค่ายเยาวชนรักต้นกล้า รักป่า รักสิ่งแวดล้อม	-	๓๘๘,๐๐๐	-	๓๘๘,๐๐๐	-
		๓. โครงการฝึกอบรมการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชสำหรับเยาวชน	-	๓๘๘,๐๐๐	-	๓๘๘,๐๐๐	-
		๔. โครงการฝึกอบรมสืบสานเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา	๓๔๘,๐๐๐	-	๓๔๘,๐๐๐	-	๓๔๘,๐๐๐
		๕. โครงการฝึกอบรมนักสมุนไพรรุ่นเยาว์	๓๒๘,๐๐๐	-	๓๒๘,๐๐๐	-	๓๒๘,๐๐๐
		๖. โครงการฝึกอบรมค่ายเยาวชนรักษ์พงไพร	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐
		๗. โครงการฝึกอบรมครูป่าไม้	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
		๘. โครงการศึกษาดูงานตามโครงการพระราชดำริฯ	-	๖๖๐,๐๐๐	-	๖๖๐,๐๐๐	-
		๙. โครงการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เจ้าหน้าที่โครงการฯ	-	๔๐๐,๐๐๐	-	๔๐๐,๐๐๐	-
		๑๐. โครงการอบรมหลักสูตรรุกรกร	๑๙๐,๐๐๐	-	๑๙๐,๐๐๐	-	๑๙๐,๐๐๐
		๑๑. โครงการอบรมหลักสูตร "การเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาชุมชนให้มีส่วนร่วมตามแนวพระราชดำริและศึกษาดูงาน	-	๒๒๕,๐๐๐	-	๒๒๕,๐๐๐	-
	๓.๒.๒ เผยแพร่องค์ความรู้จากการศึกษาวิจัยให้แก่ผู้สนใจ	๑. โครงการจัดทำฐานการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	๒๗๐,๐๐๐	๒๗๐,๐๐๐	-	-
		๒. โครงการออกแบบและจัดทำโมเดล ๓ มิติ ของพื้นที่โครงการฯ	-	๓๐๐,๐๐๐	-	-	-
	๓.๒.๓ ประสานงานแหล่งทุนและการสนับสนุนการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดการขยายความรู้	๑. โครงการหลักสูตรฝึกอบรมเฉพาะด้าน เรื่อง นักพฤกษศาสตร์ผืนป่าตะวันตก	-	-	-	๑๔๐,๐๐๐	๑๔๐,๐๐๐
		๒. โครงการหลักสูตรฝึกอบรมเฉพาะด้าน เรื่อง นักพฤกษศาสตร์รุ่นใหม่	-	-	-	๑๔๐,๐๐๐	๑๔๐,๐๐๐
		๓. โครงการหลักสูตรฝึกอบรมเฉพาะด้าน เรื่อง ศาสตร์พระราชา	-	-	-	๑๔๐,๐๐๐	๑๔๐,๐๐๐
		๔. โครงการคัดเลือกทายาทนักพฤกษศาสตร์โดยมอบทุนการศึกษาจากภาคเอกชน (ระดับอุดมศึกษา)	-	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐
รวม			๑,๓๑๖,๐๐๐	๕,๓๘๙,๐๐๐	๙,๑๒๒,๖๖๗	๑๐,๗๕๕,๖๖๗	๕,๔๒๒,๖๖๖
			๓๒,๐๐๖,๐๐๐				

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การใช้พลังงานสะอาดและการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม								
เป้าประสงค์ : มีระบบการบริหารจัดการที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อชุมชนรอบข้าง ส่งเสริมการพัฒนาและใช้พลังงานสะอาด (Renewable Energy) ที่มีศักยภาพในพื้นที่ เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม เป็นต้น ตลอดจนการบริหารทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ								
การใช้พลังงานสะอาดและการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	๔.๑ การใช้พลังงานสะอาดที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	โครงการสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อสนับสนุนการปลูกฟื้นฟูป่า	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐
รวม			๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐
			๔,๐๐๐,๐๐๐					
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม								
เป้าประสงค์ : มีการบริหารจัดการที่ดีทั้งในเชิงการบริหารโครงสร้างพื้นฐานซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินโครงการในระยะเริ่มต้น โดยการมีส่วนร่วมระหว่างภาคประชาชนรอบพื้นที่โครงการ ภาคเอกชน และหน่วยงานราชการต่าง ๆ ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง								
การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม	๕.๑ การพัฒนาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อรองรับการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการ	๑. โครงการปรับปรุงอาคารสำนักงาน	๑,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	-
		๒. โครงการปรับปรุงอาคารบ้านพัก /เรือนรับรอง	-	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-
		๓. โครงการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค (ไฟฟ้า ประปา บำบัดน้ำเสีย	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
		๔. โครงการพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ต ระบบสาย LAN ระบบ Wi-Fi (อาคารสำนักงานผาแดงเดิม)	๔๘๐,๐๐๐	-	-	-	-	-
		๖. โครงการติดตั้ง CCTV	๒๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
		๗. โครงการจัดทำระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตน และระบบเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์	-	-	-	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
		๘. โครงการจัดทำลานจอดรถขนาด ๒,๕๐๐ ตารางเมตร และโรงจอดรถสำหรับเจ้าหน้าที่และผู้ติดต่อราชการ	-	๙๒๐,๐๐๐	-	-	-	-
		๙. โครงการจัดทำลานจอดเฮลิคอปเตอร์ เนื้อที่ ๕ ไร่	-	๕,๘๐๐,๐๐๐	-	-	-	-
		๑๐. โครงการซ่อมสร้างผิวทางแอสฟัลต์คอนกรีตถนนทางเข้าเรือนเพาะชำกล้าไม้ภายในบริเวณโครงการฯ	๓,๗๗๐,๐๐๐	-	-	-	-	-

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม (ต่อ)								
เป้าประสงค์ : มีการบริหารจัดการที่ดีทั้งในเชิงการบริหารโครงสร้างพื้นฐานซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินโครงการในระยะเริ่มต้น โดยการมีส่วนร่วมระหว่างภาคประชาชนรอบพื้นที่โครงการ ภาคเอกชน และหน่วยงานราชการต่างๆ ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง								
การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม	๕.๑ การพัฒนาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อรองรับการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ใน	๑๑. โครงการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก(ห้องน้ำ) แหล่งท่องเที่ยวสวนพฤกษศาสตร์ผาแดง (ห้องสุขา ชาย/หญิง ขนาด ๕ ห้อง จำนวน ๔ หลัง)		-	๑,๓๒๐,๐๐๐		-	-
	๕.๒ การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการ	๑. โครงการเยาวชนรักถิ่น รักศิลป์ รักธรรมชาติ		-	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐
		๒. โครงการคัดเลือกบุคคลภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโครงการฯ ในรูปแบบคณะกรรมการ		-	๑๐๐,๐๐๐		-	-
		รวม		๖,๒๕๐,๐๐๐	๑๑,๑๔๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐
			๒๑,๙๙๐,๐๐๐					
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์								
เป้าประสงค์ : สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการให้แก่ประชาชนบริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการ และประชาชนทั่วไปได้อย่างทั่วถึง								
การสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์	๖.๑ การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนบริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการ	๑. โครงการจัดงานเทศกาลประจำปี (เดินวิ่งแม่สอดทอดขุนเขา ,ดนตรีในสวน,สักการะพระธาตุเจดีย์ดอยผาแดง)	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
	๖.๒ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ	๑. โครงการการเผยแพร่ข้อมูลโครงการฯ งานวิจัยของโครงการฯ ผ่านระบบทางไกล ((การดีพิมพ์ข้อมูล) และระบบ internet)		-	-		๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
		๒. โครงการจัดทำระบบการมีส่วนร่วมออนไลน์ (การปลูกป่า การสนับสนุน)		-	-	๓๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
		๓. โครงการสร้างช่องทางการสื่อสาร เช่น Social Media, Website,Application, TV Channal		-	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐
		๔. โครงการสร้างสวนพฤกษศาสตร์เสมือนจริง ผ่าน Social Media		-	-	-	-	๖๐๐,๐๐๐
รวม			๕๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๒,๔๐๐,๐๐๐	
			๖,๔๐๐,๐๐๐					

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน								
เป้าประสงค์ : ส่งเสริมเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และยกระดับคุณภาพชีวิตตลอดจนพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่บริเวณ								
การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน	๗.๑ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	โครงการจ้างงานประชาชนรอบพื้นที่โครงการฯ เพื่อปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการฯ	๑๔,๕๓๘,๐๐๐	๑๔,๕๓๘,๐๐๐	๑๔,๕๓๘,๐๐๐	๑๔,๕๓๘,๐๐๐	๑๔,๕๓๘,๐๐๐	
	๗.๒ พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน	๑. โครงการฝึกอบรมเทคนิคการเพาะชำกล้าไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ และไม้เฉพาะถิ่น	-	-	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	
		๒. โครงการการฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพการเพาะเห็ดป่า	-	-	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	
	รวม			๑๔,๕๓๘,๐๐๐	๑๔,๕๓๘,๐๐๐	๑๔,๙๓๘,๐๐๐	๑๔,๙๓๘,๐๐๐	๑๔,๙๓๘,๐๐๐
			๗๓,๘๙๐,๐๐๐					
รวมทั้งสิ้น			๘๕๙,๐๐๔,๐๖๐					

รายละเอียดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมมา ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
จำแนกตามหน่วยงาน : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	งบประมาณ				
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ							
เป้าประสงค์ : เป็นต้นแบบการฟื้นฟูป่าไม้และระบบนิเวศที่ได้มาตรฐาน							
การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ	๑.๑ การสำรวจพันธุ์ไม้ในพื้นที่โครงการฯ และบริเวณพื้นที่โดยรอบ	โครงการสำรวจชนิดพันธุ์และแหล่งพันธุกรรมพืชท้องถิ่นและพืชหายาก	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐
	๑.๒ การรวบรวมและขยายพันธุ์ไม้	๑. โครงการรวบรวมเก็บรักษาและขยายพันธุ์ (ต้นมีชีวิต)	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
		๒. โครงการธนาคารพันธุ์พืช (เก็บรักษาเมล็ด, เนื้อเยื่อ)	-	-	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
	๑.๓ การอนุรักษ์และบำรุงรักษาดูแล	๑. โครงการคืนกล้วยไม้/ไม้ล้มลุกสู่ธรรมชาติ	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
		๒. โครงการฟื้นฟูและบำรุงรักษาพื้นที่ป่าโดยรอบโครงการฯ ที่เสื่อมโทรมตามกระแสรับสั่ง	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
รวม			๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐
			๓,๕๕๐,๐๐๐				
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สวนพฤกษศาสตร์ พิพิธภัณฑ์เมืองแร่สังกะสี และแหล่งท่องเที่ยว							
เป้าประสงค์ : เพื่อเป็นสถานที่จัดแสดงและรวบรวมความหลากหลายของพรรณไม้ต่าง ๆ รวมทั้งประวัติความเป็นมา /การพัฒนาพื้นที่พื้นที่เมืองแร่สังกะสีดอยผาแดง ตลอดจนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น							
๒.๓ แหล่งท่องเที่ยว	๒.๓.๑ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิม	๑. โครงการจัดแสดงกล้วยไม้สนับสนุนสวนพฤกษศาสตร์	-	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐
		๒. โครงการจัดเทศกาลกล้วยไม้ประจำปี	-	-	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐
รวม			-	๒๐๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐
			๑,๒๕๐,๐๐๐				

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ศูนย์กลางทางวิชาการ และศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่								
เป้าประสงค์ : สามารถเป็นศูนย์กลางทางวิชาการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์ และเห็ดราต่าง ๆ) และการศึกษาวิจัยทางพฤกษศาสตร์ให้กับนักวิชาการ นักวิจัย ผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเมืองแร่สังกะสีสู่แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ								
๓.๑ ศูนย์กลางทางวิชาการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์ และเห็ดราต่าง ๆ) และการศึกษาวิจัยทางพฤกษศาสตร์ให้กับนักวิชาการ นักวิจัย ผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการค้นคว้าและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ	๓.๑.๑ การจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่าและพันธุ์ไม้ท้องถิ่นหายาก	โครงการจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่าและพันธุ์ไม้ท้องถิ่น	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
	๓.๑.๒ การจัดสร้างหอพรรณไม้ห้องสมุดทางสวนพฤกษศาสตร์ ตลอดจนศูนย์ข้อมูลพืช เพื่อศึกษาวิจัยและรวบรวมองค์ความรู้พรรณไม้พื้นป่าตะวันตก	โครงการจัดทำฐานข้อมูล ตัวอย่างพันธุ์กล้วยไม้และไม้ล้มลุก	-	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
๓.๒ ศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเมืองแร่สังกะสีเดิมสู่แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติให้กับนักเรียนนักศึกษา และผู้ที่สนใจเข้ามาเยี่ยมชม	๓.๒.๑ การจัดกิจกรรมฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โครงการพัฒนาและฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะการนำทรัพยากรมาใช้ในเชิงนิเวศเศรษฐกิจ ได้แก่ ๑) หลักสูตรการขยายพันธุ์และการอนุรักษ์พันธุ์กรรมกล้วยไม้ป่า ๒) หลักสูตรการประดิษฐ์กล้วยไม้อบแห้งเพื่อสร้างมูลค่าให้ชุมชน ๓) หลักสูตรนักพฤกษศาสตร์รุ่นเยาว์ ๔) หลักสูตรเสริมสร้างความรู้ให้กับเยาวชนด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐
	๓.๒.๒ เผยแพร่องค์ความรู้จากการศึกษาวิจัยให้แก่ผู้ที่สนใจ	งานตีพิมพ์เอกสารและสื่อออนไลน์เพื่อการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เชิงรุก	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
	๓.๒.๓ ประสานงานแหล่งทุนและการสนับสนุนการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดการขยายความรู้	โครงการสนับสนุนงานวิจัยร่วมกับหน่วยงานภายนอก/งานวิจัย	-	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐
รวม			๑,๒๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น			๗,๒๐๐,๐๐๐					
			๑๒,๐๐๐,๐๐๐					

รายละเอียดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
จำแนกตามหน่วยงาน : กรมพัฒนาที่ดิน

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	งบประมาณ				
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ							
เป้าประสงค์ : เป็นต้นแบบการฟื้นฟูป่าไม้และระบบนิเวศที่ได้มาตรฐาน							
การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ	๑.๓ การอนุรักษ์และบำรุงรักษาดูแล	๑. โครงการปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม	๒๔๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	-
		๒. โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติทางการเกษตร	-	-	-	-	-
รวม			๒๔๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	-
			๖๐๐,๐๐๐				
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ศูนย์กลางทางวิชาการ และศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่							
เป้าประสงค์ : สามารถเป็นศูนย์กลางทางวิชาการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์ และเห็ดราต่าง ๆ) และการศึกษาวิจัยทางพฤกษศาสตร์ให้กับนักวิชาการ นักวิจัยผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองแร่สังกะสีสู่แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ							
๓.๒ ศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองแร่สังกะสีเดิมสู่แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติให้กับนักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจเข้ามาเยี่ยมชม	๓.๒.๒ เผยแพร่องค์ความรู้จากการศึกษาวิจัยให้แก่ผู้ที่สนใจ	โครงการศึกษาวิจัยและสาธิตทดสอบวิธีการฟื้นฟูดินดัดแปลง (ดินถม)	๑๙๒,๐๐๐	๑๘๑,๐๐๐	๑๘๑,๐๐๐	๑๘๑,๐๐๐	-
รวม			๑๙๒,๐๐๐	๑๘๑,๐๐๐	๑๘๑,๐๐๐	๑๘๑,๐๐๐	
			๗๓๕,๐๐๐				
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม							
เป้าประสงค์ : มีการบริหารจัดการที่ดีทั้งในเชิงการบริหารโครงสร้างพื้นฐานซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินโครงการในระยะเริ่มต้น โดยการมีส่วนร่วมระหว่างภาคประชาชนรอบพื้นที่โครงการ ภาคเอกชน และหน่วยงานราชการต่างๆ ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง							
การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม	๕.๒ การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการ	โครงการจัดตั้งธนาคารปูพืชสด	-	๑๔๘,๗๕๐	๑๔๘,๗๕๐	๑๔๘,๗๕๐	๑๔๘,๗๕๐
รวม			-	๑๔๘,๗๕๐	๑๔๘,๗๕๐	๑๔๘,๗๕๐	๑๔๘,๗๕๐
			๕๙๕,๐๐๐				
รวมทั้งสิ้น			๑,๙๓๐,๐๐๐				

รายละเอียดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
จำแนกตามหน่วยงาน : กรมควบคุมมลพิษ

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	งบประมาณ				
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การใช้พลังงานสะอาดและการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม							
เป้าประสงค์ : มีระบบการบริหารจัดการที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อชุมชนรอบข้าง ส่งเสริมการพัฒนาและใช้พลังงานสะอาด (Renewable Energy) ที่มีศักยภาพในพื้นที่ เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม เป็นต้น ตลอดจนการบริหารทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ							
การใช้พลังงานสะอาดและการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	๔.๒ การเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	๓. การติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังมลพิษสิ่งแวดล้อมจากพื้นที่ศักยภาพแร่	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
รวม			๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
			๒๕๐,๐๐๐				
รวมทั้งสิ้น			๒๕๐,๐๐๐				

รายละเอียดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
จำแนกตามหน่วยงาน : กรมชลประทาน

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	งบประมาณ				
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม							
เป้าประสงค์ : มีการบริหารจัดการที่ดีทั้งในเชิงการบริหารโครงสร้างพื้นฐานซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินโครงการในระยะเริ่มต้น โดยการมีส่วนร่วมระหว่างภาคประชาชนรอบพื้นที่โครงการภาคเอกชน และหน่วยงานราชการต่างๆ ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง							
การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม	๕.๑ การพัฒนาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อรองรับการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการ	๑. โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ดาวพร้อมระบบส่งน้ำ (ขนาดเล็ก)	๔๗,๖๒๗,๐๐๐	-	-	-	-
		๒. โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ดาวพร้อมระบบส่งน้ำ (ขนาดกลาง)	-	-	-	-	๒๘๖,๐๐๐,๐๐๐
		๒.๑ ศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อม					
		๒.๒ สำรวจ ออกแบบ					
		๒.๓ เริ่มก่อสร้าง					
		๓. โครงการซ่อมแซมฝายแม่ดาวพร้อมระบบส่งน้ำ	๔๙๐,๐๐๐	-	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	-	๕๐๐,๐๐๐.๐๐
รวม			๔๘,๑๑๗,๐๐๐	-	๕๐๐,๐๐๐	-	๒๘๖,๕๐๐,๐๐๐
			๓๓๕,๑๑๗,๐๐๐				
รวมทั้งสิ้น			๓๓๕,๑๑๗,๐๐๐				

รายละเอียดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมมา ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
จำแนกตามหน่วยงาน : กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และมูลนิธิสืบนาคะเสถียร

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	งบประมาณ				
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่วนพหุศาสตร์ พิพิธภัณฑ์เมืองแร่สังกะสี และแหล่งท่องเที่ยว							
เป้าประสงค์ : เพื่อเป็นสถานที่จัดแสดงและรวบรวมความหลากหลายของพรรณไม้ต่าง ๆ รวมทั้งประวัติความเป็นมา /การพัฒนาพื้นที่พื้นที่เมืองแร่สังกะสีโดยผาแดง ตลอดจนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น							
๒.๒ พิพิธภัณฑ์เมืองแร่สังกะสี	๒.๒.๑ ดำเนินการจัดสร้างพิพิธภัณฑ์	โครงการพิพิธภัณฑ์เมืองแร่สังกะสี โดยผาแดง					
		๑.๑ โครงการก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์ฯ	-	๑๒,๕๐๐,๐๐๐	๑๒,๕๐๐,๐๐๐	-	-
		- การออกแบบอาคารพิพิธภัณฑ์ฯ (เป็นส่วนหนึ่งในโครงการสวนพฤษศาสตร์)					
		- การก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์ฯ					
		๑.๒ โครงการจัดสร้างพิพิธภัณฑ์สังกะสีฯ	-	-	๑๔,๐๐๐,๐๐๐	๑๔,๐๐๐,๐๐๐	-
		- การออกแบบเนื้อหา (Content)					
		- การออกแบบโครงสร้างการนำเสนอ					
		- การทบทวนและปรับปรุงแบบการนำเสนอให้สอดคล้องกับสถานที่และอาคาร					
		- การจัดสร้างพื้นที่ส่วนจัดแสดงภายใน (จัดทำ ติดตั้งอุปกรณ์ เทคนิค วีดิทัศน์)					
		- จัดทำเอกสารคู่มือ/ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่					
๑.๓ การบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์	-	-	๘,๐๐๐,๐๐๐	๘,๐๐๐,๐๐๐	-	-	
รวม			-	๑๒,๕๐๐,๐๐๐	๓๔,๕๐๐,๐๐๐	๒๒,๐๐๐,๐๐๐	-
			๖๙,๐๐๐,๐๐๐				
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การใช้พลังงานสะอาดและการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม			๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐
การใช้พลังงานสะอาดและการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	๔.๒ การเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	๑. โครงการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐
		๑.๑ เก็บตัวอย่างคุณภาพสิ่งแวดล้อมครอบคลุม ดิน ตะกอนดิน และน้ำ ในพื้นที่โครงการฯ และพื้นที่ชุมชนที่อยู่รอบพื้นที่โครงการฯ					
		๑.๒ ตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างคุณภาพสิ่งแวดล้อมครอบคลุม ดิน ตะกอนดิน และน้ำ โดยใช้ห้องปฏิบัติการที่มีมาตรฐาน					
		๑.๓ จัดทำฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับใช้ประโยชน์					
		รวม	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐
			๓,๐๐๐,๐๐๐				
รวมทั้งสิ้น			๗๒,๐๐๐,๐๐๐				

รายละเอียดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
จำแนกตามหน่วยงาน : กรมพัฒนาชุมชน

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	งบประมาณ				
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน							
เป้าประสงค์ : ส่งเสริมเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และยกระดับคุณภาพชีวิตตลอดจนพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่บริเวณ							
การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน	๗.๑ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	๑. พัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง	๓๑,๒๐๐	๓๑,๒๐๐	๓๑,๒๐๐	๓๑,๒๐๐	๓๑,๒๐๐
		๒. การสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐
		๓. การสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐
	๗.๒ พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน	๑. การบริหารจัดการเก็บและใช้ประโยชน์ข้อมูล เพื่อการพัฒนาชุมชน	๑,๘๙๐	๑,๘๙๐	๑,๘๙๐	๑,๘๙๐	๑,๘๙๐
		๒. โครงการเสริมสร้างและพัฒนาผู้นำต้นแบบ การขับเคลื่อนแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ "โคกหนองนา โมเดล"	๔๕,๒๐๐	๔๕,๒๐๐	๔๕,๒๐๐	๔๕,๒๐๐	๔๕,๒๐๐
รวม			๓๐๓,๒๙๐	๓๐๓,๒๙๐	๓๐๓,๒๙๐	๓๐๓,๒๙๐	๓๐๓,๒๙๐
รวมทั้งสิ้น			๑,๕๑๖,๔๕๐				

รายละเอียดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
 จำแนกตามหน่วยงาน : กรมอนามัย

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	งบประมาณ				
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การใช้พลังงานสะอาดและการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม							
เป้าประสงค์ : มีระบบการบริหารจัดการที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อชุมชนรอบข้าง ส่งเสริมการพัฒนาและใช้พลังงานสะอาด (Renewable Energy) ที่มีศักยภาพในพื้นที่ เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม เป็นต้น ตลอดจนการบริหารทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ							
การใช้พลังงานสะอาดและการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	๔.๓ การส่งเสริมการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม	๑. โครงการเฝ้าระวังความปลอดภัยในอาหารและน้ำบริโภคในพื้นที่ศักยภาพแร่	๑๕๐,๐๐๐	-	-	-	-
		๒. โครงการส่งเสริมการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โครงการฯ	-	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
รวม			๑๕๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น			๕๕๐,๐๐๐				

รายละเอียดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
จำแนกตามหน่วยงาน : จังหวัดตาก

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	งบประมาณ				
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ (ต่อ)							
เป้าประสงค์ : เป็นต้นแบบการฟื้นฟูป่าไม้และระบบนิเวศที่ได้มาตรฐาน							
การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ	๑.๓ การอนุรักษ์และบำรุงรักษาดูแล	โครงการส่งเสริมการอนุรักษ์และป้องกันไฟป่าพื้นที่ป่าชุมชน	-	-	๓๔๐,๐๐๐	-	-
	๑.๔ การรณรงค์/ส่งเสริม	โครงการพัฒนาพื้นที่และปลูกพืชลดรายจ่ายเสริมรายได้ในป่าชุมชน	-	-	๗๖๐,๐๐๐	-	-
รวม			-	-	๑,๑๐๐,๐๐๐	-	-
			๑,๑๐๐,๐๐๐				
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม							
เป้าประสงค์ : มีการบริหารจัดการที่ดีทั้งในเชิงการบริหารโครงสร้างพื้นฐานซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินโครงการในระยะเริ่มต้น โดยการมีส่วนร่วมระหว่างภาคประชาชนรอบพื้นที่โครงการ ภาคเอกชน และหน่วยงานราชการต่างๆ ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง							
การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม	๕.๒ การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการ	โครงการร่วมคิดร่วมสร้าง "การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมผาแดง"	-	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐
รวม			-	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐
			๑,๖๒๐,๐๐๐				
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์							
เป้าประสงค์ : สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการให้แก่ประชาชนบริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการ และประชาชนทั่วไปได้อย่างทั่วถึง							
การสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์	๖.๑ การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนบริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการ	๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายด้านการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว (ดำเนินการในภาพรวมทั้งจังหวัด โดยครอบคลุมพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯและพื้นที่โดยรอบ)	๗๐๑,๕๐๐	-	-	-	๗๐๑,๕๐๐
		๒. โครงการส่งเสริมกิจกรรมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว (ดำเนินการในภาพรวมทั้งจังหวัด โดยครอบคลุมพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯและพื้นที่โดยรอบ)	-	๓,๐๗๗,๐๐๐	๓,๐๗๗,๐๐๐	๓,๐๗๗,๐๐๐	๓,๐๗๗,๐๐๐
รวม			๗๐๑,๕๐๐	๓,๐๗๗,๐๐๐	๓,๐๗๗,๐๐๐	๓,๐๗๗,๐๐๐	๓,๗๗๘,๕๐๐
			๑๓,๗๑๑,๐๐๐				

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน (ต่อ)							
เป้าประสงค์ : ส่งเสริมเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และยกระดับคุณภาพชีวิตตลอดจนพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่บริเวณ							
การพัฒนาคุณภาพชีวิต และเศรษฐกิจชุมชน	๗.๒ พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน	๑. โครงการพัฒนาศักยภาพแรงงาน เพิ่มทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพรองรับการฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน	-	๓๐,๔๐๐	-	-	-
		๒. โครงการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์กลุ่มเปาะบางให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
รวม			-	๑,๐๓๐,๔๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
			๔,๐๓๐,๔๐๐				
รวมทั้งสิ้น			๒๐,๔๖๑,๔๐๐				

รายละเอียดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมของแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)
 จำแนกตามหน่วยงาน : สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ	งบประมาณ				
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ							
เป้าประสงค์ : เป็นต้นแบบการฟื้นฟูป่าไม้และระบบนิเวศที่ได้มาตรฐาน							
การฟื้นฟูป่าและระบบนิเวศ	๑.๑ การสำรวจพันธุ์ไม้ในพื้นที่โครงการฯ และบริเวณพื้นที่โดยรอบโครงการฯ	โครงการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพของพันธุ์ไม้ในพื้นที่ผืนป่าตะวันตกและเหมืองผาแดงบริเวณแม่สวด-อัมผาง	-	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	-	-
	๑.๒ การรวบรวมและขยายพันธุ์ไม้	โครงการการใช้เทคโนโลยีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อเพิ่มจำนวนและขยายพันธุ์ไม้กระเจียวส้ม สังกะสี และพืชหายาก เพื่อรวบรวมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ในพื้นที่	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	-
รวม			๑,๐๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	-
			๗,๐๐๐,๐๐๐				
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สวนพฤกษศาสตร์ พิพิธภัณฑ์เมืองแร่สังกะสี และแหล่งท่องเที่ยว							
เป้าประสงค์ : เพื่อเป็นสถานที่จัดแสดงและรวบรวมความหลากหลายของพรรณไม้ต่าง ๆ รวมทั้งประวัติความเป็นมา /การพัฒนาพื้นที่พื้นที่เหมืองแร่สังกะสีคอยผาแดง ตลอดจนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น							
๒.๓ แหล่งท่องเที่ยว	๒.๓.๑ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิม	๑. โครงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล “นวนุรักษ์” เพื่อการจัดการข้อมูลด้านทรัพยากร ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ท่องเที่ยวเหมืองผาแดงและบริเวณโดยรอบ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-
		๒. พื้นที่ต้นแบบเรียนรู้พืชหายาก พืชประจำถิ่น สร้าง landmark หรือ highlight แหล่งท่องเที่ยวของเหมืองผาแดง	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
		๓. ออกแบบและจัดทำป้ายสื่อความหมายทรัพยากรชีวภาพ และโมเดลต่างๆ เพื่อตั้งแสดงในอาคารและจุดเรียนรู้ในเส้นทางศึกษาธรรมชาติ	๑๒๕,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	-
รวม			๑,๔๒๕,๐๐๐	๑,๔๒๕,๐๐๐	๔๒๕,๐๐๐	๔๒๕,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
			๔,๐๐๐,๐๐๐				
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ศูนย์กลางทางวิชาการ และศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่							
เป้าประสงค์ : สามารถเป็นศูนย์กลางทางวิชาการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์ และเห็ดราต่าง ๆ) และการศึกษาวิจัยทางพฤกษศาสตร์ให้กับนักวิชาการ นักวิจัยผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเมืองแร่สังกะสีสู่แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ							
๓.๑ ศูนย์กลางทางวิชาการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์ และเห็ดราต่าง ๆ) และ การศึกษาวิจัยทางพฤกษศาสตร์ให้กับนักวิชาการ นักวิจัย ผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการค้นคว้าและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ	๓.๑.๑ การจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่าและพันธุ์ไม้ท้องถิ่นหายาก	โครงการธนาคารเมล็ดพันธุ์พืชกลุ่มหายากหรือที่ถูกคุกคามเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	-	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	-

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ศูนย์กลางทางวิชาการ และศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่ (ต่อ)							
เป้าประสงค์ : สามารถเป็นศูนย์กลางทางวิชาการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์ และเห็ดราต่าง ๆ) และการศึกษาวิจัยทางพฤกษศาสตร์ให้กับนักวิชาการ นักวิจัยผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองแร่สังกะสีสู่แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ							
๓.๒ ศูนย์ฝึกอบรมและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองแร่สังกะสีเดิมสู่แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติให้กับนักเรียนนักศึกษา และผู้ที่สนใจเข้ามาเยี่ยมชม	๓.๒.๑ การจัดกิจกรรมฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑. จัดทำจุดเรียนรู้การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้พลังงานทดแทน	๓๖๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐
		๒. สร้างกระบวนการเรียนรู้ด้านพลังงานทดแทน พลังงานสะอาด และ ลด	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	-	-	-
		๓. พัฒนาทักษะของเยาวชนในการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล “นวนุรักษ์” ในการนำชมพื้นที่เหมืองผาแดง และแหล่งท่องเที่ยว	-	๕๐๐,๐๐๐	-	-	-
	๓.๒.๒ เผยแพร่องค์ความรู้จากการศึกษาวิจัยให้แก่ผู้สนใจ	โครงการแพลตฟอร์มดิจิทัล “นวนุรักษ์” รวบรวมความรู้ด้านพันธุ์พืช ดิน หิน แร่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรม เผยแพร่ความรู้ออนไลน์ไปสู่ประชาชนทั่วไป	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-
รวม			๑,๖๑๐,๐๐๐	๑,๘๑๐,๐๐๐	๕๖๐,๐๐๐	๕๖๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐
			๔,๙๐๐,๐๐๐				
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การใช้พลังงานสะอาดและการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม							
เป้าประสงค์ : มีระบบการบริหารจัดการที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อชุมชนรอบข้าง ส่งเสริมการพัฒนาและใช้พลังงานสะอาด (Renewable Energy) ที่มีศักยภาพในพื้นที่ เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม เป็นต้น ตลอดจนการบริหารทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ							
การใช้พลังงานสะอาดและการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	๔.๑ การใช้พลังงานสะอาดที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	โครงการศึกษารูปแบบการผลิตและใช้พลังงานที่ยั่งยืนในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	-	-	-
	๔.๒ การเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	โครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย สาขาป่าไม้และการเกษตร (Thailand Voluntary Emission Reduction Program : T-VER) เรื่องการประเมินคาร์บอนสีเขียว เพื่อบรรเทาสภาวะโลกร้อน ในพื้นที่เหมืองผาแดง อันเนื่องมาจาก	-	๓๓๓,๓๓๔	๓๓๓,๓๓๓	๓๓๓,๓๓๓	-
รวม			๖๐๐,๐๐๐	๙๓๓,๓๓๔	๓๓๓,๓๓๓	๓๓๓,๓๓๓	-
			๒,๒๐๐,๐๐๐				
ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน							
เป้าประสงค์ : ส่งเสริมเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และยกระดับคุณภาพชีวิตตลอดจนพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่บริเวณ							
การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน	๗.๑ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	๑. โครงการจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น และการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลนวนุรักษ์ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สู่วงกว้าง	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐
		๒. โครงการการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหัตถ์เศรษฐกิจ อาทิ เห็ดนางรมนางฟ้า เพื่อเป็นแหล่งโปรตีนสำหรับเยาวชนและชุมชน	-	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
	๗.๒ พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน	๑. โครงการการฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพการเพาะเห็ดป่า	-	-	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐
		๒. การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตถ่านชีวภาพ (ไบโอชาร์) จากเศษวัสดุทางการเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม	-	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
รวม			๖๐๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐
			๗,๖๐๐,๐๐๐				
รวมทั้งสิ้น			๒๕,๗๐๐,๐๐๐				

๓. คำสั่งที่เกี่ยวข้องในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

คำสั่งคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ที่ ๔ / ๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการเพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงรับโครงการ
ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม จังหวัดตาก ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรับแนวทางการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองแร่เดิม
ที่ผ่านการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมแล้วให้เป็นศูนย์การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ งานพิพิธภัณฑ์เหมืองแร่
งานพัฒนาด้านสุขอนามัยผู้สูงอายุ การอนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่าและพืชท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการใช้
หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ตลอดจนงานพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้เป็นไปได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาองค์ความรู้ของราษฎรในพื้นที่และบุคคลทั่วไปได้อย่างกว้างขวาง

เพื่อให้การดำเนินงานสนองพระราชดำริเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์
ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๙ (๕) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการเพื่อสนับสนุน
โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก
ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

องค์ประกอบ

๑.๑ คณะที่ปรึกษา

๑) นายสุเมธ ตันติเวชกุล	ที่ปรึกษา
๒) นายอาสา สารสิน	ที่ปรึกษา
๓) นายวีระชัย ณ นคร	ที่ปรึกษา
๔) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ที่ปรึกษา
๕) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ที่ปรึกษา
๖) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	ที่ปรึกษา

/๑.๒ คณะกรรมการ...

๑.๒ คณะกรรมการบริหาร

๑) เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ประธานกรรมการ
๒) รองเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานกรรมการ
๓) ผู้แทนสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา	กรรมการ
๔) ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก	กรรมการ
๕) อธิบดีกรมป่าไม้	กรรมการ
๖) อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
๗) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการ
๘) อธิบดีกรมอนามัย	กรรมการ
๙) อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	กรรมการ
๑๐) อธิบดีกรมการท่องเที่ยว	กรรมการ
๑๑) อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ	กรรมการ
๑๒) อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	กรรมการ
๑๓) อธิบดีกรมวิชาการเกษตร	กรรมการ
๑๔) อธิบดีกรมการข้าว	กรรมการ
๑๕) อธิบดีกรมชลประทาน	กรรมการ
๑๖) อธิบดีกรมประมง	กรรมการ
๑๗) อธิบดีกรมปศุสัตว์	กรรมการ
๑๘) อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ	กรรมการ
๑๙) ผู้อำนวยการสำนักโครงการพระราชดำริ และกิจการพิเศษ กรมป่าไม้	กรรมการ
๒๐) ผู้แทนบริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	กรรมการ
๒๑) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓ สำนักงาน กปร.	กรรมการและเลขานุการ
๒๒) ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานโครงการพื้นที่ ๓๑ สำนักงาน กปร.	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑) กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางและแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องตามแนวพระราชดำริ

/๒) อำนาจการ...

๒) อำนวยการ ควบคุม กำกับ ประสาน และติดตามให้การดำเนินงานโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้

๓) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและจำเป็น

๒. คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดตาก

องค์ประกอบ

๑) รองเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ได้รับมอบหมาย	ประธานคณะกรรมการ
๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก	รองประธานคณะกรรมการ
๓) อธิบดีกรมป่าไม้	รองประธานคณะกรรมการ
๔) ผู้แทนสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา	อนุกรรมการ
๕) ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๔ (ตาก)	อนุกรรมการ
๖) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ๑๔ (ตาก)	อนุกรรมการ
๗) ผู้อำนวยการสำนักโครงการพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ กรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๘) ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานตาก	อนุกรรมการ
๙) ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินตาก	อนุกรรมการ
๑๐) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตาก	อนุกรรมการ
๑๑) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดตาก	อนุกรรมการ
๑๒) อุตสาหกรรมจังหวัดตาก	อนุกรรมการ
๑๓) ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดตาก	อนุกรรมการ
๑๔) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดตาก	อนุกรรมการ
๑๕) ผู้อำนวยการส่วนโครงการพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๔ (ตาก)	อนุกรรมการ
๑๖) หัวหน้าโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก กรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๑๗) ผู้แทนจังหวัดตาก	อนุกรรมการ

/๑๘) ผู้แทนบริษัท...

๑๘) ผู้แทนบริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)

อนุกรรมการ

๑๙) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓
สำนักงาน กปร.

อนุกรรมการและเลขานุการ

๒๐) ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานโครงการพื้นที่ ๓๑

อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑) ประสานการจัดทำแผนงานประจำปี ตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางและแผนการให้
สอดคล้องตามแนวพระราชดำริเสนอคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู
สิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

๒) แต่งตั้งคณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและความจำเป็น

๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดอันเกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู
สิ่งแวดล้อมบริเวณเหมืองสังกะสีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๓. คณะอนุกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอัน
เนื่องมาจากพระราชดำริ

๑) รองเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ได้รับมอบหมาย	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒) อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ	รองประธานอนุกรรมการ
๓) ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	อนุกรรมการ
๔) ผู้แทนกรมอนามัย	อนุกรรมการ
๕) ผู้แทนกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๖) ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
๗) ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
๘) ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการ
๙) ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	อนุกรรมการ
๑๐) ผู้แทนกรมวิชาการเกษตร	อนุกรรมการ
๑๑) ผู้แทนกรมการข้าว	อนุกรรมการ
๑๒) ผู้แทนกรมชลประทาน	อนุกรรมการ
๑๓) ผู้แทนกรมประมง	อนุกรรมการ
๑๔) ผู้แทนกรมปศุสัตว์	อนุกรรมการ

/๑๕) ผู้แทนบริษัท...

๑๕) ผู้แทนบริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	อนุกรรมการ
๑๖) นายเกษม จันทรแก้ว	อนุกรรมการ
๑๗) นายพิสุทธิ วิจารณ์	อนุกรรมการ
๑๘) นายชัยวัฒน์ ปรีชาวิทย์	อนุกรรมการ
๑๙) นายยุคล ลิ้มแหลมทอง	อนุกรรมการ
๒๐) นายบุญวงศ์ ไทยอุดสาหกรรม	อนุกรรมการ
๒๑) นายวีระชัย ณ นคร	อนุกรรมการ
๒๒) ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒๓) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓ สำนักงาน กปร.	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- ๑) ให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงาน แผนปฏิบัติการ เกี่ยวกับการตรวจสอบสารตกค้าง
ในบริเวณพื้นที่โครงการฯ และพื้นที่ใกล้เคียง
- ๒) คัดเลือกหน่วยงานหรือสถานศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์
ข้อมูลการตรวจสอบสารตกค้างในบริเวณพื้นที่โครงการฯ และพื้นที่ใกล้เคียง
- ๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามความ
เหมาะสมและจำเป็น
- ๔) ให้ข้อเสนอแนะด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม และการใช้ประโยชน์พื้นที่ในบริเวณ
โครงการฯ และพื้นที่ใกล้เคียงที่สอดคล้องตามแนวพระราชดำริ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

คำสั่งคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ที่ ๑ /๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาและกรรมการในคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการเพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก (เพิ่มเติม)

คำสั่งคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ ๔/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการเพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ซึ่งประกอบด้วย คณะที่ปรึกษา คณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ นั้น

เพื่อให้การดำเนินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๙ (๕) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงแต่งตั้งที่ปรึกษาและกรรมการในคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการเพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก เพิ่มเติม ดังนี้

๑. คณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

คณะที่ปรึกษา

ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ที่ปรึกษา

คณะกรรมการบริหาร

๑) อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง

กรรมการ

๒) ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

กรรมการ

๓) ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

กรรมการ

๒. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

อนุกรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

คำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก
ที่ ๑ /๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

ด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในเขตพื้นที่จังหวัดตาก ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ ในการนี้ มีพระราชดำริในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก สรุปความว่า “ขอให้ดำเนินการรวบรวมพรรณไม้และจัดทำสวนพฤกษศาสตร์เพื่อเป็นการอนุรักษ์ และเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและผู้ที่สนใจศึกษาต่อไป”

เพื่อให้สามารถดำเนินงานสนองพระราชดำริเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สอดคล้องกับแนวพระราชดำริ อาศัยอำนาจตามคำสั่งของคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ ๔/๒๕๖๐ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการเพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ข้อ ๑.๒ คณะกรรมการบริหาร อำนาจหน้าที่ ข้อ ๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและจำเป็น จึงขอแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ

๑. คณะที่ปรึกษา

๑) ดร.วีระชัย ณ นคร	ที่ปรึกษา
๒) นายทัศนารถ กระจำวุฒิ	ที่ปรึกษา
๓) ประธานคณะกรรมการบริหาร องค์การสวนพฤกษศาสตร์	ที่ปรึกษา
๔) มร.มาร์ติน แวน เด บูร์	ที่ปรึกษา

/๒. คณะอนุกรรมการ...

๒. คณะอนุกรรมการ

๑) รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ที่ได้รับมอบหมาย	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒) อธิบดีกรมป่าไม้	รองประธานคณะอนุกรรมการ
๓) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	รองประธานคณะอนุกรรมการ
๔) ผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าชุมชน กรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๕) ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๖) ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๗) ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๔ (ตาก) กรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๘) ผู้อำนวยการสำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
๙) ผู้อำนวยการสำนักสนองงานพระราชดำริ
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
๑๐) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๔ (ตาก)
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
๑๑) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓ สำนักงาน กปร.	อนุกรรมการ
๑๒) ผู้แทนจังหวัดตาก	อนุกรรมการ
๑๓) ผู้แทนกรมชลประทาน	อนุกรรมการ
๑๔) ผู้แทนพัฒนาที่ดินจังหวัดตาก	อนุกรรมการ
๑๕) ผู้แทนคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๑๖) ผู้แทนบริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	อนุกรรมการ
๑๗) ผู้อำนวยการสำนักโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ กรมป่าไม้	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๘) หัวหน้าโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- ๑) ดำเนินการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ให้สอดคล้องตามพระราชดำริ
- ๒) จัดทำแผนการดำเนินงานเสนอคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ

/๓) แต่งตั้งคณะทำงาน...

๓) แต่งตั้งคณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและความจำเป็น

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

(นายตฤชา สินธวานนท์)

เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ

เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ประธานกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้

เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

คำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

ที่ ๑ /๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก (เพิ่มเติม)

อนุสนธิ คำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ซึ่งประกอบด้วย คณะที่ปรึกษา และคณะกรรมการ นั้น

เพื่อให้สามารถดำเนินงานสนองพระราชดำริเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สอดคล้องกับแนวพระราชดำริ อาศัยอำนาจตามคำสั่งของคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ ๔/๒๕๖๐ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะกรรมการเพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ข้อ ๑.๒ คณะกรรมการบริหาร อำนาจหน้าที่ ข้อ ๓) แต่งตั้งคณะกรรมการคณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและจำเป็น จึงขอแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก (เพิ่มเติม) ดังต่อไปนี้

คณะที่ปรึกษา

นายสงเกียรติ ทานสัมฤทธิ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการมูลนิธิพลังที่ยั่งยืน	ที่ปรึกษา
คณะกรรมการ		
๑) นางก่องกานดา ชยามฤต	ที่ปรึกษาด้านพฤกษศาสตร์ป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
๒) นายวินัย สมประสงค์	ผู้เชี่ยวชาญด้านคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร	อนุกรรมการ
๓) นายปิยะเกษตร สุขสถาน	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์ องค์การสวนพฤกษศาสตร์	อนุกรรมการ
๔) นายพงษ์ศักดิ์ พลเสนา	หัวหน้าสำนักงานหอพรรณไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ

/๕) นายสมราน ...

๕) นายสมราน สุดดี	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
๖) ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารคลัสเตอร์และโปรแกรมวิจัย
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ		อนุกรรมการ
๗) ผู้จัดการสำนักงานจัดการน้ำเสียสาขาแม่สอด
องค์การจัดการน้ำเสีย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		อนุกรรมการ

โดยมีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และ
ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

(นายดนูชา สิ้นรวานนท์)

เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ประธานกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้
เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

คำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

ที่ ๒ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก (เพิ่มเติม)

อนุสนธิ คำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก และคำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ที่ ๑/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑ นั้น

เพื่อให้สามารถดำเนินงานสนองพระราชดำริเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สอดคล้องกับแนวพระราชดำริ และเป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ โดยอาศัยอำนาจตามคำสั่งของคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ ๔/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะกรรมการเพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ข้อ ๑.๒ คณะกรรมการบริหาร อำนาจหน้าที่ ข้อ ๓) แต่งตั้งคณะกรรมการคณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและจำเป็น จึงขอแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก (เพิ่มเติม) ดังต่อไปนี้

คณะกรรมการ

๑) ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการ
๒) ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	อนุกรรมการ
๓) ผู้แทนโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดตาก	อนุกรรมการ
๔) ผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)	อนุกรรมการ

โดยมีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓

(นายดนูชา สินธวานนท์)

เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ประธานกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้
เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

คำสั่งคณะกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

ที่ ๑ /๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบสารตกค้างในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ สำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กรุงเทพฯ มีมติ เห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบสารตกค้างในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ และให้สำนักงาน กปร. ในฐานะผู้ช่วยเลขานุการเป็นผู้ดำเนินการยกร่างคำสั่งโดยมีองค์ประกอบคณะทำงานจากหน่วยงาน ได้แก่ กรมพัฒนาที่ดิน กรมควบคุมมลพิษ กรมป่าไม้ บริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) และสำนักงาน กปร. เพื่อดำเนินการศึกษา ตรวจสอบสารตกค้างในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ แล้วรายงานผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการวิชาการในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

เพื่อให้สามารถดำเนินงานสนองพระราชดำริเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สอดคล้องกับแนวพระราชดำริ อาศัยอำนาจตามคำสั่งของคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ ๔/๒๕๖๐ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ข้อ ๓) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและจำเป็น จึงขอแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบสารตกค้างในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ

๑) ผู้อำนวยการสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย	ประธานคณะทำงาน
กรมควบคุมมลพิษ	
๒) ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	คณะทำงาน
๓) ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน
๔) ผู้อำนวยการสำนักโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ กรมป่าไม้	คณะทำงาน

/๑.๕ ผู้อำนวยการ...

๕) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓ สำนักงาน กปร.	คณะทำงาน
๖) ผู้แทนบริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	คณะทำงาน
๗) ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงานและเลขานุการ
๘) หัวหน้าโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก กรมป่าไม้	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- ๑) ดำเนินการศึกษา ตรวจสอบ และวิเคราะห์สารตกค้างในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
- ๒) รายงานผลการตรวจสอบสารตกค้างในพื้นที่โครงการฯ และให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการวิชาการในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก
- ๓) ปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๐

(นายสลิท ธนอมสิงห์)

ประธานคณะกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้
เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

คำสั่งคณะกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก
ที่ ๒ /๒๕๖๑

เรื่อง ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการตรวจสอบสารตกค้างในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

อนุสนธิ คำสั่งคณะกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ที่ ๑/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบสารตกค้างในพื้นที่โครงการ
ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ลงวันที่ ๑๑ กันยายน
๒๕๖๐ นั้น

เพื่อให้สามารถดำเนินงานสนองพระราชดำริเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์
ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สอดคล้องกับแนวพระราชดำริ อาศัยอำนาจตามคำสั่งของคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ ๔/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะกรรมการ
เพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก
ข้อ ๓ คณะกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ อำนาจหน้าที่ ข้อ ๓) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตาม
ความเหมาะสมและจำเป็น จึงเห็นควรปรับปรุงองค์ประกอบในคำสั่งคณะกรรมการตรวจสอบสารตกค้างในพื้นที่
โครงการฯ ดังต่อไปนี้

คณะกรรมการและเลขานุการ จากเดิม ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน เป็น ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๑

(นายสลิต ถนนมสังห์)

ประธานคณะกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้
เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

คำสั่งคณะกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

ที่ ๓ /๒๕๖๑

เรื่อง ยกเลิกคำสั่ง และแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบสารปนเปื้อนในพื้นที่โครงการส่งเสริม
การเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

อนุสนธิ คำสั่งคณะกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู
สิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ที่ ๑/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบ
สารตกค้างในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
จังหวัดตาก ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๐ และคำสั่งคณะกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้
เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ที่ ๒/๒๕๖๑ ลงวันที่
๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑ นั้น

เพื่อให้สามารถดำเนินงานสนองพระราชดำริเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์
ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และเป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริม
การเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก วันที่ ๑๘ กันยายน
๒๕๖๑ โดยอาศัยอำนาจตามคำสั่งของคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ ที่ ๔/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการเพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริม
การเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ข้อ ๓
คณะกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ อำนาจหน้าที่ ข้อ ๓) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อช่วยเหลือการ
ปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและจำเป็น จึงเห็นควรยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริม
การเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่
๑๑ กันยายน ๒๕๖๐ และแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบสารปนเปื้อนในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้
เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก โดยมีองค์ประกอบและอำนาจ
หน้าที่ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ

๑) ผู้อำนวยการสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย
กรมควบคุมมลพิษ	ประธานคณะทำงาน
๒) ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	คณะทำงาน
๓) ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน
๔) ผู้อำนวยการสำนักโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ กรมป่าไม้	คณะทำงาน
๕) ผู้แทนกรมวิชาการเกษตร	คณะทำงาน
๖) ผู้แทนกรมป่าไม้	คณะทำงาน

/๗) ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ...

๗) ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะกรรมการ
๘) ผู้แทนกรมชลประทาน	คณะกรรมการ
๙) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓ สำนักงาน กปร.	คณะกรรมการ
๑๐) ผู้แทนบริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	คณะกรรมการ
๑๑) ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	คณะกรรมการและเลขานุการ
๑๒) หัวหน้าโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู
สิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก กรมป่าไม้	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- ๑) ดำเนินการศึกษา ตรวจสอบ และวิเคราะห์สารปนเปื้อนในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
- ๒) รายงานผลการตรวจสอบสารปนเปื้อนในพื้นที่โครงการฯ และให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการวิชาการในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก
- ๓) ปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

(นายลลิต ถนนมสิงห์)

ประธานคณะกรรมการวิชาการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้
เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

คำสั่ง คณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

ที่ ๒ /๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้
เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู
สิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบให้
มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำแผนแม่บทโครงการ และให้สำนักงาน กปร. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ
คณะกรรมการฯ เป็นผู้ดำเนินการยกร่างคำสั่งโดยมีองค์ประกอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นั้น

เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์
ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สอดคล้องกับแนวพระราชดำริ อาศัยอำนาจตามคำสั่งของคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ ๔/๒๕๖๐ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะกรรมการ
เพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก
ข้อ ๑.๒ คณะกรรมการบริหาร อำนาจหน้าที่ ข้อ ๓) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อช่วยเหลือ
การปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและจำเป็น จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริม
การเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก โดยมีองค์ประกอบ
และอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ

๑) รองเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ประธานคณะกรรมการ
๒) ผู้แทนมูลนิธิชัยพัฒนา	อนุกรรมการ
๓) ศ.นิพนธ์ ตั้งจรัสรม	อนุกรรมการ
๔) นางรัชฎา ฉันทวิริยะวิทย์	อนุกรรมการ
๕) รศ.จามรี จุลละรัตน	อนุกรรมการ
๖) รศ.เกรียงศักดิ์ ศรีเงินยาง	อนุกรรมการ
๗) ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๔ (ตาก)	อนุกรรมการ
๘) ผู้อำนวยการสำนักโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ กรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๙) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๔ (ตาก) กรมอุทยานแห่งชาติ
สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ

/๑๐)...

- ๑๐) ผู้อำนวยการสำนักสงงานพระราชดำริ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อนุกรรมการ
- ๑๑) หัวหน้าโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก อนุกรรมการ
- ๑๒) ผู้แทนจังหวัดตาก อนุกรรมการ
- ๑๓) ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน อนุกรรมการ
- ๑๔) ผู้แทนกรมอนามัย อนุกรรมการ
- ๑๕) ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ อนุกรรมการ
- ๑๖) ผู้แทนกรมการท่องเที่ยว อนุกรรมการ
- ๑๗) ผู้แทนกรมชลประทาน อนุกรรมการ
- ๑๘) ผู้แทนกรมกิจการผู้สูงอายุ อนุกรรมการ
- ๑๙) ผู้แทนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย อนุกรรมการ
- ๒๐) ผู้แทนบริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) อนุกรรมการ
- ๒๑) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓ สำนักงาน กปร. อนุกรรมการและเลขานุการ
- ๒๒) ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๓๑ สำนักงาน กปร. อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- ๑) จัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)
- ๒) แต่งตั้งคณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและความจำเป็น
- ๓) ปฏิบัติงานอื่น ๆ เกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ตามที่คณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐

(นายตุนชา สีนวานนท์)

เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ

เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ประธานกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้

เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

คำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

ที่ ๑ /๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก (เพิ่มเติม)

อนุสนธิ คำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ที่ ๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการ
จัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
จังหวัดตาก นั้น

เพื่อให้สามารถดำเนินงานสนองพระราชดำริเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์
ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สอดคล้องกับแนวพระราชดำริ อาศัยอำนาจตามคำสั่งของคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ ๔/๒๕๖๐ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการและ
คณะอนุกรรมการเพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ จังหวัดตาก ข้อ ๑.๒ คณะกรรมการบริหาร อำนาจหน้าที่ ข้อ ๓) แต่งตั้งคณะกรรมการ
คณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและจำเป็น จึงขอแต่งตั้งอนุกรรมการ
จัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
จังหวัดตาก เพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

คณะอนุกรรมการ

ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

อนุกรรมการ

โดยมีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และ
ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ที่ ๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓

(นายอนุชา สินธวานนท์)

เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ประธานกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้
เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

คำสั่งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

ที่ ๑ /๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

ตามมติประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันอังคารที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ เห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำแผนแม่บทโครงการฯ และให้สำนักงาน กปร. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ เป็นผู้ดำเนินการยกร่างคำสั่งโดยมีองค์ประกอบจากผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นั้น

เพื่อให้สามารถดำเนินงานสนองพระราชดำริเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สอดคล้องกับแนวพระราชดำริ อาศัยอำนาจตามคำสั่งของคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ ๒/๒๕๖๐ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ข้อ ๒) แต่งตั้งคณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและจำเป็น จึงขอแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนแม่บท โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. ด้านการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์และพิพิธภัณฑ์

๑.๑ องค์ประกอบ

๑) นายวีระชัย ณ นคร	ประธานคณะทำงาน
๒) นายทัศนารถ กระจ่างวุฒิ	คณะทำงาน
๓) มร.มาร์ติน แวน เด บูร์	คณะทำงาน
๔) ศ.จามรี จุฬกะรัตน์	คณะทำงาน
๕) นางรัชฎา ฉันทวีริยะวิทย์	คณะทำงาน
๖) รศ.เกรียงศักดิ์ ศรีเงินยวง	คณะทำงาน
๗) นางก่องกานดา ชยามฤต	คณะทำงาน
๘) นายวินัย สมประสงค์	คณะทำงาน
๙) นายพงษ์ศักดิ์ พลเสนา	คณะทำงาน
๑๐) ผู้แทนกรมป่าไม้	คณะทำงาน
๑๑) ผู้แทนกรมชลประทาน	คณะทำงาน
๑๒) ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน
๑๓) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓ สำนักงาน กปร.	คณะทำงาน

/๑๔) ผู้อำนวยการ...

๑๔) ผู้อำนวยการสำนักสงงานพระราชดำริ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
๑๕) ผู้แทนองค์การสวนพฤกษศาสตร์	คณะทำงาน
๑๖) ผู้แทนบริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	คณะทำงาน
๑๗) ผู้อำนวยการสำนักโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ กรมป่าไม้	คณะทำงานและ เลขานุการ
๑๘) หัวหน้าโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู สิ่งแวดล้อม จังหวัดตาก กรมป่าไม้	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ

๑.๒ อำนาจหน้าที่

- ๑) ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำร่างแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ด้านการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์และพิพิธภัณฑ์ตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- ๒) จัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เกี่ยวกับการจัดสร้างและดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์และพิพิธภัณฑ์ภายใต้แผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก
- ๓) จัดทำร่างแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก
- ๔) ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และรายงานผลการดำเนินงานตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก
- ๕) ปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒. ด้านบริหารโครงการ

๒.๑ องค์ประกอบ

๑) นายวีระชัย ณ นคร	ประธานคณะทำงาน
๒) นางก่องกานดา ชยามฤต	คณะทำงาน
๓) นายพงษ์ศักดิ์ พลเสนา	คณะทำงาน
๔) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓ สำนักงาน กปร.	คณะทำงาน
๕) ผู้แทนจังหวัดตาก	คณะทำงาน
๖) ผู้แทนกรมป่าไม้	คณะทำงาน
๗) ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
๘) ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตาก	คณะทำงาน
๙) ผู้อำนวยการสำนักสงงานพระราชดำริ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
๑๐) ผู้แทนองค์การสวนพฤกษศาสตร์	คณะทำงาน
๑๑) ผู้แทนบริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	คณะทำงาน

/๑๒) ผู้อำนวยการ...

- ๑๒) ผู้อำนวยการสำนักโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ กรมป่าไม้ คณะทำงานและ
เลขานุการ
- ๑๓) หัวหน้าโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู สิ่งแวดล้อม จังหวัดตาก กรมป่าไม้ คณะทำงานและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๒ อำนาจหน้าที่

๑) ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำร่างแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ด้านการบริหารโครงการโดยให้มีความครอบคลุมการ
อำนาจการ ดำเนินการเกี่ยวกับสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ภายในโครงการ
การติดตามและเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถดำเนินโครงการได้ตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราช
เจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

๒) จัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เกี่ยวกับการอำนาจการ การสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการ
ทำงานของกิจกรรมต่างๆ ภายในโครงการ ภายใต้แผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู
สิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

๓) จัดทำร่างแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ จังหวัดตาก

๔) ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และรายงานผลการดำเนินงานตลอดจน
ให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

๕) ปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. ด้านศูนย์การพัฒนาและแหล่งเรียนรู้

๓.๑ องค์ประกอบ

๑) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓	ประธานคณะทำงาน
๒) ผู้แทนจังหวัดตาก	คณะทำงาน
๓) ผู้แทนกรมป่าไม้	คณะทำงาน
๔) ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
๕) ผู้แทนกรมกิจการผู้สูงอายุ	คณะทำงาน
๖) ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน
๗) ผู้แทนสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดตาก	คณะทำงาน
๘) ผู้แทนอุตสาหกรรมจังหวัดตาก	คณะทำงาน
๙) ผู้แทนสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดตาก	คณะทำงาน
๑๐) ผู้อำนวยการสำนักโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ กรมป่าไม้	คณะทำงาน
๑๑) ผู้อำนวยการสำนักสนองงานพระราชดำริ
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
๑๒) ผู้แทนสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๔ (ตาก) กรมป่าไม้	คณะทำงาน
๑๓) ผู้แทนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานตาก	คณะทำงาน

/๑๔) หัวหน้า...

- ๑๔) หัวหน้าโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู
สิ่งแวดล้อม จังหวัดตาก กรมป่าไม้ คณะทำงาน
- ๑๕) ผู้แทนหอการค้าจังหวัดตาก คณะทำงาน
- ๑๖) ผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดตาก คณะทำงาน
- ๑๗) ผู้แทนเทศบาลนครแม่สอด คณะทำงาน
- ๑๘) ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด
จังหวัดตาก คณะทำงาน
- ๑๙) ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๓๑ สำนักงาน กปร. คณะทำงานและ
เลขานุการ

๓.๒ อำนาจหน้าที่

๑) ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำร่างแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ด้านศูนย์การพัฒนาและแหล่งเรียนรู้โดยให้มีความครอบคลุมการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ภายในโครงการ ได้แก่ ศูนย์อบรมสัมมนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่าและพืชท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและแหล่งนันทนาการ และศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุ ตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๒) จัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เกี่ยวกับสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการทำงานของกิจกรรมต่างๆ ภายในโครงการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและแหล่งนันทนาการ การเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อม และศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุ ภายใต้แผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

๓) จัดทำร่างแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

๔) ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และรายงานผลการดำเนินงานตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

๕) ปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

(นายลลิต ถนอมสิงห์)

ประธานคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้
เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

คำสั่งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก
ที่ ๑ /๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์
และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

อนุสนธิ คำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ที่ ๒/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการ
ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ลงวันที่
๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และคำสั่งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และ
ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ที่ ๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๒ ได้แต่งตั้ง
คณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ จังหวัดตาก จำนวน ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์แลพิพิธภัณฑ ๒) ด้านบริหาร
โครงการ และ ๓) ด้านศูนย์การพัฒนาและแหล่งเรียนรู้ นั้น

เพื่อให้สามารถดำเนินงานสนองพระราชดำริเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์
ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สอดคล้องกับแนวพระราชดำริ อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการ
ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ที่ ๒/๒๕๖๐ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บท
โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ ข้อ ๒) แต่งตั้งคณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อช่วยเหลือ
การปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและจำเป็น จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บท เพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

ด้านการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์และพิพิธภัณฑ

องค์ประกอบ

ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

คณะทำงาน

โดยมีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู
สิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ที่ ๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๒

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๓

(นายลลิต ถนนมสิงห์)

ประธานคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้
เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

๔. บทสรุปผู้บริหาร รายงานการศึกษาดำเนินงานด้านการจัดการสวนพฤกษศาสตร์
และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ณ สหราชอาณาจักร

บทสรุปผู้บริหาร
รายงานการศึกษาคุณงานด้านการจัดการสวนพฤกษศาสตร์และ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ณ สหราชอาณาจักร

จากพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินปฏิบัติพระราชกรณียกิจในเขตพื้นที่จังหวัดตาก ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ ในการนี้ มีพระราชดำริในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก สรุปความว่า “ขอให้ดำเนินการรวบรวมพรรณไม้และจัดทำสวนพฤกษศาสตร์เพื่อเป็นการอนุรักษ์ และเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและผู้สนใจศึกษาต่อไป” และได้มีพระราชดำริที่เกี่ยวข้องกับโครงการในโอกาสต่อมาอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับการฟื้นฟูพื้นที่ป่าที่ถูกแผ้วถางทั้งบริเวณในและรอบนอกโครงการ รวมถึงขอให้เชิญผู้บริหาร Eden Project มาเพื่อให้คำแนะนำและแนวทางในการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ในโครงการฯ นั้น

ต่อมา กรมป่าไม้ ได้เรียนเชิญผู้บริหารและคณะจาก Eden Project ประกอบด้วย ๑) Mr. Michael Maunder ,Director of life Sciences ,Executive Director Eden Project และ ๒) Mr. Paul William Stone ,Acting Head of Horticulture Eden Project พร้อมทั้ง Mr. Martin van de Bult ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ มาเยี่ยมชมและให้คำแนะนำในการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ดังกล่าว ระหว่างวันที่ ๓๑ มกราคม – ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ โดยผู้บริหาร Eden Project ทั้งสองท่านได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ผาแดง จังหวัดตาก และมีการประสานงานผ่าน ดร.วีระชัย ณ นคร ที่ปรึกษาโครงการ ขอเชิญผู้เกี่ยวข้องในการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ เข้าเยี่ยมชม Eden Project ณ สหราชอาณาจักร เพื่อให้สามารถศึกษาและแลกเปลี่ยนความรู้ในการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพครบถ้วนตามพระราชประสงค์ และเป็นโอกาสในการสร้างความร่วมมือระหว่างกันต่อไปในอนาคต

ในการนี้ กรมป่าไม้ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมฯ และผู้รับผิดชอบหลักของโครงการ จึงได้จัดโครงการศึกษาดูงานด้านการจัดการสวนพฤกษศาสตร์และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ณ สหราชอาณาจักร ขึ้น ระหว่างวันที่ ๑๘-๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๕ คน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จังหวัดตาก กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมชลประทาน กรมป่าไม้ สำนักงาน กปร. เป็นต้น โดยได้จัดศึกษาดูงานสวนพฤกษศาสตร์ สวนพฤกษชาติและศูนย์การเรียนรู้ในสหราชอาณาจักร ได้แก่ Eden Project, Kew Garden RHS Rosemoore, RHS Wisely และ Wakehurst Garden

คณะศึกษาดูงานสามารถสรุปภาพรวม ความแตกต่าง รวมถึงจุดเด่นในแต่ละสถานที่ที่ได้โดยแบ่งประเภทสวนพฤกษศาสตร์ สวนพฤกษชาติ และศูนย์การเรียนรู้ ได้ออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๑) สวนพฤกษศาสตร์ที่เน้น **การเรียนรู้และสร้างความตระหนักในการรักษาระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม (Public awareness and Knowledge Center)** ได้แก่ Eden Project

สัญลักษณ์ที่สำคัญ คือ อาคารโดมรังผึ้งขนาดใหญ่ที่สุดในโลก (Biome) สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกให้มาเยี่ยมชมระบบนิเวศภายในโดมที่สร้างขึ้นเพื่อจำลองแบบสภาพภูมิอากาศ ๒ ลักษณะ ได้แก่ระบบนิเวศป่าฝน Rainforest Biome และระบบนิเวศเขตอบอุ่น ค่อนข้างหนาว Mediterranean Biome เน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับป่า พันธุ์ไม้ และระบบนิเวศ ความสำคัญของการรักษาสิ่งแวดล้อม ความเชื่อมโยงของธรรมชาติกับสิ่งต่างๆ มีการจัดกิจกรรมที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้กับทุกกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเด็กและเยาวชน เช่น อาคารศูนย์เรียนรู้ The Core เป็นศูนย์จัดกิจกรรมและแสดงนิทรรศการศิลปะไปด้วยพร้อมกัน มีการตกแต่งภูมิทัศน์มีลักษณะสวยงาม ผู้เข้าชมทุกกลุ่มไม่ว่าจะเป็นผู้พิการ ครอบครัวที่มีสัตว์เลี้ยง สามารถเข้าถึงพื้นที่และบริการได้เป็นอย่างดี ผู้เข้าชมโครงการทุกเพศ ทุกวัย สามารถใช้เวลาเยี่ยมชมได้ตลอดทั้งวัน ภายในอาคารมีกิจกรรมที่น่าสนใจมากมายหมุนเวียนตลอดปี เช่น การศึกษาพันธุ์ไม้ ในโดมรังผึ้ง นิทรรศการถาวรและหมุนเวียน การเดินศึกษาเส้นทางธรรมชาติ ที่มีป้ายสื่อความหมายเล่าเรื่องราวของวิธีการฟื้นฟูพื้นที่ในอดีต เป็นต้น

๒) สวนพฤกษศาสตร์เน้นการเป็น **ศูนย์แห่งความเป็นเลิศวิชาการด้านพืช** ได้แก่ Kew Garden และ Wakehurst Garden

สวนพฤกษศาสตร์ดังกล่าว มีลักษณะเด่นของการเป็นศูนย์แห่งความเป็นเลิศวิชาการด้านพืช มากกว่า Eden Project โดย Kew Garden เป็นสวนพฤกษศาสตร์ที่มีความเก่าแก่ที่สุดของประเทศอังกฤษ มีการตกแต่งภูมิทัศน์ที่สวยงามเพื่อประโยชน์ในการพักผ่อนหย่อนใจ และให้บริการตลอดจนกิจกรรมต่างๆ เน้นหนักไปทางด้านงานวิชาการได้แก่งานหอพรรณไม้ (Herbarium) ห้องสมุดและหอจดหมายเหตุ (Botanical Library and Archive) และ ศูนย์ข้อมูลพืช Plant Database Center ของ Kew Garden ที่เก็บรวบรวมข้อมูลตัวอย่างพันธุ์ไม้ หนังสือหายาก ฯลฯ เน้นการให้บริการทางวิชาการกับนักวิชาการและผู้สนใจเชิงวิชาการ หรือ Millennium Seed Bank ที่เป็นศูนย์รวมเมล็ดพันธุ์พืชกว่า ๒ พันล้านเมล็ดจากทั่วทุกมุมโลก เพื่อเป็นทีอนุบาลต้นไม้อหายากให้กับ Kew Garden อันเป็นหน้าที่ของ Wakehurst Garden ที่มีพื้นที่อนุรักษ์ขนาดใหญ่ นอกจากนี้ยังทำการเก็บข้อมูลติดตามความเป็นไปของธรรมชาติและระบบนิเวศน์ เสมือนเป็นห้องทดลองปฏิบัติการของนักวิจัย ซึ่งพื้นที่ศูนย์เมล็ดพันธุ์นี้ ได้เปิดให้เฉพาะนักวิชาการและผู้สนใจที่ขอมาเยี่ยมชมเท่านั้น จึงจะเห็นได้ว่าเน้นการใช้สอยสำหรับนักวิจัยมากกว่านักท่องเที่ยวทั่วไป

๓) สวนพฤกษชาติที่เน้น**ความเป็นเลิศทางด้านความสวยงาม และความหลากหลายของพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับเพื่อให้เกิดความสุนทรีย์ (Aesthetic value)** ได้แก่ RHS Rosemoore และ RHS Wisely

สวนพฤกษชาติทั้ง ๒ แห่ง มีการตกแต่งภูมิทัศน์ด้วยไม้ดอกไม้ประดับที่มีความสวยงามและหลากหลาย เปลี่ยนแปลงไปตามแต่ละฤดูกาลตลอดปี นอกจากความสวยงามที่ได้จากไม้ดอกไม้ประดับแล้ว ยังมีกิจกรรมต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวได้แวะเวียนกันมาเข้าชมตลอดทั้งปี เช่น การออกแบบและตกแต่งสวนโดยดีไซน์เนอร์และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบตกแต่งสวน การจัดเทศกาลดอกกุหลาบ เส้นทางเดินป่าในอุทยาน สวนไม้ดอกในฤดูใบไม้ผลิ ตลอดจนการมีความร่วมมือกับสมาคมอนุรักษ์ธรรมชาติต่าง ๆ อาทิ Surrey Sculpture Society จัดนิทรรศการงานประติมากรรมในสวนอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ทำให้สามารถเพิ่มกลุ่มเป้าหมายนอกจากผู้มาพักผ่อนหย่อนใจในสวนแล้วยังมีผู้สนใจงานศิลปะและนักถ่ายภาพมาเพิ่มเติมอีกด้วย

คณะศึกษาดูงานสามารถนำแนวคิดตลอดจนรูปแบบการบริหารจัดการของสวนที่มีชื่อเสียงเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ในการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม จังหวัดตาก ได้หลายประการดังนี้

๑) สวนพฤกษศาสตร์ผาแดง จะเป็นสวนพฤกษศาสตร์ที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็น **ศูนย์การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** มีลักษณะเด่นจากการเป็นศูนย์กลางการศึกษาทางด้านพฤกษศาสตร์ของพรรณไม้ผืนป่าตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มพันธุ์ไม้หายากและพันธุ์ไม้เฉพาะถิ่น อาทิ กลุ่มกล้วยไม้ไทย (Thai Native Orchids) และกลุ่มปรง (Cycads)

๒) สวนพฤกษศาสตร์ผาแดงสามารถทำหน้าที่ได้ทั้งการเป็น **ศูนย์กลางทางวิชาการด้านพืชและศูนย์ในการศึกษาค้นคว้าทางด้านพฤกษศาสตร์**ให้กับนักวิชาการ นักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทางด้านพืช ผ่านบริการและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ หอพรรณไม้ ห้องสมุดทางพฤกษศาสตร์ และศูนย์ข้อมูลพืช เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้สนใจที่เข้ามาเยี่ยมชม นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมต่างๆ ด้านพืชได้แก่ ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการใช้หญ้าแฝก พิพิธภัณฑ์เหมืองแร่สังกะสีดอยผาแดง เส้นทางชมธรรมชาติ ตลอดจนการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจแห่งใหม่ของประเทศด้วยการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเชิงนิเวศน์

๓) การรวบรวมพันธุ์ไม้ในระยะแรกของสวนฯ ควรเน้นการรวบรวมพันธุ์ไม้ในท้องถิ่นควบคู่ไปกับการสร้างเรือนอนุบาลและการสร้างโรงเรือนสำหรับการจัดแสดงพันธุ์ไม้ที่เหมาะสมแล้วจึงค่อยขยายขอบเขตไปยังการรวบรวมพันธุ์ไม้หายากชนิดต่าง ๆ เน้นการก่อสร้างอาคารเรือนพรรณไม้ให้เป็นเรือนธรรมดา แต่มีการจัดตกแต่งที่เมื่อเข้าไปข้างในแล้วดูดีและน่าสนใจ ทั้งนี้ ในการจัดแสดงควรคำนึงถึงรูปแบบที่ประหยัดและคุ้มค่าตามพระราชดำริ

๔) ควรดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ป่า ทั้งในและนอกโครงการควบคู่ไปกับการดำเนินการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ โดยเฉพาะการฟื้นฟูพื้นที่ป่าที่ถูกแผ้วถางบริเวณรอบโครงการฯ และหาแนวทางการปลูกป่าให้ฟื้นคืนพื้นที่ได้โดยเร็ว ทั้งนี้ ควรปลูกต้นไม้ที่เป็นไม้พื้นถิ่นและไม้ขนาด

ใหญ่ เพราะพืชพันธุ์พื้นถิ่นจะสามารถทนต่อสภาพอากาศในท้องถิ่นได้ดี ไม่ต้องการดูแลบำรุงรักษา
มาก อีกทั้งจะสามารถฟื้นฟูพื้นที่ป่าได้ในระยะเวลาอันสั้น

๕) การเล่าเรื่อง (Story telling) ควรรวบรวมข้อมูลและความเป็นมาในพื้นที่ด้านต่างๆ
เรื่องราวของการฟื้นฟูพื้นที่เหมืองแร่เดิมมาเป็นสวนพฤกษศาสตร์ จะสามารถสร้างจุดสนใจและ
ดึงดูดนักท่องเที่ยวตลอดจนผู้สนใจให้เข้ามาชมสวนฯ และมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่
ชุมชน ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ หากสามารถสอดแทรกประติมากรรมหรือสถาปัตยกรรมที่มีเอกลักษณ์
เฉพาะเพิ่มเข้ามาด้วย ก็จะช่วยเพิ่มจุดสนใจในโครงการและทำให้มีเรื่องราวที่สามารถจะนำไปสู่การ
บอกต่อ ช่วยการประชาสัมพันธ์ให้ส่วนเป็นที่รู้จักมากขึ้น

๖) เนื่องจากโครงการนี้เป็นโครงการพระราชดำริและโครงการเชิงบูรณาการ ของหลาย
ภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีหลากหลายกิจกรรมและส่วนงานที่เกี่ยวข้อง ทุกหน่วยจึงควร
ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องไปกับแผนแม่บทโครงการเพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและ
ไปในทิศทางที่ส่งเสริมกัน เช่น การสร้างสิ่งก่อสร้างต่างๆ ในโครงการ การวางแผนสาธารณูปโภค
การวางแผนการใช้แหล่งพลังงานภายในโครงการ เช่น พลังแสงอาทิตย์ (Solar Cell) เป็นต้น

๗) ควรมีแนวคิดในการรักษาสภาพแวดล้อมและธรรมชาติแทรกในทุกกิจกรรม เช่น การใช้
พลังงานสะอาด การใช้ผลิตภัณฑ์ปลอดสารพิษจากธรรมชาติ การใช้วัสดุหมุนเวียน การบำบัด
น้ำเสีย ตลอดจนคำนึงถึงชุมชนในท้องถิ่นใกล้เคียงพื้นที่โครงการว่าได้รับผลกระทบหรือสามารถ
มีส่วนร่วมในโครงการได้ในกิจกรรมใดบ้าง เช่น ร้านค้าผลิตภัณฑ์พื้นเมือง การพิจารณาจ้างงาน
ชาวบ้านในท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการเป็นสวนพฤกษศาสตร์แห่งศตวรรษที่ ๒๑ ที่มีการ
คำนึงถึงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนหรือ Sustainable Development Goals – SDGs

๘) การก่อสร้างในระยะแรกควรเป็นลักษณะที่ค่อยเป็นค่อยไป โดยเริ่มจากการก่อสร้างใน
พื้นที่ราบที่มีความเหมาะสมและสะดวกในการดำเนินการก่อน แล้วจึงค่อยขยายต่อไปยังพื้นที่อื่นๆ
ที่วิกฤติเช่น พื้นที่ชุ่มเหมือง หรือ พื้นที่ที่มีระดับความสูงชันที่เสี่ยงต่อการพังทลายและจำเป็นต้อง
มีการปรับปรุงทัศน

๙) การนำแนวคิด Universal Design หรือ การออกแบบเพื่อส่วนรวม มาใช้ในการ
ออกแบบและใช้ประโยชน์พื้นที่ จะช่วยให้กลุ่มผู้เข้าชมโครงการที่มีความหลากหลาย ทุกเพศ
ทุกวัย ตลอดจนผู้พิการ สามารถเข้าถึงการบริการตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก ทั้งถึง
และเท่าเทียมกัน

๑๐) ควรมีแนวทางการระดมทุนหรือมีมาตรการที่เอื้อให้ภาคเอกชนมาลงทุน เช่น การรับ
บริจาค การลดหย่อนภาษีให้กับบริษัทห้างร้านที่สนับสนุนการก่อสร้าง ตลอดจนการระดมทุนจาก
แหล่งที่มาอื่นๆ เช่น สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล เป็นต้น เนื่องจากโดยทั่วไปแล้วการจัดสร้าง
สวนพฤกษศาสตร์ระดับนานาชาตินั้น เป็นโครงการใหญ่ที่จำเป็นจะต้องได้รับการสนับสนุน
งบประมาณจากรัฐบาล และเป็นงบประมาณที่ค่อนข้างสูง เมื่องานโครงสร้างพื้นฐานแล้วเสร็จ

รายได้หลักจะมาจากนักท่องเที่ยวซึ่งไม่เพียงพอ จะต้องมีการวางแผนธุรกิจเพื่อหารายได้เสริมให้กับองค์กร เป็นลำดับต่อไป ทั้งนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลต้องเตรียมการจัดสรรงบประมาณปกติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานโครงการเป็นประจำทุกปีด้วย

๑๑) เนื่องจากโครงการนี้เป็นการบูรณาการของหลายหน่วยงาน ใช้งบประมาณในการดำเนินการค่อนข้างสูง จึงควรมีโครงสร้างและรูปแบบการบริหารโครงการที่เป็นเอกภาพ มีความคล่องตัวในการดำเนินงาน

และเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ จึงเห็นควรให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยผู้เกี่ยวข้องจากทั้งภาครัฐและเอกชน มาช่วยสนับสนุนโครงการในระยะเริ่มต้น และช่วยจัดทำแผนแม่บทการดำเนินงานโครงการในระยะแรก (๕ ปี) หลังจากนั้นควรดำเนินงานในลักษณะของมูลนิธิ หรือองค์กรที่มีความคล่องตัวในการบริหารงาน เพื่อให้สวนฯ มีความคล่องตัวในการหารายได้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ต่อไป

๕. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำ

แผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙)

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำ
แผนแม่บทโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙)

จังหวัดตาก
กรมป่าไม้
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
กรมพัฒนาที่ดิน
กรมควบคุมมลพิษ
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
กรมกิจการผู้สูงอายุ
กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
กรมส่งเสริมการเกษตร
กรมวิชาการเกษตร
กรมปศุสัตว์
กรมประมง
กรมอนามัย
กรมการท่องเที่ยว
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
มูลนิธิสังกะสีผาแดง
ภาคประชาสังคมอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

บรรณานุกรม

สยาม อรุณศรีมรกต และยงยุทธ วัชรกุลย์. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ๑๗ ประการของสหประชาชาติ เพื่อโลกอนาคต UN Sustainable Development Goals: ๑๗ aspects for future world. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔. จาก. <https://ph02.tci-thaijo.org>

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๙). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔. จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=6420&filename=develop_issue

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.). (๒๕๖๑). การฟื้นฟูและพัฒนาป่าไม้. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔. จาก. <http://km.rdpb.go.th/Knowledge/View/87>

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (๒๕๖๑). ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔. จาก. <http://nscr.nesdc.go.th>

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔). (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ “พลิกโฉมประเทศไทยสู่ สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔. จาก. <https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=plan13>

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔). เอกสารประกอบการระดมความเห็นกรอบ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔. จาก. <https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=plan13>